www.svoboda-online.com

DEC 6 1919

Published and distributed under permit (No. 751), authorized by Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, мані-ордери і чеки треба виписати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA"
("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

ОКРЕМЕ ЧИСЛО 4 ЦЕНТИ — Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association. — SINGLE COPY 4 CENTS

РІК XXVII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., ЧЕТВЕР, 4-го ГРУДНЯ 1919. Ч. 144. VOL. XXVII. JERSEY CITY, N. J. THURSDAY, DECEMBER 4, 1919. No. 144.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

ВІЙСКА ГЕН. МАХНА ЗАНЯЛИ КРИМ.

Тяжкі втрати ген. Денікіна в битві під Києвом.

ЛОНДОН, 2. грудня. — Нинішна бездротна телеграма з Москви доносить, що большевики обсадили Крим. Заняте півострова було переведене військами ген. Махна, як се додає телеграма. Підчас здобування Теодозії вилетіли у воздух два кораблі, наладовані вибухаючими матеріялами.

Большевицький урядовий звіт доносить, що большевики взяли в полон велике число полонених у тяжких і завзятих битвах, які відбувають ся в околиці Києва.

На лівім березі Волги полонено додатково ще 800 жовнірів з армії ген. Врангля. В околиці Астрахану большевицькі війска здобули місто Большое Комушкіно (?) враз з цілою залогою.

На східнім фронті большевицькі війска здобули Павлодар, в російськім Туркестані.

(З повисше наведеної телеграми виходить, що ген. Махно, провідник українських війск в Катеринославщині, стоїть в порозумінню з війсками саветськими).

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ВІЙСКА В ХАРКІВЩИНІ.

Війска Денікіна утікли на західний берег Волги.

ЛОНДОН, 1. грудня. — Воєнне бюро оголосило нині слідуючий звіт про воєнне положеня в полудневій Росії з дня 25. падолиста:

„Ген. Врангель був приневолений уступити на західний берег Волги, але большевики потерпіли тяжкі втрати. Один з їх відділів зістав окружений і знищений.

„На полудне від Вороніжа (в Харківщині) большевицькі війска посунули ся 50 миль наперед.

„Дивізія ген. Маркова перевела протинаступ проти большевиків здовж зелізничого шляху Харків-Курск і відзискали Ряву, посуваючи ся на 30 миль на полудневий схід від Курска. В тій битві здобуто 6 гармат і взято 600 полонених.

„Армія ген. Денікіна получила ся з Поляками, творячи одноцільний протибольшевицький фронт від Каспійського до Балтійского моря".

ПОЛЬСЬКІ ВИЙСКА ЗЛУЧИЛИ СЯ З ВИЙСКАМИ ГЕН. ДЕНІКІНА КОЛО ПРОСКУРОВА.

Надіють ся спільної акції Поляків і Денікіна проти большевиків.

ВАРШАВА, 30. падолиста. — В околиці Проскурова (на полудневий схід від Підволочиск) прийшло до злучин між польськими війсками на передними сторожами армії ген. Денікіна. Обі сторони вислали собі взаємно привіти.

Тому, що Поляки і армія ген. Денікіна є під теперішну пору одинокими силами на поли битви з большевиками, злука обох армій має велике значінє. В сей спосіб утворено одноцільний фронт майже від Балтійского моря до моря Азовського, а може й до Дону. Також є тепер можливість виміни надвишки польського рекрута за надвишку воєнних матеріялів ген. Денікіна, що причинить ся до значного скріпленя обох армій проти большевиків.

(В Проскурові містила ся ще недавно головна кватира Петлюри, відки однак він був приневолений уступити на північ на Волинь. Після донесеня кореспондента жидівської соціялістичної часописи „Форвертс" польські війска мали обсадити Каменець).

СТАНОВИЩЕ ДЕНІКІНА СУПРОТИ УКРАЇНИ І ПРАВИТЕЛЬСТВА ПЕТЛЮРИ.

Денікін рішучо противить ся независимости України.

ПАРИЖ, 30. падолиста. — Представник протибольшевицьких елементів в Парижи, Маклаков, який недавно повернув з полудневої Росії, де відбув нараду з ген. Денікіном, запитаний кореспондентом „Зединеної Преси" про становище Денікіна супроти України і правительства Петлюри, дав слідуючу відповідь:

„Петлюра яко командант української армії більше не істнує. Українські війска, зложені з галицьких Українців, — найліпші війска в армії Петлюри, — перейшли на сторону Денікіна. Під теперішну пору Петлюра веде лише підпідзову боротьбу на чолі малих відділів і старає ся викликати замішане на задах армії ген. Денікіна, але здаєть ся, що ген. Денікін скоро упорає ся з Петлюрою.

„Щодо України то ген. Денікін признає Україні лише автономію і право до народних шкіл та плеканя народної культури, але не хоче й чути про жадну независимість України".

Обговорюючи напрям внутрішної політики ген. Денікіна, Маклаков оповідає:

„Ген. Денікін робить змагання зорганізувати коаліційний кабінет, зложений з провідників партій, які стоять твердо при цілій і неподільній Росії".

ПОЛЬСЬКА ВІДПОВІДЬ НА ДОМАГАНЯ ХОЛМСЬКИХ УКРАЇНЦІВ.

Як ми доносили, холмські Українці вписли польському урядови меморіял з найважнійшими, дуже уміркованими домаганями.

На сей меморіял дає польська газета „Час" таку відповідь:

На утворенє окремого українського комітету власти не можуть позволити, бо зараз витворило би ся огнище шкідливої і небезпечної агітації, піддержуваної галицькими Українцями, які шукають тільки дороги, як би дістатись на Холмщину. Нема тепер ніякої причини, помагати Українцям до здобуття впливу серед холмських селян.

Щодо щкільної науки то доси не було потреби (?!) вводити науку української мови, яке хоч би з тої причини, що православне населенє покинуло край з початком війни (але не все. — Ред.).

Такожно допущенє української мови до урядів що найменше передчасне (?!).

Отжеж то „найяснійша ржечпоспольта" і таке пошановане права в тій шляхотській старосьвітній державі.

„Ніц се не зменшо, єно се ку „староєні нєпо поцнїльо" — як казав Міцкевич.

ПРОТЕСТ АКАДЕМІЧНОГО ТОВАРИСТВА „СІЧ" У ВІДНИ ПРОТИ ПОЛЬСЬКИХ ВЛАСТИН В СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

ВІДЕНЬ, 2. падолиста. — Від хвилі, коли армія Галлера здобула східну Галичину, завис над її корінно українським населенєм режім, який переносить найсумнійші моменти з історії східних деспотів. Мимо того, паризька мирова конференція, не зважаючи на трагічний, кровавий протест цілого українського народу, з навіть неуперед власним засадам про самовизначенє народів, віддала провізорично українську східну Галичину від управу польської держави.

Поляки в інсалєт військової і дипльоматичної побіди опьяніли.

Польська салдатска грабує й мордує безборонне населенє, а варшавське правительство при помочи перфідних зарядженьзаказало ся знищити найважнійше жерело сили українського народу — його національно-самосвідому культуру. Арештує майже всіх визначнійших політичних і просвітних діячів; замикає або замінює на польські школи народні і середні і мимо провізорії вимагає від українських учителів присяги на вірність Польщі.

Вкінци, польські окупанти заперли Українцям на їх рідній землі дорогу до висшої освіти. Польські деспоти усунули з львівського університету професорів і доцентів Українців; знесли викладн в українській мові, а українським студентам відмовили приняти до всіх висших шкіл на окупованій території, жадаючи признаня польського підданства і доказу відбутої служби в польській армії. Таких усовин не міг сповнити жаден Українець і тому Українське Наукове Товариство ім Шевченка зорганізувало приватні курси університетські і технічні.

Та генеральний делеґат для Галичини Галецький, розпоряджєнєм з дня 27. вересня 1919. ч. 6848, 2993 XIV, заборонив відкрите сих курсів.

Осталась для української академічної молодіжи одинока дорога до здобути висшого образованя — покидати рідну землю і серед нужденних обставин матеріяльних продовжати студії на університетах заграничних. Польські власти однак не позволяють українським студентам виїздити, так що, лише не многим вдасть ся нелегально втікати, нераз з наражеєнєм житя.

Щоби ті страшні факти нанятувати, українська академічна молодіж у Відни, в згуді зі всіми українськими еміґрантами і при співучасти широких академічних кругів, на зборах дня 2. падолиста, 1919, ухвалила вислати в сьвіт отсей рішучий протест:

1. Проти польської власти в східній Галичині, яка опирає ся лише на багнетах і тому ніколи не буде нами признана за правну відставу до мирного співжитя з польським народом.

2. Проти виключення українських студентів з львівського університету і всіх висших шкіл; проти знесення викладів в українській мові і усуненя з університету українських професорів та доцентів, а замикання цілому українському народови жерел осьвіти на його споконвіку рідній землі, віддаємо під суд культурного сьвіта.

3. Заборону уладженя Науковим Товариством ім. Шевченка курсів університетських і технічних пятнуємо яко звичайний злочин, подиктований лише сліпою ненавистю до всього українського народу, а навіть до його чисто культурних змагань.

4. На провокаційне змаганє під української академічної молодіжи доказу, що в польській армії боролись проти власного народу — яко його вірні сини заявляємо: Ми всіми средствами і неотомно будемо боротись проти злобних польських наїздників так довго, доки польські війска не відступлять за Сян, український народ не стане суверенним, самостійним господарем на власній землі.

Вкінци звертаємось до всіх, кому лежить на серци доля, культура і осьвіта поневолених народів і запевняємо українськи народ Европи, з гарячою просьбою, — приєднатись до сього протесту і причинитись усіми можливими способами до направленя кривди, заподіяної українському народови.

Українське Академічне Товариство „Січ" у Відни".

В ІТАЛІЇ.

ОТВОРЕНЄ ІТАЛІЙСКОГО ПАРЛЯМЕНТУ.

Соціялістичні посли вийшли підчас промови короля.

РИМ, 1. грудня. — Нині, коли король війшов до салі засідань парляменту, щоби отворити засіданє престольною мовою, посли почали повитали його гучними оплесками. Коли премієр Нітті візвав всіх послів, щоби не вставали зі своїх місць, всі соціялістичні посли встали і з окликом „Нехай жиє соціялізм" покинули салю засідань.

Король виголосив промову, в якій зазначив, що Італія осягнула у війні богато, але не осягнула всіх своїх домагань, бо союзники не хочуть сповнити того, що були прирекли, коли Італія виступала до війни проти центральних держав.

З нагоди секесії соціялістичних послів „Аванті", орган соціялістичної партії, пише отсе:

„Отворенє парляменту заповідає великий пролом в політичнім житю італійского народа. Традиції переломані. Сильне представництво робітничої кляси задемонструвало, що більшість італійского народа не признає авторітету буржуазних інституцій.

„150 представників пролетаріяту задокументувало свою силу і реальність житя і будучности; вони дали отсим до пізнаня, що пролетаріят не позволить себе легковажити, що, висилаючи своїх представників до парляменту, заявляє отверто, що не годить ся з тими, які, будучи представниками маючих клясь, хотіли би присвоїти собі право заступництва робітничої кляси".

Тіттоні президентом сенату, Орландо парляменту.

РИМ, 2. грудня. Король іменував дотеперішного міністра загр. справ, Тіттоні, президентом сенату.

В парляменті вибрано президентом бувшого премієра Орлянда.

Орлянда одержав 251 голосів, а кандидат соціялістів Лиззарі 143 голосів.

Перед голосованєм на президента прийшло до цікавих сцен, коли від послів соціялістичних відбирано присягу. Посол Аббаба з Генуї, складаючи присягу, заявив: „Присягаю, але фальшиво". Инший знова посол сказав: „Присягаю, але домагаю ся усуненя присяги".

Загальний страйк в Римі і Медіоляні.

РИМ, 2. грудня. — В Римі, Медіоляні і Фльоренції проголошено нині загальний страйк. Праця зовсім устала. Нігде не прийшло до поважнійших заворушень, лише в Медіоляні, де дві особи убито а богато ранено.

В РОСІЇ.

ВЕЛИЧЕЗНА ВОЄННА ДОБИЧА БОЛЬШЕВИКІВ В ОМСКУ.

Добича складаєть ся з 40.000 полонених, 200 гармат, 2.000 машинових крісів, 75 льокомотив і 5.000 возів з набором.

ВЛАДИВОСТОК, 27. падолиста. — Большевики полонили у битвах, які скінчили ся здобутєм Омска, 40.000 жовнірів між тими 1.000 офіцирів, з котрих 11 було ґенералів, як се доносить звіт полковника Емерсона, асистента Стівенса, предсідателя американської зелізничої комісії на Сибіри.

Воєнна добича большевиків після інформації полковника Емерсона складаєть ся з 200 гармат ріжного рода, 2.000 машинових крісів, 30.000 мундурів і плащів, 4.000.000 звоїв набоїв, 75 льокомотив і 5.000 зелізничих возів враз з набором.

Адм. Колчак вислав на пів вправлену 30.000 армію для оборони Томска і Ново-Николаєвска. (Оба міста лежать при шляху, який веде з Омска до Іркутска).

Большевики розстріляли два вірменські полки.

ЛОНДОН, 1. грудня. — Російский комітет „Л. Свободи" одержав вістку з Ростова над Доном, що большевики розстріляли і розстріляли жовнірів двох вірменських полків, які боронили ся по стороні ген. Денікіна і попали ся були в полон.

Вістка доносить, що імена розстріляних були оголошені в урядовім большевицьким орґані „Ізвєстіях", та що спис імен заняв три сторони часописи.

(Вірмени се одинокий нарід на Кавказі, який ще в останніх часах давав поміч ген. Денікінови. Прочі народи Кавказу, як кубанські Українці, Грузини, Татари і прочі виступили до боротьби проти ген. Денікіна).

Армія Колчака утікає дуже скоро.

ЛОНДОН, 1. грудня. — Війска ген. Колчака, голови всеросійского правительства, утікають з такою скоростю, що вони навіть не є всилі побудувати оборонні вали, яких зовсім нема на захід від Іркутска, як се доносить нинішна бездротна телеграма з Москви.

Телеграма додає, що адм. Колчак був приневолений утворити прибічну сторожу в силі 3.000 жовнірів для охорони своєї власної особи.

Колчак обіцює вже магометанам на Сибіри автономію.

ІРКУТСК, 26. падолиста. — Всеросійське правительство адм. Колчака видало проклямацію, в якій признає національну автономію магометан на Сибіри.

Магометани, мешкаючі на Сибіри, скликують загальний конґрес в цїли зорганізованя оборони Сибіри проти большевиків.

Мирова конференція просить Естонців змидосердити ся над Юденичом.

ПАРИЖ, 1. грудня. — Головна рада мирової конференції поручила міжаліянтській комісії в прибалтійских краях вплинути на естонське правительство, щоби воно заняло лагіднійше становище супротив ген. Юденича і його армії, яка по невдачній виправі на Петроград була приневолена під напором большевиків шукати захисту на естонській землі.

Естонське правительство приторжувало ся доси міжнародного права і розоружувало війска ген. Юденича, скоро лише ті переступили границю Естонії.

Російське духовенство проти білої ґвардії.

Жидівска соціялістична часопись в Ню Йорку „Форвертс" одержала дня 2. грудня від свого кореспондента з Копенгаген кілька примірників відозви, яку видали петроградський митрополит і инші представники російського духовенства.

Деякі цікаві виїмки сеї відозви звучать:

„Петроградське духовенство приймає з цілим серцем розпорядженє саветського правительства в справі розділу церкви від держави, бо ми знаємо, що в саветській Росії церков не є переслідувана.

„Осуджуємо рішучо тих духовних, які підпирають білу ґвардію, і аґітують проти большевицької червоної армії, і ми постановили, що всі духовні, які підпирають білу ґвардію є люди без чести і вони не слугують бути духовними.

„Завдяки становищу, яке займило саветське правительство супроти церкви, ціле начальство духовенство, духовенство і всі вірні стали щирими і горячими прихильниками саветського правительства".

Побіди большевиків на Сибіри занепокоїли Японію.

ТОКІО, 28. падолиста. — Великий успіх большевицької армії на Сибіри викликав велике занепокоєнє в урядових кругах японських.

Японське правительство, як доносять, має порозуміти ся в справі дальшої акції щодо Росії з правительством Злучених Держав. Ходить чутка про приготовану до нових воєнних операцій проти большевиків на велику скалю.

Японське правительство однак, щоби не дати приводу до якихось нових непорозумінь з аліянтами, рішило у всіх справах дотичних Росії порозумівати ся з правительством Злучених Держав.

Наша газета є присвячена робітничій справі. Доля та судьба нашого робітника лежить нам на серци передвсім. Не дбаєм о зиск, тільки о твоє добро, мученику праці! — Передплачуйте „Свободу"! („Свобода", число 1-ше, 15. вересня 1893).

В НІМЕЧЧИНІ.

НІМЕЧЧИНА БУДЕ ДО ДВОХ РОКІВ САВЕТСЬКОЮ РЕПУБЛИКОЮ.

Протиреволюція монархістів прискорить утворенє саветської республики.

(Після кореспонденції Сірила Бравна).

БЕРЛІН, 2. грудня. — „Німеччина стане саветською республикою за шість місяців, а найдальше до двох років", предсказує др. Фрідріх Август Карло Гаєр з Липска, член німецьких установчих зборів і новий провідник независимих соціялістів після смерти Туґа Газе.

Др. Гаєр в розмові з кореспондентом „Ворада" заявив: „Радикалізм в Німеччині не упадає, хоч на око воно так представляєть ся, а то з причини малого числа страйків. Але в серци маси стають щораз більше радикальними. Маси бороли ся аж до вчерпаня своїх сил, але теперішна хвиля є лише відпочинком, щоби набрати нових сил до боротьби за цілковитою демократією промисловою і за диктатурою пролетаріяту.

„Німеччина перетворила би ся скоро в саветську республику, коли би реакціонери розпочали протиреволюцію в цїли привернення монархії. В такім случаю зрадикалізовані маси повстали би не для оборони демократії, але для здавленя монархії. А тоді вони не задержуть ся, але піддуть пробоєм дотоле по рупінах демократії і установлять диктатуру пролетаріяту у формі саветської республики.

„Коли монархістичні реакціонери не будуть пробувати протиреволюції, тоді розвій большевизму буде повільнійший, а може навіть і зовсім спокійний, але теперішна еволюція до саветської республики є неминучим наслідком висліду сьвітової війни".

Після д-ра Гаєра німецька саветська республика буде ріжнити ся від російського моделю в тім, що російські большевики почали здобувати власть від гори і відтак переводили організацію в долину. Натомісць в Німеччині, як се заявляє др. Гаєр, радикали працюють над зорганізованєм саветської республики, починаючи з долини.

Так звані „фабричні ради" є вже нині зорганізовані або організують ся. Сі найнизші ради є злучені у висші ради для всяких галузий промислу. Організація переводить ся щораз висше аж до відданя власти пролетаріятови так, що коли надійде хвиля, щоби пролетаріят захопив власть у свої руки, цілий механізм державних властий буде готовий і гладко буде функціонувати.

З МИРОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

МИРОВІ ПЕРЕГОВОРИ В ДОРПАТІ РОЗПІЧНУТЬ СЯ В ЧЕТВЕР.

Україна, Білорусь і Фінляндія будуть заступлені неурядово.

ДОРПАТ, 1. грудня. — Представники прибалтійских країв зїзджають ся на мирову конференцію, яка має розпочати ся в четвер.

Остання большевицька бездротна телеграма з Москви доносила, що мирові переговори з Естонією в Дорпаті розпічнуть ся у вівторок, дня 2. грудня. Про инші прибалтійські держави вправді в телеграмі не згадуєть ся, але вісти з инших жерел доносять, що також Литва і Латвія візьме участь в мирових переговорах.

Склад большевицької мирової делеґації.

ДОРПАТ, 1. грудня. — В склад большевицької мирової делеґації входять Красін, саветський міністер торговлі і промислу, і Адольф Йоффе, бувший саветський посол в Берліні. Сі делеґати враз зі секретарями мають прибути тут в середу.

Третим делеґатом, як доносять, має бути Карло Радек, який через кілька місяців був політичним вязнем в Берліні.

Україна, Білорусь, Польща і Фінляндія будуть заступлені на сій мировій конференції неурядово подібно, як на попередній конференції прибалтійських країв.

Мирова конференція в Дорпаті потриває один місяць або й довше.

Максим Литвінов, який провадив недавно переговори з прибалтійськими державами в справі виміни полонених, находить ся і доси в Копенгаген, де веде подібні переговори з представниками аліянтів. Можливо, що й він візьме участь в мирових переговорах в Дорпаті, скоро лише поверне з Копенгаген.

В ПОЛЬЩІ.

Політична кріза в Польщі ще не проминула.

ВАРШАВА, 30. падолиста. — Падеревскі веде ще дальше переговори з представниками ріжних партій, стараючи ся дізнати, на яку підпору буде міг числити зі сторони поодиноких партій.

З трох найбільших груп, яких поперте для Падеревского є конечне, а іменно партії селянської, націонал-демократичної і групи коаліційної, лише ся послідна є певна, що буде його безусловно підпирати.

Партія селянська ставить домагане, щоби уряд премієра був в його руках лише номінальний та щоби Падеревскі, задержуючи уряд премієра, посьвячував свою працю справам заграничним, а властиву президентуру кабінету і контролю правительства полишив Войцеховскому, бувшому міністрови для внутрішних справ. Войцеховского, бувшого соціяліста, ліві не будуть оскаржувати, що він реакціонер. Однак його кандидатурі противлять ся націонал-демократи.

В РУМУНІЇ.

Відповідь Румунії на ультимат головної ради.

ПАРИЖ, 2. грудня. — Головна рада мирової конференції одержала відповідь Румунії на ультимат, в якім зажадано сповненя деяких услівій, поставлених головною радою.

Зміст відповіди Румунії доси не оголошено.

З урядових кругів доносять, що рівночасно з відповідию одержано повідомлене про уступленє румунського кабінету.

В АНГЛІЇ.

Англія старає ся сама викликати революцію в Ірляндії.

ЛІВЕРПУЛЬ, 1. грудня. — Артур Грифит, основатель організації „шінфейн" і урядуючий президент „айрської республики, проповідуючи тут на зборах, обжаловував англійські правительство, що воно нарочно робить зусили, аби нарід змусити до оружної революції, щоби опісля мати оправдане до здавленя національного руху в Ірляндії.

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 85 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

ВОЛОДИМИР В. LOTOTSKY, Editor-in-Chief.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on June 5, 1918.

SUBSCRIPTION:

United States:		ПЕРЕДПЛАТА: в Злучених Державах:	
1 year	$3.75	на рік	$3.75
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25

to Jersey City and to foreign countries:

		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$5.00	на рік	$5.00
6 months	$2.50	на пів року	$2.50
3 months	$1.50	на 3 місяці	$1.50

Single copy 4 cents. Поодиноке число 4 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 85 Grand Street, Jersey City, N. J.
Телефон Адміністрації і Редакції — 498 Montgomery.

Телефон Гол. канцелярії Укр. Народного Союза — 1838 Montgomery.

"Всі мані-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висилаю замовлення належить долучити мані-ордер або чек.

За всі оголошення поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

ОБОРОНА НАПАДЕНОЇ ГАЛИЦЬКОЇ УКРАЇНИ.

Цілий український загал в Злучених Державах, в Канаді, в Бразилії і в Арґентині, який переважно походить з галицької України, станув до оборони свого рідного краю, нападеного ляцькими опришками.

Українці на землі американській тепер не можуть взяти оружя в руки, щоби розправитись з катом-наїзником, що прийс кайдани їх братим і сестрам, котрі щойно недавно вибились були на волю і побудували свою народню республику.

Але бодай грімким словом і жертвами подавали помічну руку тим своїм молодим братим, котрі перед ляцькою перевагою уступили за Збруч і там стояли, вижидаючи хвилі, аби пролити кров і віддати жите за волю свого рідного Лихами нападеного краю.

Сотки і сотки українських віч і зборів були в Злучених Державах, в Канаді і в полудневій Америці, і тисячі грошей плило на оборонний фонд проти ляцького нападу на їх нещасний край в Европі.

Не можна сказати, що того голосу не чули ті, що вибрались в сальонах рішати про долю народів. Вони чули той могучий голос і у своїх торгах вагались запродати нещасний нарід галицької України в неволю тяжкого вікового ворога-наїзника.

Вони тягались з тим найдешевшим 4-міліонний нарід.

Вони боялись се зробити, мимо польських підшептів і намов.

Але ті підшепти і намови не вмовкали. Падеревскі каже, що в часі нарад мирової конференції над справою мира і над справою Польщі він не вніс стільки нот і декларацій, що тепер вніс у справі галицької України. Каже він дальше, що аж в приватних розмовах вспів переконати американського мирового представника, Френка Л. Полка, що галицька Україна повинна належати до Польщі, та що опісля вже Полк самий станув по стороні польських претенсій і перший боронив їх. І остаточно таки виграла покищо в Парижи політика тайних умов і підшептів.

Галицьку Україну постановила найвисша рада мирової конференції рішенем з 21-го падолиста с. р. віддати в польську неволю на 25 літ.

Не можна сказати, що сповнились польські претенсії і домагання, бо Поляки хотіли загарбати галицьку Україну яко польський край і влучити її яко складову часть до Польщі, а деякі знова польські політики хотіли ще навіть під Польщею галицьку Україну поділити на дві части і одну зробити цілком польською провінцією, а другу польсько-українською. Се значило би, що західна часть галицької України (по ріку Буг) мала би була бути спольщена насильно і скоро, а східна часть мала би була бути спольщена поволійше, поспішно, а покищо мала би була остати в переходовім стані і вважатись польсько-українським краєм.

Се польщене нашого краю мало іти при помочи продажі української землі, яка остає в руках польських обшарників, польським кольоністам, спровадженим на галицьку Україну з Польщі. Се був би ратунок польських панів і рівночасно насильне польщене нашого краю, бо коли кождого українського села повстало би штучно насаджене село польське. Се був не тільки плян польських обшарників, але і польських селян. Не лише польський лідич Абрагамовичі говорив, що „польської землі в східній Галичині і яка є польська земля в східній Галичині [!]", не самі польські обшарники продати Українцеви, але і польський селянин Вітос, посол з Мазурщини, говорив в польськім соймі у Варшаві, що земельна справа в східній Галичині має бути в той спосіб „розвязана", що земля з польських рук може переходити тільки в польські руки.

Такі були і є злочинні пляни всіх Поляків. Одні польські політики того не заявляли, але вони мають замало голосу в Польщі і з ними не числять ся. Впрочім тим, що вони заявляють ся за прилученем українських земель до Польщі, вони на ділі помагають злочинним плянам польських обшарників і їх слуг — „людовців".

Се, що галицька Україна після постанови найвисшої ради мирової конференції творила би окрему цілість і мала би автономію, до певної міри утруднило би виконуване злочинних польських замахів на український нарід в нашім краю, бо Українці мали би якусь змогу оборони і нібито якийсь відклик до Ліґи Народів. Але Українці, котрі знають Поляків ліпше ніж котрийнебудь другий нарід, жадних „автономій" ані жадних „прав" під Польщею не беруть поважно, ані не привязують до них жадної ваги.

Українці знають, що Поляки ніколи жадних прав других народів не шанували і ніколи жадних приречень не додержували і тому в них ані польська „автономія" ані польське „право" не мають найменшої вартости.

Українці польську „автономію" і польське „право" на українській землі можуть приняти тільки як зневаг і як визов до боротьби проти тої „автономії" і того „права".

Українці відкидають і польську „автономію" на українській землі і польське „право" на українській землі не лише тому, що вони не вірять в польські „автономії" і польські „права", але передівсім тому, **що український нарід все боров ся проти польської неволі і не перестане тої боротьби поти, поки тої неволі не зломить раз на все, та поки не стане вільний посеред вільних.**

Поляки ніколи не мали жадного права до галицької України.

Давнійше вона належала до Польщі **на підставі польського наїзду і забору.** І на підставі того давного нападу і забору вони і тепер домагались від мирової конференції признання галицької України Польщі. Колиж не осягали ціли, вони знов доконали нападу і наїзду і домагались признання того нападу і наїзду. Довго ще стягалась мирова конференція з признанем того розбою, аж вкінци **її найвисша рада важилась признати Польщі право розбою на 25 літ.**

Так могло собі кількох міністрів торгувати народом в замкненій кімнаті, але той нарід того не прийме.

Кількох міністрів може собі пробувати за замкненими дверми торгувати народом, але той нарід з обуренем відкине сю зневагу і замах на його волю.

Українці в старім краю і їх брати в Америці знають, що доля їх рідного краю в їх власних руках.

То певна річ, що вони не спочинуть в праці і боротьбі, аби сю велику ціль осягнути і певна річ, що осягнуть, та певна річ, що галицька Україна буде вільна з волі українського народу.

Тільки та воля мусить бути сильна, зорганізована і одна, незломна і неподілна. Бо тоді буде вона непобідима.

Українці мусять показати, що ті кайдани, які міністри в Парижи намагають ся на них наложити, таксамо скоро впадуть, як скоро їх виковано і пробовано ними закувати нарід. Тільки не треба ждати з боротьбою; не треба отягатись, ані марнувати дорогого часу, бо наша страта — то здобуток ворога-наїзника.

Особливо повинні се тямити американські Українці, котрі мають свободу і повинні її використати.

ЛИСТ ВІД СЕРГІЯ ШЕЛУХИНА

(Спеціяльна кореспонденція „Свободи" від члена делеґації У. Н. Республики, д. Сергія Шелухина).

ЩЕ ПРО УКРАЇНСЬКУ ДЕЛЕҐАЦІЮ В ПАРИЖІ.

16. октября, 1919 р., Париж.

Високоповажаний Пане Редакторе:

Я одержав з Америки три листи і телеграму, в яких мене просять дати інформації в справі дописів Саварницького та Барана. Беру ся за се з настучтем великого болю в душі.

Вороги Українців, що дописи Саварницького та Барана належать не їм, а якійсь третій особі, яка за них ховаєть ся і мала намір сим способом звести свої особисті рахунки з неприязними їй людьми, хоч й мало котцатми чести українського народу і його успіхів. Уважливі читачі напевно звернули увагу на те, що Саварницький, Баран, кажучи, начебто вони належать до одної організації, звуть її ріжно: один організацією українських „Жовнірів і Робітників" а другий „Українським жовнірським робітничим комітетом". У одного організація складеть ся з жовнірів робітників, а у другого тільки з жовнірів. Чомуж се так? А тому, що в дійсности ніякої організації у них нема, а вони її для чогось вигадали. Тому один числить жовнірів до 20, а другий поверх 25 тисяч.

Хто такий Баран — я розпитував у жовнірів, котрі приїхали з Парижи і Савченка, але-ж ніхто такої людини не знає. Щодо Саварницького, то Делеґации знає, що жовнірем він ніколи не був. Ясно, що до одної організації, колиб вона була навіть не міфом, він належати не може. Прийшовши в Делеґацію, він почав з того, що одержав від неї гроші на бюрко і на одяж. Щоб поратувати нужедну людину, директор бюра преси Сенкевич дав йому працю в бюрі. Що Саварницький казав, що добре знає літературну французьку мову. Швидко одначе виявило ся, що він ані слова по французьки не знає, а і взагалі людина малограмотна о стілько, що безумовно не міґби сама скласти отгих дописів, які наробили такого гаму в Парижи і стільки шкоди українському народови.

23. марта вирішено було в Делеґації як швидше склести меморандум в Українській справі. Предложено виконати між собою на части по спеціяльностях, Тимошенко, Шелухин, Кушнір і Ісаєнич виконали до 1. цьвітня, тобто в 6—7 день. Тимошенко Колосовський готовив до неї мапу України. Таким чином, меморандум був ладний в стільки мові вже було видати в один місяць найбільше. Так і сподівали ся, але на лихо за переклад меморандуму на французьку мову в бюрі преси взяв ся Саварницький з своїм товаришем. Минув місяць, а перекладу немає. Я мусів зробити ревізію. Виявило ся, що перекладачки не встигли справити ся навіть з досмоком чистою рукописів, роблять в текст свої вставки і о стілько не знають літературної французької мови, що їх праця виявила ся по чого не здатною. Се відкрите привело до того, що автори сами взяли ся за переклад, а за редакторка запросили Шульгину, котрий й без того було багато праці. Перекладену частину довело ся перекладати на ново, а щоб не задержавати праці, то вторину частину, яка йшла першою, мусіли скоротити й переробити. Сей факт сам за себе свідчить, що проганяє з видання меморандуму якийсь найнедоладнїйше всього з провинн Саварницького. Текст меморандуму складено було членами делеґації в 6—7 день.

Подаю гол фаєти, з яких читачі самі робити-муть висновки.

Автори дописів кажуть, що Українська справа програна і що в тім винен Шелухин.

Українська Делеґація приїхала до Парижа на конференцію миру за тим, щоб добити ся визнання незалежної Української Республики. В таких же справах прибули до Парижа делеґації від утворених з бувшої Росії республик Грузинської, Азербейджана, Північного Кавказу, Арменії, Кубані, Білорусі, Литви, Латвії, Естонії, але-ж ні одна з них, як і Україна, ще не визнані. Очевидно, що справа визнання нових держав поставлена дуже гостро, а в делеґаціях. Поки що сих питань не можна вказати ні виграними, ні програними. Бо їх ще не розглядали.

Автори дописів твердять, що в Делеґації було „близько 30 репрезентантів України", які ні образованем, ні доброю волею не зловпадають їх високій задачі, бо не знають навіть ні французької, ні англійської мов.

Все отсе неправда. Французьким уродом до Парижа приїхали, було спочатку двоє людий, потім ще 10 і на решті ще 5. Таким чином, в Делеґацію з Парижа і з Галичини (і Наддніпрянщини) було пропущено всього 17 душ. Нині, коли дехто пішов у димісію, а дехто виїхав і його назад до Парижа не пропущено, то на 17 пропускає в Делеґації працює всього 12 душ та знов з Америки.

Всі члени Делеґації, окрім одного, який скінчив в канцярії, люде з вищою освітою. З них 5 були членами Української Центральної Ради, одраного на народнім з числа Центральної Ради були міністрами, а двоє — міністрами і один тов. міністра за часів Директорії. Ст останні залишили свої посади, бо мусіли їхати до Парижу. Два делеґати з Галичини теж належать до Вищого Галицького Уряду. З членів Делеґації двоє Секретарів (правильно, чим найнесхожі були до Парижу в делеґацію, з Українською справою і домаганнями українського народу.

Наслідком сеї праці стала книжка уряду Сидорович Держави Америки чобіт, сорочок, одежі, ліжників, автомобілів і т. п., майна для Української республиканської армії, на 1 міліон доларів. Через те, що французький уряд не пустив з Швайцарії до Парижу українського технічного і кооперативного персоналу, у Делеґації стояло сей величезний скарб цілий тиждень, а в Делеґації працювали на членів делеґації, які мусіли і мусять клопотати ся з приношкою товарів, нагрузкою, транспортом, перевозкою до надбрежних на Україну і т. д. Ся операція потребує звиж міліона франків грошей, а делеґація їх не мала, бо вони зарезервовані на Українську армію, якій упав з аеропланом і убив ся. Грошеві знесини з урядом цілком утруднені і делеґація, щоб не втерпіняти війська, в імя на Україні великою нужда, щоб ратувати справу, мусіла забути навіть про сон. Особливо богато в сій справі працювали Б. Тимошенко з Америки, і Д. Петрушевич.

Наслідком тої-ж праці делеґатів є утворене союзу між 9 новими ще не визнаними державами і активні виступи союзу в ріжних спільних справах.

Полковник Колосовський працював між иншим над полегшенем долі українських полонених та жовнірів. Се входить в його обовязки. Він бував в таборі полонених і робив певні заходи перед урядом, алеж не мав успіху. Умов такі, що хтось не він сю справу результат був би той же. 1) брак визнаня України за незалежну державу, необовязане представництво рад, 2) політика тих, що бажають утворити стару єдину Росію хоч би коштами житя людей, які точе ся тепер, 3) хотять воювати за те, або допомога Польщі проти Українців силами-ж українського народу, 4) російські і польські шовіністи, яким утворено в офіціяльних і суспільних колах фальшиве упереджене, начеб то Україні большевики, генерал Денікін і Петлюра, 5) брак у чужинців знаня і їх хибна думка, начеб то Росиєе й Україні їй той самий нарід, а національна спільність — це тільки „фікція", 6) брак Діяма тата: або страждай, абож іди до армії Денікіна, зражуй свою вітчину, свій нарід, убивай своїх братів, батьків, синів в українській республиканській армії, яка вже два роки тяжко беть ся проти большевиків, і тим допомагай російському большевизмови та Денікінові нищити Україну. Для прачі в такій залудливій атмосфері треба великого уміня і знаня. Такі міністри, як Винниченко, Мазепа, Ковалевський українських соц. революціонерів до жовнірів, надукована в американських часописах, наробили того, що на конференції вповні не вставлено Петлюрин догляд за дротяною загорожею. Ситуація така тяжка, що полагодити справу можуть тільки успіхи Петлюрин визнаний Українською Республикою і зміна відносин до Українського народу з боку хоч деяких держав.

Такаж тяжка доля була і для полтавчих Українців і Галичан і Делеґати полетчити долю їх не можна болючійчим і ніж. Алеж зміна відносин Росиї, а дві і Італії до українського народу, як стала вже в Парижи і у-ж відбила ся і на полонених, яким тепер можна відповідати ся туди, куди вони пожадають.

Ось куди заблудили вже брати Галичане давно вже повинні булиб-раз-прочитати свою увагу і свою допомогу. Через українського генерала Ковтуна в Парижі виявили багато енерґії на освідомлене чужинців про українську справу цілком друкованого слова. Про можливість в Парижі Савченко виказавши і на авторів його. Окрім меморандум, вийшли французькою мовою одинадцять Савченко (3 брош.), Шулгинем (2), Тимошенком (3), Кушніром (4), Шелухином (2, одна з них відбитка з статі, надукованої в Ukrainian Review журналі, Лозовим (1). Зараз друкується ся велика праця Кушніра М., а Шелухин виготовив по дтуку книжку: „Незалежна Україна". Помимо сього приїхав з „Інформаційний орган „Бюлетень", і надукований дві книжки нот до дерлаї. Нікольський виїхав з Парижа, бо ніяких чидав в Швайцарії свої три книжки. Всю технічну справу видань в Парижі веде Савченко, який і реферує їх. Для всіх сих видань до Парижу, які мусять працювати в тяжких і складних обставинах, ці обеставині дні про їх працю сподівати ся можна тільки з великим трудом. Український і Ко. Твердженє дописувачів, начеб то на закордонну пропаганду виїхали Українці приманцем в 5-ти ніж франків, є цілковита вигадка їх фантазії, як і те, начеб то місячний кошт бюра преси виносить понад 60 тисяч франків. Це в дійсности та ціна, що місячно від 15 до 17 тисяч франц., включаючи сюди і платність видання фотоґр та книжок. Колиб ми мали більші гроші, то ми могли би справа преси у нас сталаб не гірше, чим у Поляків, які на се витратили 30 міліонів франків.

Автори дописів, внаслідствіи делеґацію, закидають, начеб то члени делеґації гроші пожили, а Голова Делеґації їхав в Америку то тілько через те й сидить в Парижі.

Сидоренко був заможною людиною і через свій патріотизм дійшов до того, що його жінка й дітя мусять десь перехожувати в большевицьких та денікінців, не маючи ніяких засобів до житя. З чистою совістю можу заявити, що, жертвуючи, не шкодуючи свого здоровля й житя, я ніколи не багато разів, коли треба було поїхати до Парижу для оборони української справи, пробирав ся через горо помпіх військовим кордонами, через ліс, в брод через річку, був під обстрілом, був арештований, а все доводив ся сказати, що ніяких грошей не маю. Які гроші одержала Делеґація — про те я подав уже відомости. Савченко казав мені, що від одержаних грошей з Америки як голова Української Ради і що вважає їх відповідно принятими.

Ганьбуючи Делеґацію та її членів, автори дописів одночасно рекламують Мегаса та проф. Грушевського і докоряють Делеґації, чом вона не взяла їх в свій склад. Виходить, не їх колиб в складі Делеґації були названі дві особи, то було уже і визнане Української Республики і т. и.

II. Мегаса Делеґація приймала ся з великою радістю і не її провина в тім, що Петрушевич і досі працює в Делеґації та ще й по великій складній справі, а д. Мегас приїхав тілько з нею не має. Петрушевич і Мегас прибули до нас від одної організації, як ріжноправні. Нішіне не одинаке їх становище, хоч поєднали ся в користь Петрушевича, то вийде на шкоду Мегасови, і навпаки. Петрушевич увесь час провадив себе людиною працьовитою, коректною і колеґіяльною. П. Мегас зразу тяжко образив двох делеґатів Галичан і поскарив ся. Позаяк він не дасть спокою українцеви з Америки, то Голова заявив йому, що не може числити його в Делеґації до того часу, поки він дасть своє уповажнене. Се було ще в січню. Так була ся справа. Тї, що посилали його, не можуть ображати ся на Делеґацію, коли самі не подбали про уповажнення і коли не подбали про те, щоб обрані ними делеґатами були сугосленими і могли працювати разом в одній інтересті.

II. Мегас одержав на своє утримане з Америки, як повідомляють ся в часописах, 7.194 доляри, що в Парижі виносить по курсу, бо обмінював на франки. Мегас таком взяв од нас на своє утримане 6.000 фран. Виходить, що він одержав у двоє більше як Голова Делеґації. При такім великій забезпеченю можна зробити богато і не числившись в Делеґації для одержання платні, а працюючи в тій же справі, за якою вони Делеґація і для якої Мегаса послано з Америки. Де й що робить Мегас, — нам не відомо, хоч в часописах є багато про се звістка, що Мегас веде велику роботу. Сподіваємо ся бачити роботу в реальних наслідках абож хоч в реальних проектах.

Автори дописів запитують: Чому не запросили до Делеґації проф. Грушевського? Не час і не місце відповідати на се питанє. Ми ще не торкаєть ся славного імени Грушевського, як ученого історика. Питанє бо політика. На зроблене запитанє відповім примітки: Чомуж проф. Грушевського вскрізь запрошують в наукові інституції, обіймають почесним членом і т. д., а про те в Національний Союз, який вів боротьбу проти Німців, гетьманців та російських реакціонерів не обібрали? Чому не вибрали в Трудовий Конґрес, що мав право переправляти? Чому він не бере ніякої участи в нинішнім українськім уряді? Нема ніякого сумніву, що коли б Делеґація спитала, що експерта ученого історика, то всі звернули би до проф. М. Грушевського.

Д. Савченка я нічого лихого не чув, а знаю, що він ще до нашого приїзду до Парижу багато працював в українській справі на ниві, де мало чи не маючи для того ніяких засобів.

Про „Комітет Незалежної України" знаю тілько, що він не вважаючи на голосну назву, поки що має своїм завданем видати французькою мовою перевід історії України професора Грушевського. Се робить нічого спільного з Делеґацією не має. З усіх членів її тілько Савченко пробував в Парижі. Всіх їх чекають тілько трох виїхали і тілько один повернув на якийсь час. Терба думати, що се особиста справа проф. Грушевського. Треба вважати, що се Комітет не має на мені якоїсь ширшої роботи, бо в Делеґації є шість членів, які мають не мало друкування праці з української історії, а про їх нікого не запрошено. Один з сих письменників перший постанив з Українською Центральною Радою і за залежности України так, що воно стало гаслом Центральної Ради. Сидоренко належить до партії соціялістів самостійників, яку ж то будучність, але-ж поки що вона стоїть по стороні розно і не як громадська, а як особиста.

Коли до нас прибули з Західної Области України (Галичини) М. Лозинський та полковник Вітовський (нині поліпшки), то зараз же ясно виявило ся, що їх вони не мали з поміж контакті з Делеґацією, а Панейко та Проф. Томашівський — сепаратно. Тепер вони — можливо — можливо поки що оголошувати, але-ж в сій справі подав Делеґації офіціяльну заяву і Делеґація зробила свою постанову. Про се, очевидно, доповідають від когось провідали і, не знаючи до ладу справи, допустили ся вигадки, наче б то Панейко казав, що він хотів би бачити Галицкий уряд прилучено до Польщі. При розмові на авдієнції було це в нашій делеґації. Тоді Панейко можнає і запрошений Бюму справи нїхто не казав. — Тепер, що коли-б ми не були відрізаними від нашого уряду і мали-б регулярні зносини, то ми з Панейком та проф. Томашівським була-б давно вирішеною і не було-б про що писати.

Прошу приняти запевнене в правдивій повазі.

Сергій Шелухин.

Париж, 28. октября, 1919 р.

Високоповажаний Пане Редакторе:

Через великі клопоти та обставини працюю з трохи запізнина ся в надсиланю мого листа в справі, порушеній Саварницьким та Бараном, а краще сказати від їх імени чи під їх іменем. Подаючи нині листа в цій справі, прошу Вас, Пане Редакторе, не здомовити надрукувати його з приміткою, що я прошу всї инші українські часописи в Америці передрукувати мого листа.

Дуже прошу Вас, Пане Редакторе, не одмовити прислати мені повище зазначений адресі то число Вашого часопису, в якім мого листа буде надруковано.

Вважаю своїм обовязком засвідчити, що позиції Американських Українців і Галичани та Буковини і Угорщини, які стоять на ґрунті суверенности та інтеґральної одноцілости національної території Української Народної Республики, робить на нас найкрасше враженє і надає нам сили в нашій тяжкій боротьбі проти всяких ворогів і шмаґувань та за волю і щастя українського народу. Є він не пробував. Історія навіть в найближчі часи покаже, які шкоди і сколько крови коштували українському народові, зокрема і особливо в Галичині, сепаратизм і зрозольна політика деяких діячів з Галичини.

Кубанські козаки, які силою обставин мусили якийсь час формально показувати на очі свою окремішність, нині зайняли вже одверто так-ж стаю Української Республики Українців Американські Українці. Денікіна вони од себе прогнали.

З щирим поважанем,

Сергій Шелухин.

ВІД РЕДАКЦІЇ.

Сей лист д. Сергія Шелухина, члена мирової делеґації української народної республіки в Парижи, містить разом, аби дати голос українському українському патріотови і заслуженому народному робітникови у многих справах, важних для долі України і Українців, що в Америці. Се робив також і тому, що ми все цінили щиру і патріотичну працю української мирової делеґації, котра в незвичайних трудних обставинах зробила велику працю для України, а особливо працю д. Шелухина, котрий щиро грудив сам або своє знаве віддати на поступ українського народу.

Але рівночасно зазначуємо, що таксамо високо цінимо і труд многослуженого професора Михайла Грушевського, котрий на вигнаню з рідного краю оснував „Комітет Незалежної України" і разом з другими своїми товаришами: дром М. Лозинським, д-ром Ф. Савченком та д. Ісаєвичем, неменше цінимо трудить ся для рідного народу. Ми вважаємо, що такої незалежної української орґанізації можливо було би з початком війни, або навіть ще перед війною, одначе все таки ліпше пізно ніж ніколи. Орґанізація, котрої б Грушевський, Лозинський, заступне вільну незалежну думку українського народу в чужих краях і дапелює до тих кругів, від яких український народ мусить ждати помочі — то є до робучого народу українських держав. Длятого та орґанізація заслугує на підперте і тому У. Н. Комітет добре зробив, що дає їм шу поміч на її працю, в сумі 25.000 франків.

Зазначимо також, що про окремі, політичні погляди д. Шелухина, на яку натякає д. Шелухин, не хочемо судити, бо її не знаємо, а ми тримаємо ся тої старої правди, що справедливо судити можна про кождого тілько звісної ріки. Може колись прийде пора на вияснене сеї справи і може обі сторони, що мають тепер відмінні погляди, вияснять їх та взаїмно себе зрозуміють.

Сава Чернецький.

СОНЦЯ ДАЙТЕ, СОНЦЯ!

Амінь, амінь кажу —
Не сьвітнар доси сонце
У хатину нашу.
Не бачила ясних лучів
Хатка наша мила:
І завелось в ній зробацтво
Великая сила.
Всяка погань, гадапаси,
Де ступили ногою...
Хатко рідна, хатко мила,
Горенько з тобою!
Тухло, вигло, вмадорено
Маленькі віконця,
Світла тобі, хатко наша,
Сонця дайте, сонця!

В КОЖДИЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА ХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА"

до ГАЛИЧИНИ і БУКОВИНИ
та на УГОРСЬКУ УКРАЇНУ
і до инших країв середної і східної европи.
ПОСИЛАЙТЕ ЧЕРЕЗ
АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО
В НЮ ЙОРКУ
ЯКЕ Є ОДИНОКОЮ ТОГО РОДА УКРАЇНСЬКОЮ НАРОДНОЮ ІНСТИТУЦІЄЮ В АМЕРИЦІ.
АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО пересилає гроші ПІСЛЯ НАЙНИЗШОГО ЩОДЕННОГО КУРСУ і за ПОДВІЙНОЮ ПОРУКОЮ.
Хто вишле гроші через наше Бюро, має певність, що вислав по найдешевшім курсі, і що ті гроші не пропадуть.
Крім того кождий Українець може бути певним, що посилаючи гроші через Американсько-Українське Бюро в Ню Йорку, без жадного вдатку зі своєї сторони помагає народній справі, бо ЦІЛИЙ ДОХІД БЮРА призначений на українські народні цілі.
Пишіть по курс грошей і всі відомости на адресу:
AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, Inc.,
30 E. Seventh Street,
New York, N. Y.

Родимці!

РІЗДВЯНІ СВЯТА І НОВИЙ РІК ЗБЛИЖАЮТЬ СЯ. КОЖДИЙ З ВАС БУДЕ ВЕСЕЛИТИСЬ І БАВИТИСЬ. ЧИ БУДЕ ТАКОЖ ВЕСЕЛИТИСЬ ВАША РОДИНА В СТАРІМ КРАЮ — ГОЛОДНА, БОСА, БЕЗ ДАХУ?

ПРОТЕ НЕ ЗАБУВАЙТЕ О СВОЇЙ РОДИНІ І ПОТІШТЕ Її ГРОШЕВОЮ ПОМОЧИО.

ГРОШІ МИ ВИСИЛАЄМО ДО СТАРОГО КРАЮ ПІД ГВАРАНЦІЄЮ — СКОРО, БЕЗПЕЧНО І ПО НАЙТАНІШІМ КУРСІ. — ТАКОЖ ТЕЛЕГРАФНО.

100 КОРОН - - $ 1.25
1000 КОРОН - - $12.50

JOHN NEMETH STATE BANK,
1597---2ND AVE., COR. 83RD ST.,
NEW YORK, N. Y.

Другий офіс:
10 E. 22ND STREET, NEW YORK, N. Y.

НОВІСТЬ! НОВІСТЬ!
ГРАМОФОН БЕЗ ТРУБИ З 4-МА ПІСНЯМИ
ЛИШЕ ЗА $12.00.

Пришліть задаток $5.00, а решту заплатите по одержаню товару. — Замовлеяи адресуйте:

Головний магазин: 66—
Greater New York Phonograph Co.
310 Grand St., New York, N. Y.

або до філії:
MANDEL TALKING MACHINE CO.,
52 East 23rd Street, New York, N. Y.

ВАША РІДНЯ
в Европі потребує помочи.

ПІШЛІТЬ ТМ ГРОШІ ЧЕРЕЗ ОДИН З НАЙБІЛЬШИХ БАНКІВ В АМЕРИЦІ. НАЙЛІПША УСЛУГА І НАЙНИЗШІ ЦІНИ ГВАРАНТОВАНІ. ПИШІТЬ ПО ІНФОРМАЦІЇ ДО:

The State Bank
276-278 GRAND STREET, NEW YORK, N. Y.

НЕ ВИСИЛЮЄ ОЧИЙ

Лагідне сьвітло лямпи Rayo кидає свої проміня на книжку, які є милі для очий, є ясне, рівне і вдоволяюче.

Наука признала, що читане при сьвітлі керосиновім, перевисшає всі другі, а Rayo лямпи, зроблені науковим способом, видають сьвітло як найлучше — лагідне і миле.

Rayo лямпи засьвічують без зниманя умбри або скла, легкі до зміни якоїсь частини; не чадять і не виливають сопуху.

Aladdin Security Oil дає найлїпший результат.

STANDARD OIL COMPANY
(New Jersey)
Newark New Jersey

Rayo LAMPS

АМЕРИКАНСЬКИЙ МИРОВИЙ ДЕЛЕГАТ ПОМАГАЄ ПОЛЬЩІ ЗАГАРБАТИ УКРАЇНУ.

Шікаговська польська газета „Дзєнік Народовий" пише осьцо:

В справі східної Галичини корисну річь робить послїдний лист з Парижа п. Кораб-Кукарского.

Наша загальна опінія, — пише він, — може собі уявити, що польські справи все зсунені із зеленого стола і що наша делеґація, залюднивши рукі, байдужно слїдить за розвоєм чужих нам справ. Так сьудити було би помилкою. Президент Пилсудскі сказав мені: В протягу послїдних трох тижнїв я підписав більше нот і зложив більше декларацій ніж передтим цїлий конґресс.

В дїйсности в послїдних днях наша делеґація увела один з найважнїйших, а в кождім разї найтяжший бій на конґресї.

Ходило о задержанє для Польщі Львова і східної Галичини. Ся справа була вже заледиодавна і погребена під масою документів та меморіялів.

Найвисша рада була порішила, що східна Галичина буде віддана під зарад Польщі на проти 15 лїт, а потім приналежність сеї провінції буде вирішена дорогою голосованя.

Страта Галичини, се не тільки втрата нафти і урожайної землї, се повалене одної з головних підстав польської держави.

Сей погляд кермував дїяльностю нашої делеґації в особах Падеревского і Дмовского.

Тому то наші представники, коли довідались про рішенїє мирової конференції в справі Галичини — не дали за виграну.

Падеревскому вдало ся, завдяки доборови арґументів і безперервної кількатижневої акциї — зробити пробій в конґресовій твердинї.

Річ зносив вимова і подивнїчайшо. Справа Галичини, хотяй вже порішена кілька днїв назад, знова зістала відперта перед найвисшу раду.

Наші делеґації мали се переломити конґресову рутину, а стало ся се завдяки американському пошовнасонкови п. Полкови, котрий так перевів ся представленнями пому з приватній розмові арґументами, що перервано дискусію, яка вела ся на вищу тему перед найвисшою радою пізнїс справу Галичини.

Делеґати французький, італїйський і анґлїйський по вислуханю сеї декларації одноголосно заявили, що судьба Галичини повинна бути віддана Польщі без нїяких застережень ласбіситу. Наша справа вже нинї може бути вважана за виграну.

КНИЖОЧКА ПРО
ПОЛЬСЬКІ ЗВІРСТВА
В ГАЛИЦЬКІЙ УКРАЇНІ
п. з.
POLISH ATROCITIES
IN UKRAINIAN GALICIA
a telegraphic note
To W. GEORGES CLEMENCEAU,
President of the Peace Conference
from
VLADIMIR TEMNITSKY,
Minister of Foreign Affairs of the Ukrainian Republic
and 40-49
JOSEPH BURACHINSKY,
Minister of Justice of the Western Territory of the Ukrainian Republic
появила ся з друку накладом У. Н Комітету в Зучених Державах.

ЦІНА 15 ЦЦ. З ПЕРЕСИЛКОЮ 20 ЦЦ.
Хто пришле 1 доляра, одержить 10 примірників оплачено.

Купуйте і ширіть, аби ціла Америка дізнала ся про польські злочини в та падений галицькій Україні.
Замовленя посилати на адресу:
UKRAINIAN NATL. COMMITTEE OF UNITED STATES,
30 E. Seventh St., New York City.

УКРАЇНСЬКІ ВОЛОНЕНЇ В ТАБОРІ У ВАДОВИЦЯХ.

Іван Білоус, Іван Дїдич, Фільрет Ортинський, Зенон Фінк, Клим Мельник, Фиднюм Будзор, Григорій Марец, Олекса Костантинюк, Константин Конис, Микола Лузик, Михайло Тершаковець, Стефан Варунок, Зенон Дурдела, Осип Гудзюк, Лев Кулаканський, Стефан Михальків, Филимон Яцуш, Теодор, Грешак, Павло Меркун, Степан Ковбон, Іван Хандрацький, Володимир Ярецький, Василь Коваласа, Степан Яремко, Осип Стоцький, Петро Томашівський, Петро Бокало, Микола Ваховнч, Іван Мостан, Осип Кесс, Володимир Гимон, Осип Крамар, Теодор Сидорак, Павло Туткарчук, Микола Лещін, Микола Карпин, Ярослав Телеп, Володимир Мейський, Ярослав Гладкий, Михайло Камеренський, Семен Герус, Володимир Ольховий, Дмитро Бадан, Іван Гнатина, Михайло Щербатий, Микола Морфинич, Онуфрий Гимон, Осип Крамар, Омелян Андрухович, Іван Козій, Іван Ошишко, Х. Шкандрий, Іван Кондрат, Микола Дичковський, Антін Сколяк, Орест Ярошевич, Іван Дуткаш, Іван Панас, Володимир Вінярський, Андрій Балабарда, Василь Шкурган, Василь Лучанський, Теодор Ришетило, Мирон Стецій, Дмитро Бурнишкий, Володимир Маселко, Омелян Дуцько, Петро Паньканич, Володимир Гнатюк, Петро Зацуский, Іван Цуприк, Ярослав Раковський, Клим Березкий, Микола Щепицький, Антін Козак, Осип Щебель, Іван Ворона, Антін Смалин, Антін Кузьчинський, Степан Мазуренко, Микола Гивен, Роман Култович, Іван Кононовець, Степан Терпинський, Гриць Чинета, Микола Гарас, Осип Тріска, Стах. Безкетюк, Микола Войтович, Михайло Бурмиський, Володимир Берязкевич, Василь Сліпенький, Юрій Логин, Антін Український.

КОЗАЦЬКЕ СВАТАННЯ
на три дії.
ЦІНА 25 ЦЕНТІВ.
Замовляя висилайте враз з грішми на адресу: „СВОБОДА",
30 Grand Street, Jersey City, N. J.

EAST GALICIA GIVEN TO POLAND

"FREEDOM SHRIEKS ALOUD"

(A letter from "Friends of Ukraine", Washington, D. C.).

East Galicia given to Poland! What does this mean in the name of Justice and Humanity? How does it harmonize with the points—with the principle of self-determination trumpeted to the world? Where is the consistency and self-respect of the perpetrators of this cruelty?

The news comes like a thunderbolt, from a clear sky on the one million Ukrainians living in this country.

It means this, nothing more nor less than the handing over of 4,000,000 people to the tender mercies of the race they hate the most and have the most reason for hating. The historian testifies that they, the Ukrainians of Galicia, have always shown strong aversion towards their Polish masters" — again, "There have been rising of the Ruthenian peasantry now and then; they were always drowned in blood".

In the day of democracy, when we are all sympathizing with submerged nationalities, and promising for the peace of the world that they shall manage their own affairs, was not this record of past domination enough to have prevented such an outrage on principle, such a blunder in policy?

Firstly, the Poles are the Ukrainians' recent foemen in the field, against whom the Ukrainians of Galicia have been fighting for their freedom with arms in hand for eight months with all the bitter remembrance of past wrongs, and with the frantic despair at the though of once more falling into the clutches of their merciless oppressors. Did they not witness, to give a single instance, in one prison camp alone 684 of their brethren perish within 35 days? The names of all these victims of criminal negligence and cruelty, where they came from, and how they died, are all on record and published. Was the Supreme Council of the Peace Conference not aware of these facts?

Secondly, the Poles are the hereditary enemies of the Ruthenians or Galician Ukrainians, alien from them in race, antagonistic in religion, speaking a different language, and leading different lives—how different the following will show:

"In the Ruthenian, the Eastern part of Galicia, the Poles are lords preeminent, in possession of vast and princely estates, frequently given to abenteeism, spending their revenues very often at the international gaming tables of Monte Carlo and elsewhere; ...and despising the subject race." ...Many thousands of Ukrainian farmers would starve annually if their kindred beyond the sea—husbands, fathers, sons—did not regularly send ver remittances from their earnings". ..."The war has roused these poor people. They demand human rights".

Instead of "human rights", the Ukrainians have been thrust back into the depths of misery without hopes of amelioration for twenty-five years. During this period, the Poles may have their fling and do as they have done in the past, without even the restraint of reporting to the League of Nations, for the mandate is not of The League of Nations, but only of the Peace Conference. At the end of this time of tribulation, punctuated by the frequent uprisings which are inevitable and which will be, as before, for a certainty "drowned in blood", how many will be left alive? Not enough to speak through the ballot box. A few to save their families will have suffered what is Ruthenian opinion is worse than death, the disgrace of Polonization, — abjuring the faith of their fathers, and joining hands with the oppressors of their race.

Now the natural and righteous course for the Council to have taken was surely to have ascertained the will of the people by a plebiscite, with precautions against that doctoring of the ballot box, at which the dominant Polish clique have always been such adepts. Then would they have done honor to the principle of self-determination, and would also have evoided the danger of a subject race being joined to an alien, and remaining downtrodden and discontented, biding its time for an outbreak, when goaded to desperation.

The earnest desire of the Ruthenian people was well known—to be reunited to their kinsfolk in Ukraine. It was their will, their intention, and if for a while became an accomplished fact, and then People's will was thwarted by the Pence Conference and their solemn act annulled. The Poles were actually permitted military occupation of th country. The strong will of Ukrainians and their stubborn nature are also well known—not tamely to submit to having their liberties battered away, and in the worst possible direction.

At whose door then lies the grave responsibility for this politico-criminal act? People rub their eyes in utter perplexity and ask what is at the bottom of it all? Could it be possible that the fate of a people numbering many millions could be played with thus? But where the plain teachings of history and ethnological facts are brushed aside in this way, there must be some strong reason of political expediency. The world has a right to ask what it is. What are the arguments which induced the Council to give East Galicia to Poland? The days of secret diplomacy are over, so we are told, and there is a loud demand for explanation, for an act which on the face is inexplicable.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ!
На НОВЕ і дуже практичне ШИЛО.
Тим шилом можете направити всяку річ, що пр. черевики, убрання і т. п. Воно вже дуже скоро і мило, так як машина. Висилаємо за $1.00 і додаємо 25 ярдів шевської дратви, тонешньої і міцної за гарно. Особні голки можете дістати у нас по 10-цнт. за штуку з дратвою по 15 цнт. за завиток. Вишлїть се оголошенє і зазначіть 30 центів в почтових марках (Stamps) а ми отримаєш доплатите решту або відразу залучіть $1.00 і вишлїть до: 144в
PEOPLE'S SUPPLY CO.,
Sta. D., Box 51, Dept. 20,
NEW YORK, N. Y.

ПЕРШОРЯДНА УКРАЇНСЬКА
АПТИКА І ДРОГУЕРІЯ
МИХАЙЛО УГОРЧАК,
(Давнїйше C. J. McCloskey)
216 Washington St., cor. Sussex St.
Jersey City, N. J.
Приладжує аїки після лїкарських рецепт скоро, сумлїнно і по умірковаиій цїнї. Має на складі великий засіб ріжнородних зел і коренїв, всї американські і заграничні патентовані лїки, масті, пілї, т. д. великий вибір перфум, фуарбів і других косметиків і взагалї все, що входить в обсяг аптики і дрогуерії. Морожене і Соди.
Довголїтна практика і фахові державні дипльоми дають найкрасшу запоруку сумлїнної, скорої і гречної обслуги. 1074—
Отворене кождого дня в тижни включаючи недїлї і сьвята від 8-ої год. рано до 11-ої вечер.

ПИШІТЬ ЛИСТИ ДО КРАЮ
на паперах листових з друкованими желанями Веселих Сьвят Рождества Христового. Листи прикрашені образами або цьвітами, друковані кольоровим атраментом. 12 штук, кождий иншого змісту, з мішними конвертами, коштує 50 центів. Меньше як 12 штук не висилаєть. 141-50
Хто хоче розпродувати ті гарні листи, то дістане 100 штук за 3 доляри.

КАРТКИ ПОЧТОВІ
зі сьвяточними образками, 10 штук 50 центів; картки любовичі для хлопців і дївчат, з відповідними різдвяними малюнками, 10 штук 50 ц.; картки шипшам поцьом, на Рождество або Новий Рік, одна штука 25 центів.

СКЛАДНІ ВІТАРИКИ
(ШОПКИ).
Розмір 2x5 нчів.....10 центів.
Розмір 5x7 нчів.....20 центів.
КОЛЯДИ і пісні церковні 15 центів.
Замовленя і гроші посилайте на адресу:
WASYL HRYSHKO,
439 N. 6th Avenue, Scranton, Pa.

НОВИЙ ВИНАХІД
Не робить ріжниці чи Ви є фармером, робітником або механіком, ви конечно потребуєте се знаю. Воно заощадить Вам гроші і час. Ви можете робити всякого рода машини. Воно шиє скоро і добре як машина. Коштує враз з 20 ярдами шевської дратви і двома голками лише $1.00. 7 вмз за $5.00. Додаткові голки прості і закручені 10 ц. кожда. Додатковий заій дратви 15 цнт. кождий. Ми радо зверяємо наші гроші, коли Ви не будете вдоволені. Не зволїшайте, дає ще нинї, сейчас, вишлїть Ваше замовленє до: 168
NATIONAL SALES CO., Dept. 124,
Sta. D., Box 90, New York, N. Y.

УКРАЇНЦІ УКРАЇНЦІ
НЕ ГАЙТЕ СЯ.
НАДХОДИТЬ РІЗДВО ХРИСТОВЕ, ДЕНЬ ЗАГАЛЬНОЇ РАДОСТИ ВСІХ.
ЧИ БУДЕТЕ БАЙДУЖІ НА ТЕРПІНЯ І НЕДОСТАТКИ ВАШИХ РОДИН У СТАРІМ КРАЮ
ВИСИЛАЄМО ГРОШІ ДО ВСІХ ЧАСТИН ГАЛИЧИНИ І БУКОВИНИ ПІД ПОВНОЮ ГАРАНТІЄЮ.
НАЙДЕШЕВШЕ, НАЙСКОРШЕ І НАЙБЕЗПЕЧНІШЕ
Доручуємо власноручні підписи тих, що відбирають гроші у старім краю. Всякі поради даром.
STANDARD BANK
ДАВНІЙШЕ LEDERER'S BANK
AVE B. COR 4TH ST. NEW YORK

ДО ВАШИХ ПРИЯТЕЛЇВ В КРАЮ
ПОЛЬЩІ, ГАЛИЧИНИ, БУКОВИНИ, РУСИНІ І ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНИ
можемо переслати гроші з повною порукою. Наш чек буде переслаиий до Ваших свояків або приятелїв до кождої части повисше поданих країв. Чеки в доларах, левах, марках або коронах по найнизших щоденних цїнах. 109,10—
NATIONAL NEWARK AND ESSEX BANKING COMPANY,
NEWARK, N. J.
Найстаршиї і найбільший банк в стейті Ню Джерзи. Оснований 1804 р.

ТИСЯЧІ ВРАТОВАНІ
Багато терплячих, котрі піддавались лїкарській опінії на всякі долегливости без нїякого успіху, нинї відкрили, що причиною дїяльности був сотлїтер і другі черевні хробаки. Коли Ви маєте блїде лице, сумний зір, обвідки під очима, покритий язик, нуде а скоцнци серци, гази в жолудку, завороти голови, запір, лихий апетит, колїнє в жолудку, непримітний відлих, надмірна нервовість, острі болї в жолудку і кишках, вичерпане, брак амбіції і т. п. тоді не видавайте більше зиї цента, але пришлїть по Нотбурка і надіяйтесь бадарно нового X-RAY, який Вам скаже всю правду. Наші методи дають запоруку, не віддаєм як другі, бо знаємо, що Вам залежить на успіху.
Коли маєте солїтера або другі хробаки, то нашою методою усунеть ся їх в короткім часї, без невигод. 144в153
Без огляду хто завинив і якіб клопоти не були, пацієнти приходять до нас зі всїх частий Зучених Держав о поміч.
ГОДИНИ: від 9. рано до 8 вечер. В недїлї: від 9. до 12. в полудне.
PENN LABORATORY, 2nd FLOOR, 708 PENN AVENUE, PITTSBURGH, PA.

ДЛЯ ТИХ, ЩО МАЮТЬ РОДИНУ І МАЄТОК В КРАЮ!
УКРАЇНСЬКЕ БЮРО
AMERICAN EUROPEAN EXCHANGE,
1011 MILWAUKEE AVENUE, CHICAGO, ILLINOIS
ПОЛАГОДЖУЄ ВСЯКІ СПРАВИ СОВІСНО І СКОРО.
ХТО ХОЧЕ довідати ся про родину в краю;
ХТО ХОЧЕ висилати гроші або пакунок до краю:
ГРОШІ ВИСИЛАЄМО ДО КРАЮ ПІД ПОВНОЮ ГВАРАНЦІЄЮ ПОЧТОЮ АБО ТЕЛЕГРАФІЧНО.
До Галичини в галицьких коронах, до Буковини в румунських левах. На Буковину давних корон не можна посилати з Америки і Канади — тільки румунські гроші. Пакунки до краю з всякими річами, як: одїж, біле, полотно, матерії на убране, черевики, сведри, теплі сорочки і т. д. висилаємо безпечно, скоро і дешево. Кождий пакунок асекуруємо. Оплата за переведенє з Шікаго аж на місце в краю враз з асекурацією, виносить по 18 центів від фунта ваги.
ХТО ХОЧЕ мати певну відомість про услівя виїзду з Америки;
ХТО ХОЧЕ довідати ся як і коли мож спровадити до Америки або Канади рідню з краю;
ХТО ХОЧЕ правдиво порадити ся про свої краєві справи маєткові, спадкові і фамілїйні — нехай зайде або напише до
УКРАЇНСЬКОГО БЮРА
ДЕ КОЖДОМУ ВСЕ РЕТЕЛЬНО І ЗА НАЙЛІПШЕ ЗАЛАГОДЯТЬ І ВИЯСНЯТЬ.
ХТО НЕ ЗНАЄ, як тепер адресувати до краю, нехай свій готовий лист до родини принесе або пришле до нашого Бюра — а тут йому вяпише ся докладну краєву адресу і лист вишле ся до краю. На почтову оплату треба нам враз з листом до родини прислати 15 центів на реджістрований лист.
КРАЄВІ ГРОШІ в теперішних часах мають в відношенно до доляра нисший курс. Дуже добра нагода для таких, що хочуть їхати до краю — набути вже тепер краєві гроші, бо в короткі краєві гроші підуть значно в гору і треба буде за них в недалекім часї далеко більше платити в доларах, як тепер. Гроші посилаємо після денного курсу. Посилати треба до нас доляри в округлих сумах, а ми вишлемо кождому реєст, кілько родина отримає краєвих грошей.
БЮРО ОТВЕРТЕ ВІД 9. РАНО ДО 8. ВЕЧ.; В НЕДЇЛЇ ВІД 3. ПОПОЛ. ДО 8. ВЕЧ.
На письменні запити відповідаєть сейчас. — Всякі письма, моней-ордери, чеки виписувати і адресувати так:
AMERICAN EUROPEAN EXCHANGE,
1011 MILWAUKEE AVENUE, CHICAGO, ILL.

ПОЗІР УКРАЇНЦІ! ПОЗІР УКРАЇНЦІ! ПОЗІР УКРАЇНЦІ!
З ВИСИЛКОЮ ГРОШИЙ УДАВАЙТЕ СЯ ДО УКРАЇНСЬКОЇ АГЕНЦІЇ І КАНЦЕЛЯРІЇ

С. МИЛЯНОВИЧ І ВАЙЛ КО.
ВИСИЛАЄМО ГРОШІ ДО ГАЛИЧИНИ
ПО НАЙНИЗШІМ КУРСІ

СКОРО, БЕЗПЕЧНО І ПІД ЦІЛКОВИТОЮ ГВАРАНЦЕЮ.

З причини, що курс гроший часто зміняєсь, длятого найлїпше буде, як вишлете до нас висилку гроший в долярах, а по отриманю МИ ВАМ ВИШЛЕМО ДО КРАЮ ТІЛЬКО КОРОН, ЯКИЙ БУДЕ КУРС ТОГО ДНЯ ЯК ОТРИМАЄМО ВІД ВАС ГРОШІ.

БУДЬТЕ ПЕВНІ, ЩО ЧЕРЕЗ НАШУ

УКРАЇНСЬКУ КАНЦЕЛЯРІЮ І АГЕНЦІЮ

зможете все таньше вислати гроші як через других чужинецьких агентів або банкерів.

ХТО ВЖЕ МАЄ ПАШПОРТИ, спродаємо шифкарти на найлїпші кораблі по цїні стисло компанїйній.

ЯК ХОЧЕТЕ ВИСЛАТИ ГРОШІ ДО КРАЮ, то пішіть на свою почту і напишіть виразно почтовий (Money-Order) на імя:

S. MILANOWYCZ & WEIL CO.,
193 Grand Street, Jersey City, N. J.

„БУЛИ КОЛИСЬ ЗАПОРОЖЦІ ВМІЛИ ПАНУВАТИ"

ТАРАС ШЕВЧЕНКО.

БІЛЬШЕ ДОВІДАЄТЕСЬ З КНИЖОК, ЯКІ ЖЕ ПРОДАЮТЬ СЯ:

Календар Сїчового Вызвору на рік 1920.....50 ц.
Запорожська слава Кишенцева .....50 ц.
Повна мапа Галичини (а ній находить ся кожде село) .....25 ц.
Календарик кишенковий на 1920 р.....25 ц.

ВСЕ РАЗОМ ЗА $1.20 ХТО ЗАМОВЛЯЄ СЕЙЧАС. 135-9

Наша адреса:
SICHOVY BAZAR,
21 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

ПОЗІР ВИНАХІДНИКИ

Вітніть сей купон і пришліть нам разом зі своєю адресою а одержите ЦІСЬ НОВОГО І ЦІКАВОГО, що Вас буде дуже інтересувати. Адресуйте так:
AMERICAN EUROPEAN PATENT CO., Inc.,
Pacific Building, 1 1 1 1 Washington, D. C.

КУПОН — 5. 105—

Поважані Панове:
Подаю Вам мою адресу і прошу прислати мені безплатно Вашу лїсту НОВИХ ВИНАХОДІВ, котрі можуть бути потрібні і лошукувані, як також другі цікаві інформації о патентах.

Моє імя .....
Адреса .....

ГОДИННИК КОЛЇЄВИЙ
СИСТЕМИ „РОСКОП" ПАТЕНТ.

Тисячі людей шукають люди на ріжні годинники, а не мають з них жадної користи, а се тому, що не знають які годинники є найлїпшими. Коли самі не знаєте, то поспитайте других, а з певностию скажуть вам, що одиноким найлїпшим годинником в світі є тільки годинник СТАРОКРАЄВИЙ системи „РОСКОП ПАТЕНТ". Сї годинники є звісні по цїлім світі, і хто й що собі спрагне, то вистарчить йому на цїле житє. Можна його носити до роботи і на свято. Дуже гарно і сильно зроблений в чисто нікелевих коверах, має нікелевий перед, дуже сильний і докладно урегульований, що не спізняєть ся ані на хвилину, має гарний циферблят з кольоровими нумерами. Сей годинник є варт около $10.00, ми однак для познакомлення публики будемо продавати їх через короткий час тільки по $4.95. Додатково до годинника вишлемо гарний грубо золочений ланцюжок даром, також вишлемо даром ся новинкову машинку до стриженя волосся, при помочи котрої може кождий сам собі стричи волосе так добре як барбер. Рівнож вишлемо даром ся новинкову цигарницю, при помочи котрої можете зробити фотографію в коротких часї без жадних приладів. Можна зробити фотографію панночки або кажишу, і то в тім часї коли палите цигаро. Фільми і поспеши вислаємо також разом з цигарницею. Коли отже хочете дістати правдивий годинник „Роскоп Патент", котрий можете тільки у нас дістати, як рівнож презента даром, то пришліть тільки 25 центів марками, а ми сейчас вишлемо се все, решту доплатите при дорученю вам рівнож. 39-47

УВАГА: Хто надішле з гори всї гроші, тому додатково вишлемо ДАРОМ грубо золочені спинки до маншетів. Пішіть сейчас і адресуйте:

PRACTICAL SALES COMPANY, Dept. 80,
1219 NORTH IRVING AVE., CHICAGO, ILL.

ТЕПЕР
є найвигіднїйша пора
КУПИТИ ПРАПОР КРАЄВИЙ

просто від фабриканта, зроблений з чистої вовни подвійної ткани, тревалої барви зв. „БОНТИНГ", котрий оферуємо по слїдуючих дешевих цїнах:

	2x3 стіп	3x5 стіп	4x6 стіп	5x8 стіп
Американський прапор	$3.00	$5.00	$7.00	$10.00
Український прапор з гербом на обі сторони	$3.75	$7.00	$9.00	$12.00

Пришліть переказ почтовий і прапори буде висланий, почта буде оплачена.

Ми є також головними фабрикантами АМЕРИКАНСЬКИХ І УКРАЇНСЬКИХ ШОВКОВИХ ПРАПОРИВ, ЦЕРКОВНИХ ХОРУГОВ, ВІДЗНАК І ВІДЗНАЧОК ТОВАРИСЬКИХ. — ШАПКИ, КАПЕЛЮХИ, ПЕЧАТКИ СТАЛЕВІ І ГУМОВІ, для Товариств і Клюбів. 27ч—

Коли потребуєте щось з тих річий, то не забудьте писати до нас, не шлї. Чаленко зашедите гроші. Пишіть по взірці і катальог на адресу:

EAGLE REGALIA COMPANY
115 NASSAU STREET, NEW YORK CITY.

ВІСТИ З УКРАЇНСЬКОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО БЮРА В НЮ ЙОРКУ

Куди пійшла стара одежа.

Результатом великої кампанії Червоного Хреста минувшого цьвітня, за збір якого старої одежі й обувя, сїм країн дістали від Американського Червоного Хреста 56,472 великих пакунків старої одежі і сувка і 22,528 міхів обувя.

Слїдуючі країн, знищені війною, дістали по одежу і обувя:

Одежі.	Пак.
Юго-Славія	2.709
Віркенія	2.275
Польща	20.588
Сербія	4.545
Фінляндія	2.844
Румунія	6.369
Чехо-Словакія	2.192
Обувя.	**Міхів.**
Юго-Славія	600
Віркенія	1.635
Польща	15.432
Сербія	3.126
Фінляндія	1.575
Румунія	83
Чехо-Словакія	78

Всеї старої одежі й обувя, роздане людям в тих країнах, було на 11 678,958 фунтів ваги. З сего приміру бачимо, що і стара непотрібна нам одежа може перед придати ся для тих людий европейських країн, що потерпіли від війни.

З департаменту реконструкції.

Потреба нових будинків.

З Вашинтону доносять, що в Злучених Державах тепер потрібно будинків для приватного житя більше ніж один мілїон. 6 велика потреба нових фабрично заводів, котрих будова коштувала би більше ніж 100.000 долярів за один. З приводу розвитку всякого рода промислів в Америці також треба буде побудувати 325.000 фабрик меншої якости, котрих будова буде виносити меньше ніж 100.000 долярів за одну. Незадовго буде будувати ся 5.000 нових готелїв і 5.000 шкіл. Недавно показала ся потреба 50.000 апартаментів, 120 великих зелїзничих варстатів 14.000 зелїзничих двірців і 20.000 церков та театрів.

Департамент Заграничних Відносин.

З сего департаменту повідомляють, що республіка Болївія потвердила мировий договір. Також сенат республіки Парагвай зголосував за потвердженем мирового договору.

Фінанси.

З Лондону доносять, що комісія, вибрана німецьким народним зібранєм, приняла закон про доходовий податок. На основі сего закона від 50.000 марок чистого доходу буде треба платити 10% доходового податку. Від 500.000 марок чистого зиску доходовий податок доходить до 40%. Від мілїона марок чистого зиску буде треба платити 50% доходового податку. Хто має більше ніж одного мілїона чистого прибуку, то буде на основі приняттого закона платити 65% доходового податку.

Зелїзниці.

Генеральний директор зелїзниць, Гайнс, предложив представникам чотирох зелїзничих юній нову скалю підвижки платнї для робітників, котра буде коштувати зелїзничі компанії 83.000.000 місячно.

Департамент Скарбу.

Голїбох податкового департаменту Злучених Держав назначив 11 федеральних інспекторів прогібіції. Второпій він назначить одного директора для кождого стейту для охорони прогібіційного закона.

Американська помічь европейським дїтям.

Велика лямпова компанія Вестінгхаузя подарувала на американський фонд для европейських бідних дїтий 500 долярів, на закупно поживи і родзаїв дїтий тих робітників, що працюють в заводах сеї компанії у Відни.

Заступник президента сеї компанії, Вольтер Гуґ, котрий тепер перебуває у Відни, доносить, що з причини нетлїтного положення віденські дїти зійшли в дуже нетривожні умовах.

Перед війною головна управа міста Ґрацу кождого року посилала літом 5.000 дїтий до Хорватії і Словонії. В часах війни сего не можна було зробити в 1918-тім році сї дїти перебували літом в міських таборах. Однак сего року міський уряд не міг нічого порядити і сих 5.000 дїтий були післані літом на провінцію, за гроші, зложені Американцями помочі европейським дїтям. Перебувши літо на провінції, вони вернули ся значно підкріплені, а декотрі здобули собі около 10 фунтів ваги.

Треба також зазначити, що перший раз в історії віденської опери дала представленє з філїгорічною цїлию. Представленє відтрано в цїли помочи зібрати гроші на дїтячий фонд, а котрого було 160.000 корон чистого доходу. Сих гроший мають ся уживати на закупно для дїтий доброго обіду кождого дня.

По правді сказавши, сї безплатні обіди в одинокою надією бідних дїтий на відзискане здоровля після того великого того, котрий вони перенесли за останніх пять лїт війни.

Резолюції в справі еміґрації, приняті ізекутивним комітетом першої міжнародної конференції працюючих женщин.

Так, як еміґрація є безпосередною консеквенцією безробіття, і так, як се є в найбільшим інтересу робітників усїх країн, аби еміґрація була управильнена і осмелена, ми узвалюємо:

1. Щоби кождий край, котрий є заінтересований в питаню еміґрації, основував свої еміґраційні закони на слїдуючих принципах:

1. Щоби іміграція була управильнена через робітничі договори, договорами дочвних держав між собою і робітничими лїгами.

2. Однакові робітничі і соціяльні закони як для горожан так і для чужинців робітників.

3. Однакова плата як для робітника гожаяина даної держави так і для робітника чужинця.

4. Щоби кождий край, з котрого люди мігрують, мав право назначити до того краю, куди його горожани еміґрують, свого урядника, аби в сей спосіб дати опіку і поміч своїм еміґрантам.

5. Щоби між робітничими юніями країн країв був зроблений договір в справі і організації еміґрацких робітників для взаїмного порозуміня відносно робітничого руху кождого краю.

(З резолюції послано до першого міжнародного робітничого конгресу дїти народів, котрий відбувать ся тепер у Вашінтонї, Д. К.

Польсько-Скандинавська торговельна палата.

У Варшаві порганїзувала ся польсько-скандинавська торговельна палата з цїлию завести торговельні зносини з Швецією, Норвегією і Данією. Вона буде мати свої філїї у всїх тих країнах і також у Фінляндії. В короткім часї цїлию своєї діяльність новий комерціяльно-індустріяльний банк, який тепер там орґанізуєть ся з капіталом 5.000.000 марок. Окрім сего банку буде в місті Фінляндії, Він буде вести свою діяльність лише в Естонії і буде називати ся „Східний Банк". На чолї сего банку стоїть знаменита фірма, так звана „Інвеа Індустріял Юнїон".

Дебрі куриї.

Японський комерціяльний звіт говорить, що Японії виробляють і зужиають річно тютюну вартости $65,294,793.

УКРАЇНСЬКЕ, ПОЛЬСЬКЕ І ЛИТОВСЬКЕ
ПОГРЕБНИЧЕ ЗАВЕДЕНЄ
НА МІСТА ЕЛІЗАБЕТ, БАЙОН І ОКОЛИЦІ

уряджують похорони гарно і в приступних для всїх цїнах. Обслуга скора і в кождім часї.

Автомобілї і керочі на весїля, хрестини і др. нагоди. 51ч—
ОФІС:
217 First St., Elizabeth, N. J.
А. ПАТРІК, менаджер.
Телеф. 3817 Elizabeth.
Секр. і касієр, посередник укр.:
В. ЛЕВЧИК,
16 Washington Av. Elizabeth, N.J.
Телеф. 892-W. Elizabeth.

РІК ОСНОВАНЯ 1893.

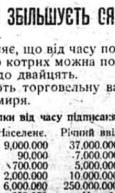

Ім. з 21 камінними ЖЕЛЇЗНИЧИЙ ГОДИННИК для женщин і мужчин накручує ся без ключика, полагоджуваний, з гваранцією на 20 лїт, позний ві коверти срібно позлїтаний. Ходить безустанно точно і є спеціяльно зроблений для котрі роблять при зелїзницях, і гварантує на 20 лїт. Незмінена нагода. — Ми вишлемо сей годинник на кожду адресу за посилкою (C. O. D.) $7.45 і за дворот пересилки, з тим привілеєм, що кождий може його оглянути, і если йому не подобає ся — то тоді не потреба платити ані одного цента. За такий годинник у иншого купця треба заплатити 25 долярів. Дуже гарний 14 кар. золотом позолочений ланцюжок з дорожовказом дозем за цїном до кождого годинника. 129ч—

EXCELSIOR WATCH CO.,
1101 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

ПРОТОКОЛ

з річного засїданя головного уряду У. Н. Союза, відбувшого ся в днях 13. до 15. жовтня 1919 в домі У. Н. Союза під ч. 83 Ґренд стр., Джерзи Сїти, Н. Дж.

(Дальше).

Полудневе засїданє.

Полудневе засїданє розпочалось точно о годині 2-гій полудни.

На полудневе засїданє прибуло двох радних, то Омелян Рекрут і Іван Пеленський.

Після програми головний предсїдатель інтерпелює присутних радних, чи котрий з них не мав нагоди полагоджувати які справи У. Н. Союза, з чого треба би здати відповідний звіт.

Радний Роман Слободян забирає голос і заявляє, що через рік мав нагоду промовляти на ніяких ріжних місцевостях. І де він тільки був, то всї дїтував за У. Н. Союзом.

Радний Алексій Шаршонь заявляє, що на приворочнє головного екзекутивного комітету У. Н. Союза з їздив до Пітсбурга на помішальне богослуженє по бл. п. о. М. Стефановичеви.

По сїм після програми поступили дискусії над всїми звітами дотичних головних урядників.

Підчас дискусії над звітом головного предсїдателя П. Роковини надмінє, що справоздане головного предсїдателя є дуже коротке. Головний предсїдатель на се відповідає, що через цїлий рік не було тільки три засїданя головного екзекутивного комітету У. Н. Союза, і не було таких важних справ, аби справоздане було обширне, а як були деякі справи, то він, мешкаючи в місци осїдку орґанізації, полагоджував їх поза засїданями.

Н. Стефановин запитує головного предсїдателя, що стало ся з ухвалою, в якій говорило ся про святкованє 25-лїтного ювилею У. Н. Союза в Шамокін, Па. Головний предсїдатель пояснює, що се святкованє було би коштувало з великими видатками, а тимчасом в касї У. Н. Союза з причини еспанської інфлюенци не було на се доволї гроша. А. Шаршонь і Шамокін теж заявив, що святкованє ювилею з огляду на теперішні тяжкі часи було не конче потрібне. Відповідне вписанє сеї справи вдовольняє не тільки самого інтерпелянта, але і всїх присутних.

Дмитро Капітула ставить внесенє, щоби справоздане головного предсїдателя було принятє з маленькими поправками, що уряд робив через цїлий рік і які важнїйші річи полагодив. Се внесенє одноголосно принято.

Відтак головний предсїдатель дав під дискусію справоздане головного містопредсїдателя, Андрія Стефановича. С. Ядловський вносить, а В. Грішко поперше, щоби справоздане головного містопредсїдателя було принятє, як було виголошене. Одноголосно принято.

По сїм розвинулась дискусія над справоздання головного рекордового секретаря. Н. Росолович каже, що чув в Нью Йорку, що головний рекордовий секретар мало сидить в офісї У. Н. Союза. С. Ядловський забирає голос і надмінює, що фамілїйний положенє не може вимагати зі 125 долярів місячної платнї і длятого дотичний урядник, скінчивши свою роботу в офісї У. Н. Союза, мусить глядати иншого заняття. Р. Слободян забирає голос і каже, щоби були урядові години в офісї У. Н. Союза, в котрих сторони, приходячі за орудком, могли когроться з урядником застати. На се С. Ядловський відповідає, що у У. Н. Союза всякі справи полагоджують ся поточа, а не особливо. Андрій Сайко забирає голос і хоче знати, що властиво грає ролю: чи години, чи зроблена робота. Бо, о скілько він знає, робота рекордового секретаря є все так зроблена. По вичерпаню дискусії Дмитро Капітула поставив внесенє, поперте В. Грішком, що поза всяка робота рекордового секретаря є зроблена, длятого його справоздане треба приняти, як було прочитане. Се внесенє одноголосно принято.

Після того отворено дискусію над справоздання головного фінансового секретаря.

Р. Слободян інтерпелює С. Ядловського, котрий У. Н. Союз виплатив стипендиї за цїлий рік. Ядловський поясняє.

По вичерпаню дискусії В. Грішко ставить внесенє, Іван Пеленський попирає, щоби справоздане головного фінансового секретаря було принятє, як було прочитане. Одноголосно принято.

З черги отворилась дискусія над справоздання головного касієра.

Василь Грішко інтерпелює, длячого о одиннайцять місяців не більше гроша, тіко приписує ухвала, то є понад $25.000. На се С. Ядловський дав вдоволяючу відповідь, а притім висловив бажанє, щоби на будуче приміщити ся стисло до дотичної ухвали. По вичерпаню дискусії М. Петрішський вносить, а А. Стефанович попирає, щоби справоздане касієра було принятє, як було сказане. Одноголосно принято.

В дискусії над звітом головного опікуна Українського Молодечого Союза Р. Слободян забирає голос і пропонує, щоби гроші У. М. Союза перевести на „спеціяльний рахунок" на 4%. Відтак Д. Капітула ставить внесенє, а А. Шаршонь попирає, щоби справоздане головного опікуна приняти до відома, як було прочитане. Одноголосно принято.

По сїм розвинулась оживлена дискусія над справоздання завідателя „Свободи".

Перший з раду забирає голос Р. Слободян, котрий хоче знати, чи всї робітники друкарнї „Свободи" мали вказаний, як се було в своїм часї ухвалено. А. Савка поясняє, що не всї, а то з причини, що брак було робітників, котрі могли би заступити їх працю, а роботу мусїли бути виконуєсї. Р. Слободян заявляє, що в друкарськім персоналї є заборато робітників, і хоче знати, чи їх треба. На се А. Савка дає вдоволяючу відповідь.

З причини пізної пори дальшу дискусію над звітом завідателя друкарнї вложено на другий день.

На сїм закінчили ся першій день засїданя, о годині 5ій вечерови.

(Дальше буде).

ПОСИЛКА ПАКУНКІВ ЗБІЛЬШУЄТЬ СЯ.

Американська почта повідомляє, що від часу покінченя війни вона збільшила число країв, до котрих можна посилати почтою пакунки. Їх число доходить до двайцять.

Низше подані числа показують торговельну вартість сего додатку від часу заключеня перемиря.

Побільшене інтернаціональної пересилки від часу підписаня перемиря:

Край.	Кв. миль.	Населене.	Річний вніз.	Вивіз.
Сіям	195.000	9,000.000	37,000.000	47,000.000
Ісляндія	39.756	90.000	7.000.000	10.500.000
Палестина	11.000	700.000	5,000.000	7,000.000
Мезопотамія	143.000	2,000.000	10,000.000	15,000.000
Голудцева Африка	473.000	6,000.000	250.000.000	165,000.000
Люксембург	998	259.000	Не обчислено	
Парагвай	65.000	1,000.000	5,000.000	6,500.000
Ліберія	184.000	6,000.000	120.000.000	140,000.000
Корейско	3.366	300.000	1,000.000	1,000.000
Гуніс	50.000	2,000.000	28,000.000	25,000.000
Єгипет	350.000	13,000.000	250.000.000	225,000.000
Британська Індія	1,093.000	244.000.000	525,000.000	783,000.000
Румунія	53.000	7,000.000	118,000.000	134,000.000
Сирія	103.000	2,000.000	14,000.000	22,000.000
Бр. Сх. Африка і Уганда	155.000	6,000.000	21,000.000	14,000.000
Мальта	118	228.000	14,000.000	3,000.000
Еспанія з кольонїями	194.000	21,000.000	120,000.000	190,000.000
Бельгійські кольонії	909.000	7,000.000	24,000.000	55,000.000

Крім сих країв, до яких американська почта дотепер приймала почтові пакунки, Почтовий Департамент позволив приймати пакунки до слїдуючих країв: Бельгія, Данія, Чілї, Німеччина, Греція, Швеція, Норвеґія, Ліберія і Ніґерляндія.

До висше наведених країв підчас війни американська почта не приймала ніяких пакунків.

Найтяжші пакунки можна посилати до Бразилії, Гондурас, Хіп, Колюмбії і Перу. До наведених країв можна посилати пакунок від 11 до 22-ох фунтів ваги.

NUXATED IRON
СЕ ЖЕРЕЛО СИЛИ
ДЛЯ БИСТРИХ І ПРЕДПРЕЄМЧИВИХ МУЩИН І ЖЕНЩИН.

Коли згадаєте про успішних мущин і женщин, се є про тих, котрі творять великі річи, то подумаєте, що вони повідають сему, завдяки енерґії, принесли, які лиш тоді розвивають ся, коли в кровн находить ся зелїзо. Nuxated Iron через збогаченє крови і придане нових кровних червяних тілець, скріпляє нерви, відбудуює ослаблені клїтини і стає помічним у витворенї і збільшенню сили і енерґії в цїлій системі тїла. Три мілїони людий уживає його річно як тонік для скріпленя сили і збогаченя крови.

ЗРОБІТЬ ОТСЮ СПРОБУ.

Переконайте ся як дуже можете працювати або як далеко можете зайти без умученя. Опісля важніте дві пастилї Nuxated Iron три рази денно по кождім їдженю через дві неділї. Опісля спробуйте дарує свою силу і перекінуть ся, сказо Ви скорстали. Богато людий перевели обезсилених хоть постійно терпіли, скріпили ся на тілї і витривалости лише тому, що уживали зелїзо у властивій формі.

DAE HEALTH LABORATORIES

ПОЗІР! ЧИТАЙТЕ З УВАГОЮ!

Січова орґанїзація не спить, доказом сего є що від послїдного зїзду ПРИСТУПИЛО ОКОЛО 5.000 НОВИХ ЧЛЕНІВ.

Але Січовики з окрема беруть ся до роботи. Заходом нюйорських Січовиків, в короткім часї стане перед нами чудесна книжка під назвою UKRAINIAN MFG. COMPANY.

І не задовго ми віднесемо ся до Вас Тов. Січовики і цїлого українського загалу з зазивом до спільної праці.

Щоби час не тратити даром, ми видали серію бюстів наших славних мужів, а іменно:

АТАМАНА ПЕТЛЮРИ, ПРОФ. ГРУШЕВСЬКОГО І ПОЕТА ВИННИЧЕНКА.

КОЖДИЙ ЗНАЄ ХТО ВОНИ!

І ми віримо, що не буде ні одної української хати, деб не знаходили ся вони! Товариші! В нас можливий гроно. Хто лїпше може дбати нашу Неньку Україну, як не ми? Тому і ми вміємо оцїнити людий, котрі працюють для добра нашої Неньки! І ми хочемо сливити кождого вже за житя, а не по їх смерти. Отжеж до праці! Всї як один! Не відкладаймо до завтра! Не маємо їх богато, тож щоби Ви, товариші, не спізнили ся!

ЦІЛА СЕРІЯ КОШТУЄ ЛИШЕ $6.00.

Замовленя враз з грішми просимо слати на адресу:

UKRAINIAN MFG. COMPANY,
SICHOVA SPILKA,
21 EAST SEVENTH STREET, NEW YORK, N. Y.

PAIN-EXPELLER

Більше як пятьдесять літ Пейн Експелер був уживаний по цїлім світі через мілїони людий, котрі знайшли в нїм велику поміч на болї ревматизму, невральгію, перестуду, біль горла, болї в грудях і плечей, симптоми інфлюенци.

Правдивий Пейн-Експелер носить нашу фабричну марку ЯКОР на пачці, як і наклейку на самій бутелї. Уважайте на сю продажну марку при купованю оскільки хочете добрий старий Пейн Експелер, котрий приніс вигоду до богатьох хат через дві ґенерації.

Пейн Експелер продаєть ся всюди де продають ся лїкарства. 35 центів і 65 центів за фляшку.

Виробляючий через:

F. AD. RICHTER AND COMPANY,
226-330 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

ГРОШІ
ДО КРАЮ

по найнизшім курсї і під повною гарантією переслає

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО
В ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, ПА.

Сьвята за плечима. Пошлайте гроші тільки через Українське Товариство Американсько-Українське Бюро в Філядельфії.

ШИФКАРТИ ПРОДАЄМО ДО КРАЮ
тим, хто має вироблені пашпорти.

По близші інформації пишіть до:

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, Inc.
322 NORTH 8TH STREET, PHILADELPHIA, PA.

ШКОЛА АКУШЕРІЇ.

Учіть ся АКУШЕРІЇ в нашій школї або в своїй хатї під нашою дирекцією; стараннє, цїлковита і скора наука; приймаємо кождого часу. Ми уділяємо видаємо ДИПЛОМ. Адресувати: International School of Midwifery, Inc., Dr. S. Deutsch, Pres., 229 E. 14th St., New York City. Телефон: Stuyvesant 935.

Час Радости і Веселости

скоро надійде. І ваші рідні в старім краю бажали би у веселім настрою вітати Рождество Спасителя; вам треба уможливити їм се поданем грошевої помочи на відвернене нужди і смутку. Зробіть їм

Веселі Різдвяні Свята

та пішліть вашим родинам

Гроші до Старого Краю

ЧЕРЕЗ НАЙБІЛЬШИЙ ХРИСТІЯНСЬКО-СЛАВЯНСЬКИЙ СТЕЙТОВИЙ БАНК

BOSAK STATE BANK, Scranton, Pa.

ПОСИЛАЄМО ГРОШІ ДО ГАЛИЧИНИ, ПОЛЬЩІ І ВСІХ ИНШИХ ЧАСТИН СЬВІТА СКОРО, БЕЗПЕЧНО І ТАНО ПІСЛЯ БІЖУЧОГО КУРСУ ВИМІНИ

Невідкладайте, аби не було за пізно. Вишліть гроші як найскорше, таки сьогодня, аби ваші рідні дістали їх на час, на Свята. А як хочете мати певність, що ваші гроші дістануть ся до властивих рук, то посилайте їх завсіди через стейтовий банк:

BOSAK STATE BANK
434 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

ДЕПОЗИТОРІЯ ФОНДІВ ПРАВИТЕЛЬСТВА ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ, СТЕЙТУ ПЕНСИЛВЕНІЯ, ПОВІТУ ЛАКАВАНА, МІСТА СКРЕНТОН І УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.

Від 1-го падолиста до кінця свят, наш Заграничний Департамент буде отворений щоденно від 9. рано до 9. вечером, окрім неділі і сьвят.

Коли не можете прийти особисто, пришліть Ваш моні-ордер почтою, а ми полагодимо скоро Вашу справу.

ВАЖНЕ! ЧИТАЙТЕ! ВАЖНЕ!

ПОМОЖІМ ВІДБУДУВАТИ РІДНУ УКРАЇНУ.

Що Украйна наша цілковито знищена, знаємо всі. Але в який спосіб помочи Україні, не всі ще знаємо. Знаємо, що наші рідні Брати і Сестри в старім краю НЕ МАЮТЬ В ЩО УБРАТИ СЯ. Не мають УБРАНЯ, не мають ЧОБІТ. Не мають ПОДОШВИ, не мають СУКНА, не мають МАТЕРИЇ, не мають ШКІРИ. Не мають ГОЛОК, НИТОК. Не мають МАШИН ДО ШИТЯ. Не мають РІЛЬНИЧИХ МАШИН до управи ріллі. Не мають МАШИН ДО НАПРАВИ ДОРІГ. Не мають МАТЕРІЯЛІВ ДО ВІДБУДОВАНЯ ФАБРИК. Не мають чим попаправляти зелізницы: БРАК ШИН, ВОЗІВ, МАШИН, ЛЬОКОМОТИВ. Не мають МАШИН ГІРНИЧИХ ані КОПАЛЬНЯНИХ. Не мають МАТЕРІЯЛІВ ДО ВІДБУДОВАНЯ КОРАБЛІВ.

ТОГО ВСЕГО МИ МУСИМО ДОСТАВИТИ УКРАЇНІ З АМЕРИКИ

АБИ ВОРОГИ НАШІ НЕ ВЗЯЛИ ТУ ДОСТАВУ В СВОЇ РУКИ, ми основали в НЮ ЙОРКУ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКУ АКЦИЙНУ КОРПОРАЦІЮ „AMERUS TRADING CORPORATION".

Наша корпорація буде доставляти на УКРАЇНУ всїх тих потрібних матеріялів.

ОСНОВНОГО КАПІТАЛУ ЗЛОЖЕНО В БАНКАХ ПІВ МІЛІОНА ДОЛ.

Повідомляємо рівнож, що в коротці отворимо в Ню Йорку ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО І ПРОДАЖУ ШИФКАРТ і вислати будемо наших Українців до старого краю на своїх власних кораблях.

Близші інформації уділює: 139—

AMERUS TRADING CORPORATION,
165 BROADWAY, Phone: Cortland 6700. NEW YORK, N. Y.

SPRINGFIELD AVENUE MUSIC SHOP

де находить ся комплетний вибір українських рекордів

ПРИЇДЬТЕ І ПОСЛУХАЙТЕ. 123ч132

ВЕЛИКИЙ ВИБІР СПІВНИХ МАШИН

Отворено вечерами і в неділі.

ГОВОРИМО ПО УКРАЇНСЬКИ.

Направи є нашою спеціяльностию. Низкі ціни

Глядіть за докладно юдресою:

91—91½ Springfield Ave.,
Newark, N. J. Phone: Market 2534.

Пишіть по катальог. Пришліть нам моні-ордер а ми вишлемо Вам всякі рекорди обезпеченою посилкою.

МАЛИМ КОШТОМ

можете мати власну господарку і забезпечити собі Вашу будучність, щоби так тяжко не гарувати на старші літа. Можете у нас купити малу фарму о 10.000 квадратових стіп найлїпшої урожайної землі, рівної, чистої без жадних корчів за 142-53

$345.00, $50.00 ЗГОРИ І $8.00 МІСЯЧНО НА ВИПЛАТ.

Земля находить ся при великім фабричнім місті Ню Бронсвік, стейт Ню Джерзи, 50.000 людности, 55 мікут віддаленя з Ню Йорку, де находять ся всїлякі фабрики, з доброю платнею. На тій землї вибудуємо Вам хату після Вашої вподоби, яку можете виплачувати таксамо як рент.

В разі купна компанїя вертає кошти подорожи.

Офіс отворений також в неділї до полудня.

Не зволікайте а рішайте ся скоро. Приймаємо Ліберти Бонди як готівку. Пишіть або голосіть ся по дальші інформації до

HAMILTON REALTY CO.,
63 PARK ROW, WORLD BLDG., ROOM 910, NEW YORK CITY.

КОМПАНІЯ Є ПІД КОНТРОЛЕЮ СТЕЙТУ.

УВАГА! СПЕЦІЯЛЬНІ ЦІНИ НА РОЖДЕСТВО! РОДИМЦІ!

S. D. VITA,

НАЙСТАРШИЙ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИЙ ДІМ БАНКОВИЙ під зверхностию Державного State Banking Department-у зі згляду на зиму, Рождество і потреби ваших жінок в краю висилає ГРОШІ найскорше з ПОРУКОЮ за доручене до ГАЛИЧИНИ, на короткий час тілько

100 ГАЛИЦЬКИХ КОРОН ЛИШЕ ЗА $1.89

Видає перекази банкові асекуровані на гроші по найдешевших дневних курсах, котрі суть платні в кождім закутку сьвіта.

ШИФКАРТИ найдешевше, найскоршою і найбезпечнїйшою спосібностию. Канцелярія нотаріяльна вкроблює подорожи найскорше виробленє документів подорожних під ПОРУКОЮ безплатно для користуючих ся. Стараємось для Вас о дешевий нічліг і спотикаємо тут на стації рів. Стараємось для Вас о корабель кождого контракту. 139—

І відпроваджуємо на корабель кождого контракту.

Зголошуйтесь або пишіть зараз до старого чесного Дому Банкового.

НАЙСТАРШИЙ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИЙ ДІМ БАНКОВИЙ

S. D. VITA, БАНКИР. 2105 FIRST AVENUE, або 339-341 EAST 108th STREET, Dept. Ru. I. NEW YORK CITY.

„ТО Є МОЇ ДОРОГОЦІННОСТИ".

сказала Корнелея, мати Гракхів, два тисячі літ тому, показуючи на своїх синів, коли запитали її о дорогоцінности. А найлїпшими дорогоцінностями для кождого фабриканта є його вироби тішучі ся сьвітовою славою. Кожде лікарство мусить або удержати ся або заникнути, залежно від своїх прикмет. Трінера Американський Еліксір Гіркого Вина указавсь на торзі 30 літ тому. Дисць має славу найуспішнїйшого лікарства на запір, нестравність, надутя, біль голови, нервовість та инші жолудкові долегливости. А Трінера Анґеліка Гіркий Тонїк, Трінера Лїмент на ревматизм і невралгію, Трінера Лагодитель Кашлю і инші Трінера лікарства, котрі дістанете у свого аптикаря, тішать ся тою самою славою є по цілих Злучених Державах і Канаді. „То є наші дорогоцінности", говорить

JOSEPH TRINER COMPANY,
фабриканти ліків,
1333-1343 S. Ashland Avenue,
Chicago, Ill. (Орел.)

ФАРМИ! ФАРМИ! ФАРМИ!

1) 100 акрів доброї землї, пасовиско і ліс, криниця і ріка біжить, 8 миль від великого міста і церкви, при добрім гостинци, хата добра, пивниця, телефон, стайня, одна стара, друга нова, курник, хлїв і ледовня, 10 коров, 1 бугай, 4 кінки, 2 коні, 2 безрогі, 40 кур, сегорічний збір і всі знаряди яких там богато знаходить ся, всьо за $7000, вплати потреба $3000, решта на сплату.

2) 192 акри доброї, рівної землї, пасовиско і ліс, красна хата і стайня, ¼ милї від мурованого гостинця, 6 миль від великого міста і церкви, вода добра, на скору продаж властитель дає 2 коні, упряж, знаряди і 4 тони сїна. Коров нема, можна спровадити ся від 1. марта. Ціна тої красної фарми тілько $7000, вплати $2500 і менше.

3) 35 акрів, 10 акрів грубого ліса і дерева овочеві, хата 8 румів, вода в хатї як у місті, стайня також добра, ½ милї від місточка, фабрики і мурованого гостинця, положенє красне, веселе, сусідів богато, добрий пляц на годівлю курий і безротів, при місточку, роботи подостатком. Ціна $1600, вплати треба $1000, решта на сплату.

Маю ще кілька дебрих фарм до спродаля в тім році, приїздкайте подивитись ще перед снїгом. Адрес:

S. DYMINSKI,
P. O. Box 150 або 311 King St.,
HERKIMER, N. Y.

ПОТРЕБА СЕЙЧАС

до MAIN ISLAND CREEK COAL CO., OMAR, W. VA.

майнерів і робітників з фамілїями і самотних. Наші майни нові, уґле до 8 стіп високе, без ґазу, добрі повали, води нема, платня досконала. Помешканя дуже видні. Кождий Українець нехай не робити, нехай сейчас приїзджає а не пожалує. В нашім офісі розмовитесь по українськи. Голосить ся треба до: 127ч2

R. C. SCHRADER,
617 — 9th St., Huntington, W. VA.

ПЕТРО ЯРЕМА
РУСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ВИПОЗИЧАЄ КЕРИЧІ НА ВЕСІЛЬ, ХРЕСТИНИ І ВСЯКІ ДРУГІ ЗАБАВИ.

175 Ave. A., NEW YORK, N.Y.
Telephone: Orchard 2568.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за місяць листопад 1919 р.

ПРИХІД:

Від.	Заплатив	Від.	Заплатив	Від.	Заплатив	Від.	Заплатив
1.	318.91	144.	48.28	342.	76.22	371.	42.92
2.	93.03	145.	22.22	344.	13.22	373.	9.93
3.	39.56	146.	94.86	247.	16.82	379.	60.04
4.	56.92	147.	124.19	349.	36.28	380.	21.87
5.	38.02	148.	11.08	350.	54.92	381.	10.49
6.	37.06	149.	50.15	351.	24.77	385.	31.48
7.	117.27	150.	15.36	354.	31.50	388.	90.62
8.	25.68	151.	55.34	355.	28.17	391.	26.42
9.	77.35	152.	20.09	357.	21.69	392.	7.40
10.	150.34	153.	23.51	363.	68.93	393.	28.90
11.	6.63	154.	31.72	364.	52.67	396.	62.59
12.	105.53	155.	201.63	365.	55.18	400.	33.83
12.	41.84	156.	22.75	367.	52.86	401.	19.83
14.	29.57	157.	15.52	369.	168.06	402.	13.18
15.	46.91	158.	21.18	370.	89.06		
16.	27.34	159.	37.32				
17.	32.85	161.	35.13				
18.	81.43	162.	29.45				
19.	15.47	163.	23.99				
20.	123.67	164.	36.81				
21.	17.55	165.	106.04				
22.	47.52	166.	16.69				
23.	23.11	167.	14.79				
24.	79.27	168.	111.89				
25.	22.55	169.	13.82				
26.	20.70	170.	169.72				
27.	68.66	171.	43.72				
28.	94.69	172.	44.13				
29.	100.09	173.	30.79				
30.	31.00	174.	47.77				
31.	18.80	175.	68.11				
32.	23.89	176.	19.05				
33.	26.04	177.	9.54				
34.	56.00	179.	154.30				
35.	28.61	180.	12.46				
36.	30.77	181.	39.57				
37.	35.75	182.	27.12				
38.	180.43	183.	22.84				
39.	42.74	184.	13.77				
40.	8.24	185.	26.06				
41.	51.14	186.	66.96				
42.	70.59	187.	28.18				
43.	13.74	188.	29.01				
44.	72.08	189.	15.80				
45.	90.90	190.	9.70				
47.	14.54	191.	40.35				
48.	74.42	193.	114.93				
49.	13.38	194.	15.61				
50.	14.94	195.	28.54				
51.	24.72	196.	30.67				
52.	18.33	197.	19.75				
53.	45.15	198.	33.87				
54.	26.94	199.	12.45				
55.	43.47	200.	55.65				
56.	46.83	201.	18.96				
57.	52.40	202.	10.23				
58.	33.59	203.	42.18				
59.	40.06	204.	11.52				
60.	9.69	205.	15.93				
61.	70.79	206.	77.32				
62.	63.95	207.	39.60				
63.	185.96	208.	33.62				
64.	34.13	209.	117.96				
65.	140.36	210.	33.36				
66.	53.43	211.	59.88				
67.	75.22	212.	6.48				
68.	17.77	213.	166.00				
70.	194.36	214.	22.35				
71.	21.83	215.	34.21				
72.	44.38	216.	23.66				
73.	19.60	218.	169.86				
74.	19.49	220.	74.44				
75.	49.26	221.	210.30				
76.	151.32	223.	104.43				
77.	55.85	224.	12.71				
78.	103.11	225.	23.57				
79.	9.22	228.	37.68				
80.	39.95	229.	122.09				
81.	118.50	230.	109.01				
82.	18.58	233.	49.02				
83.	72.48	234.	136.80				
84.	10.51	235.	71.70				
85.	48.12	237.	86.99				
86.	57.15	238.	4.50				
87.	59.13	239.	126.39				
88.	12.52	241.	46.82				
89.	14.80	243.	57.29				
90.	49.49	244.	21.40				
91.	136.20	245.	70.26				
92.	13.83	246.	22.18				
93.	20.38	247.	151.64				
94.	34.26	248.	74.70				
95.	40.23	251.	47.90				
96.	102.68	254.	95.07				
97.	7.20	255.	65.21				
98.	72.71	256.	24.56				
99.	118.75	258.	26.50				
100.	16.37	259.	102.58				
101.	45.10	261.	18.08				
102.	223.12	262.	15.30				
103.	85.15	263.	24.86				
104.	145.43	270.	132.35				
105.	82.47	273.	24.72				
106.	172.46	274.	67.34				
107.	52.66	276.	201.89				
108.	51.07	277.	27.91				
109.	86.21	278.	38.82				
110.	26.28	282.	64.47				
111.	29.25	283.	61.64				
112.	135.49	286.	35.30				
113.	57.43	288.	60.21				
114.	39.46	288.	60.21				
115.	24.58	290.	29.16				
116.	14.77	291.	24.39				
117.	74.23	292.	77.08				
118.	16.44	293.	6.68				
119.	18.41	295.	93.96				
120.	49.73	296.	93.55				
121.	14.73	300.	253.40				
122.	11.96	301.	93.01				
123.	32.97	303.	18.35				
124.	47.01	305.	12.54				
126.	14.74	308.	63.16				
127.	64.14	314.	40.14				
128.	26.50	316.	107.00				
129.	13.69	317.	41.35				
130.	135.36	318.	47.21				
131.	24.45	320.	26.01				
133.	156.91	321.	51.34				
134.	23.93	322.	27.26				
133.	163.56	323.	25.95				
136.	108.45	324.	66.59				
137.	40.74	326.	86.06				
138.	25.73	330.	95.19				
139.	26.64	332.	30.94				
140.	40.64	336.	136.90				
141.	18.87	193.	193.40				
142.	99.69	339.	63.65				
143.	50.32	341.	63.24				

ВИДАТКИ:

Посмертне по бл. п.:

Василь Сарахман, в. 255	980.53
Іван Яскулка, в. 78	1.000.00
Дмитро Чайка, в. 32	500.00
Стефан Гладкий, в. 237	1.000.00
М. Мединський, в. 133	1.000.00
Н. Кульчицький, в. 237	1.000.00
Ник. Павучак, в. 255	1.000.00
Мих. Майхрич, в. 57	1.000.00
Никола Кравець, в. 28	1.000.00
Лука Ревера, в. 28	993.20

Запомоги з фонду убогих:

Юрій Гишка, в. 117	50.00
Іван Рудий, в. 217	50.00
Павло Гишка, в. 330	50.00
Дмитро Уліни, в. 7	50.00
Григорій Лесяк, в. 1	75.00
Іван Верет, в. 104	50.00
Яким Оресик, в. 164	50.00
Алекс. Мотовиляк, в. 223	50.00

Виплати з фонду сирітського:

Лев Кок, в. 401	500.00
Стеф. Борецький, в. 53	151.00
Юлїя Підлипчак, в. 4	93.42
Стеф. Головач, в. 37	560.00

Розходи адміністрацїйні:

Платня голов. уряду	340.00
Платня помічника	100.00
За орган „Свобода"	2.116.80
За такси	387.23
Видатки канцелярійні	113.91
Стипендія	200.00
Разом	14.461.09

ЗІСТАВЛЕНЄ:

Прихід за листопад	23.188.97
Готівка з жовтня	162.498.78
Разом	185.687.75
Розхід за листопад	14.461.09
Готівка з кінцем листопада остає	171.226.66

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	171.226.66
Бонди	237.647.00
Моргечі	56.575.00
Реальність	19.500.00
Друкарня	21.000.00
Разом	505.948.66

Стан довжний:

Фонд посмертний	228.806.02
„ резервовий	130.281.90
„ адміністр.	27.466.61
„ убогих	10.305.21
„ народний	5.244.89
„ конвенційний	11.170.22
„ сирітський	92.673.81
Разом	505.948.66

К. Кирчів, гол. предс.;
В. Левчик, гол. касієр;
С. Ядловський, г. фін. секр.

R. J. GLICK АГЕНТ АСЕКУРАЦІЙНИЙ ВІД ОГНЯ.

Офіс находить ся в WILLIAM McCONNEL BUILDING SHAMOKIN, PA.

СТРАЙКИ! ВЛАМАЧІ! РОЗРУХИ!

Щоби себе заздалегідь забезпечити, Ви повинні купити сейчас, одиноку річ сего рода в СВІТІ, комбінаційний СКІЗОРИК і РЕВОЛЬВЕР. Ніж можна уживати кождого дня а револьвер є все готовий в часї пригоди. Він стріляє правдивими 22 калібровими пулями. 39ч47

Се не забавка, але дуже поживочний Револьвер-ніж. Виглядає ни звичайний ніж кишиновий, тої самої величини. Ножі є з найлїпшої стали а обрамоване ножа є кінзеве. Ніж замкнений має 3½ цали довжини. Курі і трігер є сховані в ножи так як і самі ножі. Такий ніж повинен находитись у кождого для власної оборони. Сей комбінаційний ніж є варта найменше $10.00, але через короткий час ми будемо продавати їх по фабричній цїні т. є $4.95. Пішліть нам 50 цент. маркамн сейчас на задаток а решту заплатите при доручене. Пишіть нині до:

UNION PRACTICAL CO., Dept. K. 14,
1065 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.

ЗДОРОВЛЄ ВАРТА БІЛЬШЕ ЯК ГРОШІ.

Коли Ви повинні шукати поради лікарської? Коли Ви були на сорокою других лікарів і не зістали вилїчені, або коли Ви є тепер хорий і не радились ще лікаря, то не гайтесь шукайте до мого офісу по раду у Вашій власній мові. Не заледуйте свого здоровля.

Др. Д. Васерман через довгі роки два доказав успішного лїчення недуг мущин, женщин і дїтий. Він оганяє Вас даром і порадить Вам щиро, що є добре для Вас, без ніяких зобовязань з Вашої сторони. Зголосіть ся до його офісу а він радо скаже Вам свою опінію.

Тисячі уважали за невилїчимих зістали мною приверненні до здоровля через ужиманє найновійших електричних апаратів, такими як Vibrator, Wall Plate, High Frequency, Static Machine і X-Ray. А також приміняю найновійші і найлїпші ліки і средства до застосування. Я осягнув найлїпші успіхи в обох хронїчних і грізних недугах крови.

УВАГА: Се оголошенє буде для Вас вартісне $2.00, коли принесете його з собою і піддасте ся одному спеціяльному баданю.

ПАМЯТАЙТЕ. Поради даєсь вповсїм довірочно. Бадане даром.

Dr. WASSERMAN, 1335 ARCH STREET PHILADELPHIA, PA

Телефон: Spruce 1766.

Годинн: щодня 10—12; 2—5; 6—8. Неділї і сьвята 10—2.

В часї відвідин набудете переконання з відчитних письм моїх пацієнтів.

Др. КАУФМАН ГОВОРИТЬ ПО УКРАЇНСЬКИ

Єсли хочете совісної поради в якій небудь Вашій недузї, прийдіть до д-ра КАУФМАНА, з ним в рідній мові поговорите, він Вам скоро відповіть, і пішле ся на Вашій сторонї, чи Вам лїчене що поможе.

Др. Кауфман ЛІЧИТЬ всї отсї недуги: МУЖЕСЬКІ і ЖІНОЧІ. Задуху (астму) лїчить новою машиною приміненою електрику і помпованим воздуху. ДР. КАУФМАНЕ лїчить затровані і нерівновісні кровї, ревматизм, ломане костий, болї голови, завороти, болї крижий, недуги жолудка, катар легких і жолудка, нирок, міхура, паралїж, випадане волосся. Лїчить всї жіночі недуги, яко АКУШЕР СПЕЦІЯЛІСТ. ЛІЧИТЬ УСПІШНО ІНФЛЮЕНЦУ І ЗАПАЛЕНЄ ЛЕГКИХ.

S. M. KAUFMAN 111 E. 7th STREET NEW YORK CITY

Год. офісові: що дня від 9. рано до 9. вечер., в неділю від 9. рано до 4. пополудни. — Телефон Орчард 6352.

DR. RUSSELL DETROIT, MICH.

Я хочу розмовитись особисто з кождим мущиною і кождою женщиною, терпячими на хронїчні, нервові, кровні і злі недуги, або коли Ви терпите на жіночі, ниркові або міхура недуги.

Коли Ви не могли найти доси пільги Ваших терпінях і попали в зневіру занехали, то зголосіть ся, щоб бути платно оглядженим і засягнути моєї ради та порадж.

Позаяк я маю 17-лїтну медичну і операційну практику в лїченю хронїчних, нервових і зложених недуг мущин і женщин. В осягнете користь з мого досьвідчуваного разу, коли лише мене відвідаєте.

Я приміню для Вас найновійші нагнетоди лїчення, так електричні як і медикаменти розпорядкаю.

ДЛЯ КОРИСТИ ТЕРПЛЯЧИХ МУЩИН І ЖЕНЩИН

котрі терплять на Ревматизм, Болї в крижах і суставах, Утрату тиу, Болї голови, Запір, Заворотн, Катар голови, Носа і Горла.

ЧИ ВИ МАЄТЕ ЯКИЙ СУМНІВ щодо Ваших долегливостий маєте які сьвірні видини, чи стали упрічні і нервові на вплив якого у Вас є такий нервовий стан, який незмінюєть навіть під впливом чинку, дієт і медицини; чи Ви попадаєте в щораз гірший стан? Як то ПОРАДЬТЕ СЯ МЕНЕ СЕЙЧАС.

Сотни операцій як у мущин так і женщин уникнено через сьвідомі застосуванє найновійших наукових метод.

Мої офіси є заосмотрені новими електричними і механічними апаратами, які дали помічи, коли другі методи завели.

ПАМЯТАЙТЕ.—ПОРАДА І ОГЛЯДИНИ ДАРОМ. Зволїкане, а не глядя і неплатне лїченє є небезпекою.

Прийдіть до мене, коли потребуєте помочи досьвідченого і заосмотреного СПЕЦІЯЛІСТИ.

Годинєх приняти від 9. до 4. попол. В неділї! і сьвята від 10-ої до 1 від 6 до 8 вечер. Dr. RUSSELL, в полудни

176 E. Jefferson Ave., другі двері на схід від Вудвард, Detroit, Mich.

Звісний Dr. GREY Спеціяліст

ПОНАД 30 ЛІТ В ШТУЧНІМ ЛІЧЕНЮ ЕЛЕКТРИКОЮ

117 E. 17th St., БЛИЗЬКО UNION SQUARE New York City

Він уже вилїчив тисячі людий і бажав би і Вас вилїчити, коли терпите на нирки або міхур, скірчу недугу, ечемеж, пропуклину, гемороїди, фістулу, ревматизм, невралгію, нервовість, болї крижий, слабости носа, горла і жолудка, кашель, застуду. Запалене легких або всяку инш хронїчну недугу. Коли лікар, який лїчив Вас ще не вилїчив Вас, ідіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Грея, бо він вилїчить те, чого другі не могли.

ПОРАДА ДАРОМ. — ЛІКИ $1.00.

За професійну обслугу числить низькі цїни.

Години: від 9-ої до 8-ої; в неділї від 9-ої до 3-ої.

КОЛИ ЧОЛОВІК Є ХОРИЙ

ТО ПЕРШОЮ РІЧИЮ, ЯКУ ВІН ХОЧЕ ЗНАТИ є „ДЕ ЗНАЙТИ ДОБРОГО ЛІКАРЯ",

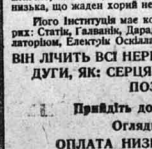

Коли зверняєте свої кроки впрост хорого д-ра Кафмана, 607 Маркет Стрит, Філядельфія, то знайдете практичних лїкарів за якими шукаєлсь без страти часу і гроша від инших лїкарів.

Коли його відвідаєте то зауважите, що лїкар є дуже обережний в видаванню вигнози вашої слабости; то є, що він в кожде докладно нашо Ви хорі. Його заведене є заосмотрене в модні і докладні апарати, так що коли потреба аналїзи чи хемічної аналїзи мочи, оглянення Вас Х-ред, або що иншого, то він має ліки до Вас. При помочи тих родів докладного розслїдження ведуть мущин неможливіші є помилка.

Лїкар скаже Вам яка є уміркована ціна за лїченє. Жаден чоловік не може відійти задля браку гроша. Кождий робітник може числити помічи лїкаря, наколи може сплачувати Йому належитість тижнево чи місячно, як і кожде, а Вам оплата задля його великої практики є низька, що жаден хорий не повинен обавати ся йти до нього.

Його Інституція має кождий найновійший апарат до оглядання рих: Статік, Ґальванік, Дарадік і Гай Фріквенсі Електрісіти; Озоне Інгалятором, Електрік Осцілаторс, і инші модерні апарати.

ВІН ЛІЧИТЬ ВСІ НЕРВОВІ, ХРОНІЧНІ І ЗАДАВНЕНІ НЕДУГИ, ЯК: СЕРЦЯ, ЖОЛУДКА, УТРОБИ, НИРОК.

ПОЗНАКИ МОЧОВІ.

Прийдіть до него і станьте здоровими.

Оглядини і порада даром.

ОПЛАТА НИЗЬКА І МЕДИЦИНИ ДАЄСЬ.

Dr. CAUFFMAN, 607 MARKET STREET PHILADELPHIA, PA.

Годинн від 9. рано до 6. вечер; в неділї від 10. рано до 1. попол.

ХОРІ УКРАЇНЦІ!

ЧИ НЕ СТРАТИЛИ ВИ ТЕРПЕЛИВОСТИ, ЗАВДЯКИ ВАШІЙ НЕДУЗІ.

Коли Вам жите надоїло задля пробуваня ріжних лікарів і коли відчуваєте, що Ваш стан здоровля стало погіршуєсь, старайтесь сейчас звернутись до

Dr. LEONARD LANDIS

Він Вам цілковито даром порадить, що Вам робити, аби Ваше житє охоронити і пояснить Вам о вашій недузі. Лічу уже через 25 літ з добрим успіхом всі недуги: як: ослаблене, затроєне крови, недуги Недуги полові і нервові лічу за помочию електричних апаратів і „Х лучів", через яке переглядаю Ваші внутрености. Не кождий лікар посідає ті апарати, длятого, що вони дуже дорогі. Не відкладайте на завтра а сейчас приходіть до званого всім 144чс—

Dr. LANDIS, 140 East 22nd St.,
(межи Lexington & 3rd Ave.), NEW YORK.
Telephone Gramarcy 3823.
Години принять: від 10. рано до 7. вечер.
В недлі від 10. рано до 3. пополудни.

ШИФКАРТИ!

Хто хоче їхати або посилати гроші до краю, просимо до нас звернути ся, бо ми посилаємо гроші

ПО НАЙДЕШЕВЩИХ ЦІНАХ
І
З ПОВНОЮ ҐВАРАНЦІЄЮ.

ПРОДАЄМО корони по деннім курсі.

ШИФКАРТИ продаємо на всі лінії по компанїчних цінах. — Наш Банк еґзистує 25 літ.

MORRIS ENGEL, Banker
129 GREENWICH STREET, NEW YORK, N. Y.

Читайте з увагою!!!

ДОКТОРСЬКА КНИЖКА!

ЛИШЕ ДЛЯ ДОРОСЛИХ ЛЮДИЙ. Кождий, хто буде мати сю книжку, довідаєть ся про ріжні хороби, які лише хто має і яким способом їх вилічити домовим средством. Ми ручимо вам, що ви вилічите свою недугу в протягу кількох тижнів. Ся книжка містить поверх 450 ріжних ілюстрацій, а то з чого складаєть ся чоловік, як має виглядати здоровий чоловік, а як слабий.

Наколи ви будете мати сю книжку, то будете знати про ріжні таємничі хороби, тому, що в тій книжці зможете бачити кожду частину тіла людського, представлена як найвиразнійше, і то так, як має виглядати чоловік здоровий, а як хорий. В тій книжці найдете ріжні поради, як себе лічити від ревматизму, болю голови, болю зубів, очий, костий, пораду, як усунути всякі прищі свого тіла, як зробити, щоби чоловік гарно виглядав, як виховувати діти, щоби вони гарно виглядали, як лічити нагнітки і взагалі всякі хороби, поради для женщин, котрі хотять мати діти або, котрі не хочуть мати дітий. Там найдете всі фотоґрафії від найменьшої до найбільшої частини тіла людського, з котрих воно складаєть ся, як також, що кожда з них означає. Се є золота книга для кождої особи, в котрій находять ся всякі поради, як собі самому радити без доктора. Правда, що ви платите за візиту докторови $4.00 або і $5.00 за один раз і що ви з того маєте? А наколи ви сю книжку будете мати, то зарадите собі самі і другому в хоробі поможете та ще до того без цента кошту. Щадіть гроші, наколи вам надаєть ся нагода набути таку дорогоцінну книжку, що навіть місця не маємо про ню всего описати, яку то вона має вартість для вас. Купіть її і то зараз. Сю книжку зложив найславнійший доктор А. Фішер Дуделман, найбільший досьвідник в сьвіті. Книжка ся забирає 250 сторін друку, великого формату, величини 9½ цаля довготи, 8 цалів ширини і 1½ цаля грубости. Тисячі людий вже купили собі ту книжку і дякують нам за ню. Тож ви не відкладайте, але ще нині замовляйте, бо запас вже дуже малий. Ціна тої дорогоцінної книжки всего $3.00 з пересилкою. Гроші просимо посилати враз з замовленем на адресу: 108ч—

NOVELTY BOOK CO., 886 Milwaukee Ave., Dept. 10, CHICAGO, ILL.

ATLANTIC NATIONAL BANK

продавав вчера чеки і моні-ордери по слідуючих цінах:

1000 ГАЛИЦЬКИХ КОРОН	$14.00
1000 ПОЛЬСЬКИХ МАРОК	22.00
1000 ЧЕХО-СЛОВАЦЬКИХ КОРОН	23.00
1000 РУМУНСЬРКИХ ЛЕВІВ	40.00

Гроші вислані тепер будуть виплачені в краю перед Різдвяними сьвятами. 137-49

257 BROADWAY NEW YORK CITY
один бльок від Chamber ул., напроти Сіти Гал.

ЕКСТРА! ДАРОМ ЧЕРЕЗ СЕЙ МІСЯЦЬ!

Річи, котрі даємо даром, є слідуючі: 1) золотий (голд-филд) перстень з дуже гарним очком, яке пускає проміня. Ґварантований на 15 літ. Вартість того перстеня є $4.00; для Вас даємо даром. 2) Золота гарна шпилька до краватки з дорогими каміням, ґварантована на 15 літ. Ціна тої шпильки є $1.50, а для Вас даємо зовсім даром. 3). Гарний золотий нашийник враз з золотим ланьцюшком. Се є для женщин до ношеня на шиї. Він ґварантований на 25 літ. Ціна того нашийника $3.50; для Вас даємо зовсім даром. 4) Гарний золотий ланцюшок до годинника, дуже гарно зроблений і грубо позолочений, моцний і ґварантований на 10 літ. Ціна того ланцюшка $3.00; для Вас зовсім даром. 5) Гарний компас до ланцюшка. Ціна 50 ц.; для Вас цілком даром. Річи, які ми даємо даром, мають вартість $12.50. Сі річи кождий дістане зовсім даром, без одного цента доплати, наколи собі замовить у нас представлений тут годинник. Сей годинник є золотий (голд-филд) і ґварантований на 25 літ. Є він середного формату 12 сайз), посідає чисту швайцарську ніклеву машинерію з 21 каміням; хід того годинника є рівний і певний; є він добре нареґульований вже у фабриці, так що ніколи Вам не змінить ані на одну секунду, за що Вам ґварантуєм. Коли Ви хочете мати добрий годинник, то купіть собі у нас по фабричній ціні, бо деінде той самий годинник коштує тепер $25.00, а наша фабрична ціна лиш $12.50. Се означає, що Ви у нас купуєте о половину дешевше; подумайте ще над тим, що ми даємо Вам в презенті всім даром 5 річей, котрих ціна виносить $12.50, а се означає знов, що коли заплатите за годинник $12.50, то дістанете товару від нас вартости $25.00. Чи не знак? За кожду річ ґварантуємо; в разі як Вам наш товар не подобає ся, ми гроші в тій хвили звернемо до одного цента. Річ зрозуміла, що Ви на тім не тратите ані цента. Кождий заощадить собі богато гроша, наколи купить у нас річи. Пощо Вам купувати у Жидів або в яких ворогів і платити добельтову ціну і не мати жадної ґарантії? Хиба не лішше купити у нас дешевше, за половину ціни, і на добрих условіях? То не думайте довго над тим, тільки користайте з нагоди, яка буде тревати всего через 30 днів. Ми продаємо ті товари по ціні фабричній і хочемо при тім познакомити наш загал з нашою фірмою. Гроший нам наперед не посилайте, тільки залучіть $1.00 задатку, а решта тоді заплатите, як почта Вам доручить наш товар: годиник і тих 5 річей; тоді доплатите ще $11.50. Замовленя просимо посилати на адресу: 139ч147

AMERICAN SALES CO., 1926 W. HURON STREET, Dept. 19, CHICAGO, ILL.

РЕЗУЛЬТАТ РОБОТИ АМЕРИКАНСЬКОГО ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА.

Воєнна Рада Американського Червоного Хреста приготовляє справоздане, яку суму гроший зібрала і де їх поділа за час свого істнованя. Воєнна Рада була назначена 10. мая 1917 року, а розвязана 28. лютого 1919 року.

Національна Кватира недавно проголосила отсей звіт про діяльність Американського Червоного Хреста підчас війни: Отримано (матеріялу і гроший) $400,000.000. Члени Червоного Хреста: дорослі 20,000.000; діти 11,000.000. Разом 31.000.000. Робітників Червоного Хреста 8,000.000. Потрібних артикулів вироблено охотниками за $371,-577.000. Доглядачок вписало ся до обслуги при армії, фльоті або Червонім Хресті 23.822. За море вислано ріжних запасів 101.000 тон. Заграничні краї, де оперував Червоний Хрест, 25. За зібранем сих гроший на запомогову акцію відбуло ся дві кампанії, і підчас сих кампаній зібрано більше гроший, ніж було пляновано зібрати. Вся сума гроший, зібрана підчас сих двох кампаній Національною Кватирою, була вложена до Воєнного Фонду, котрий можна було уживати лише для воєнних цілий. До сего фонду ще було кредитовано $2,766.403.54. Результатом сеї практики був прихід $1.01 на кождий зібраний на ту ціль доляр.

Перша Воєнна Кампанія відбула ся в червни 1917 року, між 18 і 25-тим. Плян був уложений зібрати $100,000.000. Збірка принесла $114,023.640.23; надвишки було 14 процент. На покритє розходів сеї кампанії Національна Кватира видала $278.144.27, і обчислено, що відділи також видали $500.000 на сю ціль. Тому кошти сеї кампанії виносили сім десятих цента на кождий сколектований доляр.

Друга Воєнна Кампанія відбула ся в маю 1918 року, між 20 і 27-мим. Знов пляновано зібрати $100,000.000. До 28. лютого 1919 року зібрано $169,-575.598.84; надвишка досягає близко 70 процент. (Обчислено, що по отриманю всеї колекти сума дійде до $175,000.000, а надвишки буде 75 процент). Розходи підчас сеї кампанії виносять близко $1,000.000 — меньше ніж шість десятих одного цента на кождий сколектований доляр.

Обраховано, що більше ніж 43,000.000 людий зложили датки підчас Другої Воєнної Кампанії.

Членська Кампанія, котра відбудеть ся сего року від 2 до 11. падолиста, не буде кампанією за збіркою фондів, але членів, однак сподівають ся зібрати суму $15,000.000, яко загальної членської вкладки. Можливо, що се не вдасть ся, однак є надія, що найменьше 2,000.000 людий відповідять на сей апель і запишуть ся в члени Червоного Хреста.

Данило Лепкий.

СПЛАЧЕНИЙ ДОВГ

Оповідане з міщанського житя.

ЦІНА 20 ЦЕНТІВ.

Замовленя висилайте враз з грішми на адресу:

„SVOBODA",
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ПОРАДНИК ДЛЯ ВИНАХІДНИКА

се книжочка даюча інформації „ЩО СЕ Є ВИНАХІД", що се є патент і як можна узискати патент і много вартісних інформацій. Пишіть по ню а зістане Вам переслана ДАРОМ. **MARCIN LABINER, Адвокат патентовий, 2318 Park Row Bldg. (Sv.), New York, N. Y.** 111ч—

НОВОВИНАЙДЕНИЙ ПЛИН

(SILVER PLATE POLISH)

D. S. Dandt-a, фабриканта в South Bethlehem, Pa.

Сим плином ви зробите старе начинє новим. 128,9ч—

Кождий метал натертий сим плином набирає срібної краски.

Дуже практична річ для домашної потреби а спеціяльно для музикантів.

Продаєсь у фляшках по ціні 50 цнт.

Ціна дешева, бо хочемо, щоб сей винахід находив ся в кождій хаті. Ся оферта буде тревати лише 1 місяць.

Замовленя належить висилати до українського представителя фабрики

D. KARPOWICH,
1076 Fullerton Ave., Allentown, Pa.

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

має великий склад книжок всякого рода: історії, повісти, оповіданя, байки, казки, поезії, сьпіванники, молитвеники, образи патріотичні, релігійні і много инших річий. Пишіть по катальоґ на адресу:

UKRAINSKA KNYHARNIA, 66ч
168 E. 4th Street, New York, N. Y.

ПРО МАКСИМА СЛАВИНСЬКОГО, УКРАЇНСЬКОГО МІНІСТРА ЗАГРАНИЧНИХ СПРАВ.

Максим Славинський, б. голова дипльоматичної Місії Української Народньої Республики у Празі, син селянина, родив ся 13. серпня 1868 р. в Київщині; вчив ся в гімназії і в університеті в Киеві, де й покінчив правничий і фільольоґічний факультет. Пробував довгий час в Петербурзі, де співробітничав у богато російських газетах і періодичних виданях. Він же був редактором „Украинскаго Вѣстника", наукового журнала, який виходив російською мовою, і працював у петербурській українській „Громаді". По своїм поглядам Славинський федераліст.

У Петербурзі він був головою російського Союза федералістів; за тимчасового уряду працював у томусамому напрямі, а в Киеві пристав теж до партії українських соціялістів-федералістів. Як склала ся Центральна Рада і тимчасовий уряд Росії признав її своїм органом, Славинський приїздив із наказу тимчасового російського уряду до Киева для вияснення відносин України до Росії. В часі гетьманщини він був надзвичайним послом на Дін, і як на якийсь час прийшли були до слова і Українці за Скоропадщини, Славинський попав на короткий час у кабінет міністром праці. Із перемогою Директорії його назначено головою надзвичайної дипльоматичної місії в чесько-словацькій республиці.

Живучи в Петербурзі, Славинський посьвячував свої сили головно Росії, і писав по більшій части по російськи, але в сих творах доторкав ся й України. У своїх численних статях, поміщуваних по ріжних російських журналах, доторкав ся передівсім національного питання і висьвітлював ролю Славянства в Европі.

Між иншим переклав на московську мову Кобзаря і зредаґував та видав два великі томи дуже важного видання „Украинскій народъ въ его прошломъ и настоящемъ" — збірки праць визначних українських і російських учених (Грушевський, Шахматов, Кримський, Корж, Вовк і т. д.) про Україну. По українськи писав дрібненькі ліричні вірші і разом із Лесею Українкою видав перекладом під прибраним іменем Стависький — „Книгу пісень" німецького поета Г. Гайне. Крім того переклав ще й дещо з инших німецьких поетів на українську мову (Промотей, Гете), і був одним з редакторів перекладу Євангелія на українську мову.

Василь Верниволя.

ДЯКОУЧИТЕЛЬ пошукує посади при гр.-кат. українській церкві. Має вироблений теноровий голос. Науку дріґента побирав через 5 літ в американській школі, яку укінчив сего року з дуже добрим успіхом. Знає нотний спів сьвіцкий і церковний. Се дає мені змогу бути відповідним у своїх обовязках. Можу уряджувати концерти і представленя з добрим вишколенем, можу вести діточу школу взірцево, уділяючи дітям науку співу і музики. Убігаючий ся о посаду є самотний, чесного характеру і морального житя, літ 29, з села Пониковиця мала, пов. Броди. Могу заложити в місцевости орхестру смичкову і бандолїнову для добра українських дітий. Уділяю приватно лекції в помешканю у себе на пяно, скрипках, бандолїнах і на органі а також учу нотний спів. Посаду обняти можу від 15. грудня. Зголошеня прошу слати на адресу: **PAUL GAZDUN, Dirigent, 65 St. Marks Place, New York, N. Y.** 144-46

НОВІСТЬ! НОВІСТЬ!

Грицько Квітка-Основяненко.

СВАТАНЄ НА ГОНЧАРІВЦЇ

Українська оперета на 3. дії.
ЦІНА 35 ЦЕНТІВ.

Замовленя висилайте враз з грішми на адресу:

"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J

ПАРТИТУРИ!!!

Вийшли з друку і продають ся накладом С. КОМИШЕВАЦЬКОГО.

Безталанна, драма в 5. діях	80 ц.
Бувальщина, комедія в 1. дії	80 ц.
Бурлака, драма в 5. діях	60 ц.
Вихрест, драма в 5. діях	80 ц.
Дай серцю волю, драма в 5. діях	$1.00
Душогуби, драма в 5. діях	80 ц.
Жидівка вихрестка, драма в 5. діях	80 ц.
Катерина Мужичка, драма в 4-ох діях	80 ц.
Кохане в мішках, водевіль в 1-ній дії	80 ц.
Невольник, драма в 5. діях	$1.25
Повернув ся з Сибіру, драма в 5. діях	80 ц.
По ревізії, етюд в 1. дії	50 ц.
Сатана в бочці, комедія в 1. дії	80 ц.
Тарас Бульба, драма в 4. діях	80 ц.
Хмара, драма в 5. діях	80 ц.
Пімста Жидівки, драма в 5. діях	$1.50
Пошились в дурні, комедія в 3-ох діях	$1.25

Замовленя належить посилати на адресу: 139—148

UKRAINSKA KNYHARNIA
Im. T. SHEWCHENKA,
168 E. 4th Street, New York, N. Y.

КОРАБЕЛЬНІ КАРТИ ДО ЕВРОПИ

на найновійші лінії.

ПЕРЕСИЛКА гроший по найнизших цінах до ГАЛИЧИНИ, ПОЛЬЩІ і других країв.

Доручене ґварантуєсь.

ВИМІНА ГРОШИЙ.

Ми є агентами American Express Company.

Пишіть по інформації а ми відпишемо Вам по українськи.

Скору обслугу ґварантує Ваш краян: 134ч44

M. WILLIAMS,
126 W. 116th ST., NEW YORK, N. Y.

Українське Бюро Продажи карт корабельних і пересилка гроший.
Телефон: Morningside 426-427.

ПЕРША ЧИСТО УКРАЇНСЬКА ЕКСПОРТОВА КООПЕРАТИВА

ЗНАНА ВСІМ З ТАНОЇ, ПЕВНОЇ І ҐВАРАНЦІЙНОЇ ВИСИЛКИ ПАКУНКІВ ДО КРАЮ, ЗНИЗИЛА ЦІНУ ЗА ПЕРЕСИЛКУ. ПАЧКА ЧИ КУФЕР ДО 50 ФУНТІВ ЛИШЕ 6 ДОЛЯРІВ. ЗА КОЖДИЙ ФУНТ ВИСШЕ 50 ФУНТІВ ПО 10 ЦЕНТІВ, РАК АЖ ДО 100 ФУНТІВ. ПОВИСШЕ 100 ФУНТІВ АЖ ДО ТИСЯЧУ ПО 13 ЦЕНТІВ. ПАЧКИ ҐВАРАНТОВАНІ І АСЕКУРОВАНІ ДО МІСЦЯ ПРИЗНАЧЕНЯ. ПАЧКИ ОБВИВАЄТЕ БЛЯШАНИМИ ОБРУЧАМИ А НЕ ДРОТАМИ.

ФІЛІЯ: American Express Company.

ПОСИЛАЄМО ГРОШІ ДО ВСІХ МІСЦЕВОСТИЙ ГАЛИЧИНИ І БУКОВИНИ ПІД ПОВНОЮ ҐАРАНЦІЄЮ І ПО НАЙНИЗШИМ КУРСІ.

НІМ ПИШЕТЕ ЧЕРЕЗ КОГОСЬ ДРУГОГО ГРОШІ, ПИШІТЬ ДО НАС ПО ЦІНУ А ПЕРЕКОНАЄТЕСЬ, ЩО БОГАТО ЗАРОБИТЕ.

ПИШІТЬ ДО НАС ПО ВСЯКІ ІНФОРМАЦІЇ. ІДУЧИ ДО ДОМУ ЗАЙДІТЬ ДО НАС І СПИТАЙТЕ ДЕ ПЕВНО І ТАНО ПЕРЕСЛАТИ ГРОШІ, КУПИТИ ШИФКАРТУ, ВИСЛАТИ ПАКУНОК.

ПИШІТЬ ДО НАС У ВСЯКИХ СПРАВАХ, А ОТРИМАЄТЕ ЧЕСНУ І ДАРЕМНУ ПОРАДУ.

Ukrainian Export Cooperative Company,

318 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. Дж. Тов. Укр. М. Клюб Поступовий, від. 70, подає до відома, що місячний мітінґ відбудеть ся в суботу, 6. грудня, о годині 7-мій вечером, в гали Нар. Дому під ч. 72 Моріс Ст. На сей мітінґ повинні прибути всі члени товариства і вирівнати свої належитости по конець сего року. Зглядане товариство буде приймати нових членів до товариства без вступного, а до У. Н. Союза за половину вступного, через три місяці, то є грудень, січень і лютий. Обовязком кождого члена буде придбати нових членів, котрі ще не належать до товариства. Нових членів будеть ся приймати через тих три місяці кождого тижня в середу, пятницю і суботу вечером від години 7-мої до 10-тої, а в неділю від години 1-шої до 10-тої вечером в гали Нар. Дому під ч. 72 Моріс Стр. — С. Градкий, містопредс., А. Онисик, секр. фін.

БРУКЛИН, Н. Й. Бр. Пресв. Тройці, відд 203, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуть ся в суботу, 6. грудня с. р., точно в 8-мій годині вечером, в гали під ч. 71-73 Норт 6-та улиця, Бруклин. На сих зборах будуть важні справи до порішеня, тож на основі §§ 33. і 41. братського статута обовязаний кождий член як і урядник братства явитись під загрозою кари, наложеної статутом. По порішеню важних справ наступить справоздане з цілорічної діяльности уряду братства, а опісля буде вибір нових урядників. Просить ся вирівнати свої залеглости до сего часу. На сих зборах буде приймати ся нових членів без вступного, а до У. Н. Союза після статута. — Г. Цьвекало, предс.; В. Яськевич, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. „Зап. Січ", від. 367, вибрало на річнім мітінґу дня 9. падолиста отсей новий уряд: М. Тимків, предс.; Н. Гринів, заст. предс.; В. Пукіш, кас.; А. Бабій, заст. кас.; Д. Біґун, секр.; М. Пукіш, заст. секр.; В. Тимків і А. Мельник, контрольори; Д. Лукаш, В. Андріїв і І. Бойчук, доглядачі хорих; Я. Шихворост, госп. галї. Мітінґи будуть відбувати ся в церковній гали під числом 303 Гудсон Аве. кождої другої неділі по першім, о 2-гій годині пополудни. Кождий член має приходити на мітінґи, бо котрий не буде присутний на двох слідуючих по собі мітінґах, то на третий буде суспендований. — М. Тимків, предс.; Д. Біґун, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. Бр. св. Василія, від. 168, вибрало на річнім мітінґу дня 2. листопада отсих урядників: Н. Головатий, предс.; І. Попаца, заст. предс.; Г. Бабин, кас.; Г. Дячишин, заст. кас.; Г. Клим, секр.; П. Маник, заст. секр.; К. Гижій і Т. Іванило (молод.), контрольори; В. Іванило, капітан; Ф. Космина, прапорник; І. Цимбалїстий і В. Галата, доглядачі хорих; П. Будник, господар маєтку. Мітінґи будуть відбувати ся кождої першої неділі по першім, в гали п. Николая Ваверчака під числом 720 Чарлз стр. — Г. Клим, секр.

АЛЕНТАВН, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 147, вибрало на річнім мітінґу дня 16. падолиста отсих нових урядників: З. Гуцайлюк, предс.; К. Блащак, заст. предс.; І. Заяць, секр.; І. Падус, заст. секр.; Г. Бандура, кас.; І. Сокальський, заст. кас.; М. Худик, М. Гуцайлюк і С. Мельничук, контрольори; В. Гайдай і М. Камінський, доглядачі хорих; В. Коваль, капітан; І. Дешевський, опікун дітий; В. Касич, прапорник; М. Фариняк, дверник; С. Гайдай, заст. дверника. До комісії для обробленя кількох параграфів місцевого статута увійшли: М. Фариняк, М. Галевич, І. Білань, І. Дешевський і П. Турчин. Відтак ухвалено на тім мітінґу, щоби повідомити через часопись, що на слідуючий мітінґ кождий член має явити ся, а котрий не явить ся, заплатить 50 цнт. кари. — І. Заяць, секр.

ПОДЯКИ.

Сердечно дякую У. Н. Союзови за поміч, яку я отримав в сумі 50 долярів з фонду убогих. Бажаю як найкрасшого розвою У. Н. Союзови, котрий стає многим у великій пригоді вразі хороби або калїцтва. — **Никола Перон**, член 84. відділу У. Н. Союза в Лакавана, Н. Й.

Я низше підписана, членкия 104 відділу У. Н. Союза, в Перт Амбой, Н. Дж., дякую дуже красно всім Головним Урядникам і всім Членам нашої організації за скоре виплачене мені запомоги з фонду убогих в квоті $50. Дай Боже, аби наша найдорозша організація розвивала ся, як цвітки весною, аби в тій організації не забракло ані одного Українця ані Українки, котрі тут на тій земли Вашінґтона проживають. Таксамо дякую дуже сердечно за труд шановним Урядникам 104-го відділу в Перт Амбою. — **Марія Ющик.**

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ВИРІБ І УЖИТОК ЦИНКУ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

Ц. Ф. Зібентал з Геольоґічного Департаменту Злучених Держав оголосив поданий йому рапорт про виріб і ужиток цинку в Америці. В рапорті говорить ся, що заводи топленя цинку за перших шість місяців 1919-го року виробили з домашної руди за той час 247.584 тони цинку, а з імпортованої руди виробили за той час 7.-918 тон цинку. Разом 255.502 тони. В 1918-тім році в Злучених Державах випродукувано в першій половині року 257.263 тони, а в другій половині 260.664 тони. Разом 517.928 тон. 1918-го року в Америці вироблено 262.426 тон цинку більше ніж 1919-го року.

Заводи топленя цинку мали в своїм посіданю від 1. січня до 30. червня сего року 41.241 тон. За той час випродукували ще 18.410 тон, що робить разом 59.651 тон. 1918-го року запас цинку 30. червня виносив 44.502 тони. Запас цинку, держаного Воєнним Департаментом 29. мая сего року, виносив 39.000 тон, з яких 9.000 ще було в руках продуцентів, котрі його виробляли.

В тім часі найбільше цинку зуживало правительство на виріб амуніції. В липни сего року правительство закупило запас 26.000 тон цинку.

В додатку до того цинку, продукованого з руди, ще видестилювано 7.-328 тон з цинкового попелу. В 1919-тім році продукція цинку дуже зменьшила ся тому, що скінчила ся війна. Підчас війни зуживано богато цинку на виріб амуніції і инші воєнні потреби, котрих ніколи не можна було задоволити.

З кінцем війни богато заводів топленя цинку позакривано, а велике число думає закриватись.

Висше наведена статистика показує, який великий вплив мала війна на деякі области американського промислу. Велике число розвинуло свій промисл до нечуваної висоти. Конець війни поділав на них дуже некорисно і тепер вони або зміняють свої заводи або будуть зміняти на виріб якихось инших річий.

(Ukrainian Bureau, Foreign Language Governmental Information Service Bureau of Community Service, Inc.).

Читайте українські книжки і ґазети, бо часте читане веде до просьвіти, а просьвіта — се сила. — Пишіть по цінник книжок до друкарні „Свободи".

СТЕРЕЖІТЬ СЯ

Як той вуж, що лежить звитий в клубок в траві і ніби є нешкідливий, бо його не бачимо, таксамо затверджене лежить в звоях людських кишок. Як нарушите спокій вужа, він швидко кидаєть ся на вас і завдає отрійну рану. Коли нарушаєте перші закони травленя, тобто правильний рух кишок, тоді ЗАТВЕРДЖЕНЄ зачинає ділати поволи, але таксамо певно і отрійно як вуж. Не знаєте, що гадюка є близько, поки не вдарить, і таксамо не знаєте, що нестравлені, зігнилі останки лежать в кишках, аж поки не виявлять ся затвердженем. Вам здаєть ся, що ви зовсім здорові, тоді як в дійсности ви стоїте на шляху до недуги, бо ЗАТВЕРДЖЕНЄ може стати хронїчним.

Коли гадаєте, що ЗАТВЕРДЖЕНЄ можна вилічити сильними прочищаючими средствами, то милите ся. Се неможлива річ. Такі подражнюючі средства тільки шкодять, тільки чинять кишки слабшими на слідуючий атак ЗАТВЕРДЖЕНЯ. Одиноким способом поборюваня ЗАТВЕРДЖЕНЯ є подбати, аби тіло було свобідне від останків нестравленого корму, осягаючи се правильно, легко і точно. Се є завданем „КАЛЬВАРІЙСЬКОГО". Воно ділає відмінно від инших; є нешкідливе, бо не містить в собі жадних отрійних складників.

„КАЛЬВАРІЙСЬКЕ" ділає постепенно, але певно. Купіть ще сьогодня „КАЛЬВАРІЙСЬКЕ" на нашу гарантію. Уживайте після вказівок, а як не будете вдоволені, звернемо гроші. Чи можете вимагати лучшої запоруки?

ЦІНА ФЛЯШКИ $1.35 і 6 цнт. текс.

До набутя у всіх аптиках, в наших аґентів, або просто від фабрикантів:

Запамятайте собі сей образець, аби Ви знали як виглядає правдиве Кальварійске Вино Лічниче.

D. Wroblewski & Co.
из
196 E. FOURTH STREET,
NEW YORK, N. Y.

НЕДУГИ МУЩИН

Я є одиноким спеціялїст недуг мужеських в Пітсбурґу, котрий говорить по українськи.

Найдешев істнуючий, найуспішнїйший і заслугуючий на довіре спеціялїст недуг мужеських, котрий уже своє знане і довголїтну практику віддає для услуги недужим.

DOCTOR LORENZ

II. поверх, фронт.

644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В пятницї від 9. рано до 8. веч. В недїлї від 10. до 2.

SANTAL CAPSULES MIDY

МОЧОВІ ВІДХОДИ

регулює в 24 ГОДИНАХ

Кожда пачка має назвиськ з MIDY

Уникайте підробів.

ДР. ІВАН СМІТ

ЯТКАР УКРАЇНЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР.

ДОКОНУЄ НАЙТЯЖШІ ОПЕРАЦІЇ МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТЕЙ, СПЕЦІЯЛЬНО ПРОПУКЛИНИ (СТ. НИЛЯ), ЛІЧИТЬ З ПЕВНИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, НЕДУГИ ЖОЛУДКОВІ, СЛІПУ КИШКУ, ГЕМОРОЇДИ, ГРУБІ ЖИЛИ, НИС, ГОРЛО, УШИ І ИНШІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН, ЄСЛИ ХТО НЕ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО МЕНЕ, ТО НАПИШЕТЬ ЛИСТ І ОПИШЕТЬ ВСЮ ВАШУ НЕДУГУ. ЗАЛУЧИТЬ МАРКУ НА ВІДПОВІДЬ.

Dr. JOHN SMITH, Jr.,

827 E. 17th Street, New York, N. Y.

Години урядові: 12—2 попол. і від 6—8 вечер, а в недїлї і сьвята від 10-тої рано до 2-гої пополудни.

Телефон: Stuyvesant 4493.

Др. А. Крістенсен.

З ФІЛЬЗОФІЇ ПОЛІТИКИ

Переклав Михайло Лозинський.

ЦІНА 65 ЦЕНТІВ.

Замовленя висилайте враз з грішми на адресу:

„SVOBODA",

83 Grand Street, Jersey City, N. J.

СЬПІВАКИ-КОНЦЕРТАНТИ

і ті, котрі любують ся в українській музицї, найдуть 10 найкрасших народних пісень під нотами з акомп. фортепяна в повнодашній збірцї М. Лазуляка п. з.

ВЖЕ ВОСКРЕСЛА УКРАЇНА

Зміст: 1) Вже воскресла Україна. 2) Дніпро мій, Дніпро. 3) Гей на горі там женцї жнуть. 4) Сьвято в Чигирині. 5) Ой не ходи, Грицю, на вечерниці. 6) Серенада. 7) Ой ходила дївчинонька берізком. 8) Менї однаково. 9) В гаю зеленім. 10. Як би менї, мамо, намисто. 130ч.

Формат 11x14 цалів. Сильний папір. Гарна окладинка.

ЦІНА $1.50 З ПЕРЕСИЛКОЮ.

Посередникам даєсь опуст.

Замовленя приймає:

A. SAWKA,

83 Grand Street,

Jersey City, N. J.

ЧИ ВИ ІНТЕРЕСУЄТЕСЬ ВАШИМ ЗДОРОВЛЄМ?

Коли так, то зверніть увагу на слїдуюче: Богато з видїчених пацієнтів з Ню Йорку, Бруклину, Ню Джерзі і околиці заявляє, що вони охотно посьвідчать про успіхи, які вони осягнули новими методами лїченя. Я уживаю щодня Electric Vibrator і Vacciner також лїчу електрикою, медицинами і опереванем.

Коли ви пошлете письма і фотографію можна бачити кождого часу в моїм офісї. Многі много вилїчені пацієнти з Ню Йорку, Бруклина, Ню Джерзи і околиць охотно дїлились за зложити свої заяви з осягненя у мене результатів лїченя і моєї методи.

Коли терпите на якусь нову скомплікований або застарану недугу і потребуєте помочи спеціялїста прийдіть до мене безпроволочно, а я зроблю для Вас те, що мі зробити і для других.

ДОВОДЖУ ДО УСПІХУ

скоро, тривало і за малу нагороду, без нічної перерви у Вашім занятю. Мої ліки находились через довгі роки в тисячам будинку, і мене знають як осторожного, решного і успішного спеціялїста. Одно візита в моїм офісї і точна екзамінація упевнить Вас, що я вскору вас на дорогу яка веде до здоровля.

КОЛИ ВИ ТЕРПИТЕ

первовий розстрій, запорти, ослїплене, кровні і скірні недуги, маячить ся Вам в очах, слаба память, слабі і нервові нерви, безсонність, болї в кару і кривах, ревматизм і безвладність у вязах, слабість горла, жолудка і недомагання кишок, болї невралїчні, горячку на жилї і запір, ТОДІ НАВІДАЙТЕСЬ ДО МЕНЕ.

ПРИМІНЮВАЄ ЕЛЕКТРИКУ, ЗАШКІРНІ ВСТРИКУВАНЯ І ІНГАЛЯЦІЇ МЕТОДИ УПЕВНЯТЬ ВАС ПРО УСПІШНІ ВИСЛІДИ ЛЇЧЕНЯ.

Порада зовсїм даром. Прийдіть нинї. Не відкладайте.

Dr. HANNON

СПЕЦІЯЛІСТ

146 EAST 14th STREET

Напроти Tammany Hall, New York.

Години офісові: Денно від 9. рано до 4. попол.—Вечер: від 6. до 8. В недїлї і призначені сьвята: від 10. до 2. в полудне лише.

Осібний почекальний покій.

ҐВАРАНЦІЯ 18.000.000 дол.

10.000 КОРОН за --- $560

ДОРОГИЙ РОДИМЧЕ:

З приближаючими ся сьвятами РОЖДЕСТВА ХРИСТОВОГО є природним, що кождий, котрий має рідних і знакомих в Европі, бажає післати для них сьвяточний подарунок.

Чи подумали Ви про своїх рідних і знакомих, що вони вони ГОДНІ, НЕОДІТІ, НЕБОЖІ?...

Чи знаєте, що можете післати для них гроші через наше БЮРО З ПЛАКОВИТОЮ ҐВАРАНЦІЄЮ, що ГРОШІ ЗІСТАНУТЬ ІМ ДОРУЧЕНІ на Сьвята і тим можете їм помочи?

Висилаємо гроші поштою і телеґрафічно до ГАЛИЧИНИ по деннім курсі. Позаяк Курс мінає ся, аби часу не тратити висилайте 160 долярів на 10.000 корон. Коли потрібно буде більше, ми Вам напишемо, а коли курс зменьшить ся, висилемо до Краю більше як 10.000 корон. За 80 долярів висилаємо 5.000 корон. Меньшої суми не приймаємо. Просимо спішити ся, бо курс може змінити ся і сьвята надходять. Висилка бере около трох тижнїв. 139—

Можете бути безпечні за ваші гроші, позаяк висилають ся через компанїю з капіталом 18.000.000 ДОЛЯРІВ.

З надежним поважанєм

БРАТЯ ТЕСЛЮКИ.

TESLUK BROTHERS, 1106 O'FALLON STR., ST. LOUIS, MO.

Ми єсьмо українцї о чім сьвідчить наше родинне імя. Знають сотні тисяч людий і довіряють мілїони дарам.

АБО

TESLUK BROTHERS, 200 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

ТЕПЕР ПОРА ВИСИЛАТИ ГРОШІ — НА РІЗДВЯНІ СВЯТА

ЧИМ СКОРШЕ ВИШЛЕТЕ, ТИМ СКОРШЕ ЗАЙДУТЬ, ТИМ ПЕВНІШЕ БУДУТЬ ДОРУЧЕНЬ.

НАШІ ЦІНИ ПРИСТУПНІ, НАША УСЛУГА ЗАГАЛЬНО ЗНАНА ВІД ЧВЕРТЬ СТОЛІТЯ.

МАЄТЕ ЗАМІР ВИСЛАТИ ПАКУНОК, СТАРАЙТЕ СЯ О КАРТУ КОРАБЕЛЬНУ ДЛЯ КОГО З РОДИНИ, ПЛЯНУЄТЕ САМІ ВИХАТИ ДО ВІТЧИНИ, ЗАХОДИТЬ ПОТРЕБА ПОЛАГОДИТИ ЯКУ СПРАВУ НОТАРІЯЛЬНУ, НАПИШІТЬ ДО НАС А ВІДВОРОТНО ОТРИМАЄТЕ ІНФОРМАЦІЇ — ЦІЛКОМ БЕЗПЛАТНО.

Пишіть до нас на таку адресу:

HENRY J. SCHNITZER STATE BANK,

141 WASHINGTON ST., NEW YORK

МІСЦЕВІ ОГОЛОШЕНЯ.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕНЯ.

ДЛЯ ДІТРОЙТ І ГАМТРАМК, МІШ.

Спів. Драм. тов. ім. Ів. Котляревського відограє

В НЕДІЛЮ, 7. ГРУДНЯ 1919 Р.

в галї Української Хати, 22 Грейлінґ Евеню, Гамтрамк, Міш.

НЕЩАСНЕ КОХАНЯ

драма в 5. діях зі співами і танцями Л. Я. Манька.

ДІЕВІ ОСОБИ:

Михайло Тютюн, богатий селянин. . . . . М. Кулинич
Кулина, його жінка . . . . М. Вербицька
Варка, їх дочка . . . . Н. Чахарівська
Семен, парубок . . . . І. Атаманенко
Осип, наймит . . . . М. Топорівський
Зінька, сплетниця . . . . Н. Вадовкінна
Хведот, деньщик . . . . І. Атаманець
Хведір, парубок . . . . С. Лебедь
Кузьма, парубок . . . . Ґ. Ткачук
Остап, парубок . . . . С. Блавитник
Хвеська, дївчина . . . . О. Кривак
Малашка, дївчина . . . . Н. Зайко
Маруся, дївчина . . . . К. Рудко
Перший рибак . . . . В. Бутко
Другий рибак . . . . Т. Бабяк
Третий рибак . . . . Я. Кручко
Четвертий рибак . . . . Я. Бойко
Хвиня, дївчина . . . . П. Б.
Старшина . . . . С. Б.
Перша жінка . . . . М. Гевко
Друга жінка . . . . А. Лисова

Старости, музики, дївчата, парубки, селяни і салдати.

Річ діє ся в Полтавщинї.

Режисер: Д. Атаманець.

Вступ $1.00, 75, 50 і 35 цент.

Початок о годинї 7.30 вечером.

143-44 КОМІТЕТ.

BAYONNE, N. J. Заходом Співацкого Тов. ім. Н. Лисенка відбудеть ся театральне представленє **„БЕЗТАЛАННА"**, драма в 5-ти діях в недїлю, 7-го грудня с. р. в церковній галї під ч. 24—25-та ул. Початок о годинї 7.30 вечером. 144-45

JERSEY CITY, N. J. Український Театр, який дає сталі представленя в Ню Йорку, під зарядом Д. Медова, при участи славної артистки Р. С. Соловлової з первороднюю трупою, зложеною з 30 людий, відограє в місті **Джерзи Сіти, Н. Дж.** в недїлю, дня **7. грудня в Majestic Theatre,** 275 Grove St., напроти Сіти Гол. пополудне представленє **„ЗАПОРОЖСЬКИЙ КЛАД"** або **„Мілїончик Бурлї"**, комічна оперета в 3-ох діях Вінченка. Початок точно о годинї 2.30 пополудни. Вступ: 35, 50, 75 цент., $1.00 і $1.50. 44-45

NEW YORK, N. Y. Український Театр під зарядом Д. Медова, при участи славної артистки Р. С. Соловлової з первороднюю трупою, зложеною з 30 людий, відограє в Українськім Народнім Домі, 217 Іст 6-та улиця, Ню Йорк слїдуючі штуки: в суботу, дня **6. грудня** і в недїлю, дня **7. грудня „СУЛАМІВ"** або **„ДОЧКА ЄРУСАЛИМУ"**, оперета в 4. діях і в 8. відслонах. Початок точно о годинї 8.15 вечер. Вступ: $1.00. 75 і 50 цент. Каса отворена від 6 годин 7-мої вечером. Просить ся о як найчисленнїйшу участь.

ЗАРЯД. 44-5

НОВІСТЬ! ДІТРОЙТ І ГАМТРАМК, МІШ. НОВІСТЬ!

Заходом співацького товариства „Боян" відограєть раз перший в Дітройт і Гамтрамк, Міш.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 7-ГО ГРУДНЯ 1919 Р.

В ГАЛЇ ПАРОХІЯЛЬНІЙ ПРИ КЛІППЕРТ ЕВЕНЮ

ГАРНЕ ПРЕДСТАВЛЕНЄ

ВЕСЕЛІ ПОЛТАВЦЇ

комедія в 3-ох діях з житя полтавських Українцїв, зі співами і танцями, К. П. Мирославского.

ДІЕВІ ОСОБИ:

Возьний Тетерваковський . . . . . Василь Запотічний
Виборний, Рудий Макогоненько. . . . . Іван Саврій
Терпелиха вдова . . . . Анна Сидор
Наталка, її дочка, Кар. Андрусевич
Петро, муж Наталки, М. Андрусевич
Микола, їх родич . . . Іван Шеремета
Карпеньчиха, вдова . . . Кат. Болеста
Галя, її дочка . . . Марія Андрусевич
Іван Рябий, салдат, каліка . . . . . Григорій Марчишин
Клим Сторчак . . . . Андрей Голоза

Музики, хлопцї і дївчата.

Річ діє ть ся в Полтавщинї.

Дірігент: Андрей Стисловський.

Вступ: $1.00, 75. 50 і 35 цент.

Початок о годинї 7.30 вечером.

143-44 КОМІТЕТ.

БРУКЛИН! ПОЗІР! БРУКЛИН! ПОЗІР!

Заходом Спів. Товариства Боян при гр.-кат. українській церкві Сош. св. Духа в Бруклинї, Н. Й.

— відбудеть ся —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 7. ГРУДНЯ 1919 Р.

В McCADDIN' THEATRE HALL

при Бери улици поміж Савт 2-го і 3-тою ул. Бруклин, Н. Й.

ТЕАТРАЛЬНЕ ПРЕДСТАВЛЕНЄ

ПАН ШТУКАРЕВИЧ

— або —

ОКАЗІЯ ЯКОЇ НЕ БУВАЛО

сільські сцени на 2 дїї і 4 відміни зі співами і танцями,

С. Е. Зіневича.

Режисер: п. С. Ягело.

ЦІНИ МІСЦЬ: $1.00, 75, 50 і 35 центів. Початок о год. 5. вечер.

Просить ся о численну участь. 141,44

ПЕРЕСИЛКА ГРОШИЙ

до ГАЛИЧИНИ, РУСИНІ, ПОЛЬЩІ і ЧЕХО-СЛОВАКІЇ.

Ми висилаємо гроші до краю по найнизшім курсі. Сейчасове доручуванє.

Ми є агентами AMERICAN EXPRESS COMPANY.

ПРОДАЖА КОРАБЕЛЬНИХ КАРТ НА ВСІ ЛИНІЇ.

Ми даємо правні поради у всїх справах. Перепроваджуєть продажи реальностий. 123—

Ми говоримо до УКРАЇНСЬКИ. Офіс отворений до 8.30 вечер.

PRAISNER & ROBAK

10 Belmont Avenue, NEWARK, N. J.

ФІЛЯЛЬНИЙ ОФІС: TYLER & WARWICK STS.

ВІЧА І ЗБОРИ.

ДО УКРАЇНЦІВ З УГНОВА І ОКОЛИЧНИХ МІСЦЕВОСТИЙ, ПОВ. РАВА РУСЬКА, ГАЛИЧИНА.

В недїлю, 21. падолиста б. р. зійшли ся Українцї з Угнова і з сусїдних місцевостий до Українського Народного Дому (на горах міста) в Джерзи Сіти, Н. Дж., і там по відповідних нарадах вибрали комітет, котрий має заняти ся збіркою жертв на українські сироти з Угнова і околиці свого містечка. До комітету, котрий має назву „Український-Угнівський Комітет", зістали вибрані: Николай Баранник, предс.; Михайло Жуковський, секр.; Сильвестер Салюк, касієр.

Не перед тим мітинґом ми спрахали собі колекторську книжочку, в котрій джерзиситський парох, Впр. о. Ал. Улицький, написав на першій сторінцї ось-такі слова: „Складаю від тамтих приют в Угнові. Заряджено на просьбу Впр. о. Олександра Говди, теперішнього пароха міста Угнова в Галичинї. Поручаю дуже і горячо до милосердія і ласкавої підпомоги усїм бувшим прихожанам Угнова, Карова, Вербів і, Підзубець, Новосїлок, Денисів, Губина, Річищі, Вільків, Корчева і других сусїдних сїл з околичї, як і всїм Вп. і чч. з Джерзи Сіти, Н. Дж., і околиці. — Дано дня 15. падолиста 1919. — о. Ал. Улицький".

До часу оголошеня сеї відозви зложили свої жертви отсї добродїї: о. Ал. Улицький, Сильвестер Салюк, Михайло Жуковський, Николай Баранник, Андрій Журавельник, Василь Жуковський, Григорій Трусевич, Григорій Шустикевич, Віра Салюк (донька Сильвестра), Юрко Пелех і Іван Пігорецький по $5.00; Йосиф Жарський і Василь Гродзьський з села Тернопіля по $3.00; Гаврило Дроздик і Дмитрій Пірожік по $2.00; Павло Грабар і Юрко Дудик з Новосїлок по $1.00.

Родимцї! Ми твердо віримо, що між Вами не буде ані одного, котрий би прочитавши отсих стрічок не надіслав би своєї жертви на ратунок тих українських сиріт, які найдуть приміщеня, пожиток, прихилок і добре вихованє, у дїточім захистї в Угнові. Хто тих бідних дїточкам поможе, як ми їм не поможемо? Ану но, панови Землякі: громада по нитцї, а сиротї сорочку! Не відтягайте ся зі своїми датками, бо два роки дає той, хто скоро дає. Збіраймо і дапалкай сиріти наших рідних братів витягнути по нас свої жертвы і просять: Поможіть нам, бо всїй нашій суспільности. 44-46

Ласкаві жертви просимо слати на адресу: SYLVESTER SALUK, 34 Covert St., Jersey City, N. J.

ЗА УКРАЇНСЬКО-УГНІВСЬКИЙ КОМІТЕТ:

Н. Баранник, предс.; М. Жуковський, секр.; С. Салюк, касієр.

УКРАЇНЦІ В МІЛВКІ, ВІС., І В ОКОЛИЦІ!

Наша Галичина віддана на 25 лїт Ляхам в неволю! Хочемо ми бути в ласцї, неволи? Нї! Нїколи! Лїпша смерть нїж неволя! Отож кличемо Вас на **ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ВІЧЕ**, яке устроює „Civic" в **недїлю, 7. с. м.** в гали „Vidach Hotel", 6th і Clyburn St. Там спільно запротестуємо проти сальства, якого допустили ся на українських народ Ляхи та їхня компанїя, і приєднаємо боротьбу до послїдної каплї крови так довго, поки не побачимо нашої рідної посьвоєної землицї свобідною.

Віче родимець ся точно о 3-тій годинї пополудни. Горожани будуть бесїдники місцеві і з Шікаґо.

КОМІТЕТ.

Позір! Українцї з Елїзабет, Н. Дж., і околиці.

Просить ся всїх тих Українцїв, котрі складали жертви на оборону Галичини, щоби прибули на збори які відбудуть ся 7. на грудня с. р. в недїлю о год 2-гій пополуднї в гали Лютвиана при Фронт і Савтпарк стр. в Елїзабетпорт, Н. Дж.

На сї збори повинні явити ся всї жертводавцї, бо є дуже важна справа до порішеня.

С. Могила,

бувший секретар місцевого Українського Комітету в Елїзабет, Н. Дж.

ПОДЯКА.

Президія українського віча, котре відбуло ся в Бруклинї, Н. Й., дня 30-го падолиста с. р., в галї під ч. 162 Нортн 5-та улиця, складає оцю сердечну подяку д-ру Семенови Демидчукови за річевий і практичний реферат, який він виголосив на сїй вічу.

Бруклин, Н. Й., 1. грудня 1919.

Михайло Заверуха, предс.

Володимир Яськевич, секр.

ФІЛЬОЗОФІЯ СОЦІЯЛ-ДЕМОКРАТІЇ

Збірник дрібних фільозовських статий.

Перев. Е. Крук.

ЦІНА $2.00.

Замовленя висилайте враз з грішми на адресу:

„SVOBODA",

83 Grand St., Jersey City, N. J.

? ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ ЗАРОБИТИ ГРОШІ? ?

КОЛИ МАЄТЕ $500 ДО $1.000 НА ІНВЕСТОВАНЄ, ПИШІТЬ СЕЙЧАС ДО:

1441147

UNITED STATES REALTY & SECURITY CO.,

747-718-719-720-721 Berger Bldg., Pittsburgh, Pa.

ПОЗІР РОДИМЦІ! ПОЗІР РОДИМЦІ!

ІСТОРИЧНІ ОБРАЗИ

можна тепер набути за одного долара. Ся ціна знижена до мінімум задля теперішних обставин. Се є збір українських володарів, гетьманів і найвизначнїйших мужів, разом **55 ОСІБ і 22 ПОДІЇ І ВИДІВ,** упорядковаяа після часу з датами дїяльности; вишиєчених в **10 КРАСКАХ І В ЗОЛОТІ.** 139с—

Се чудова збірка на одним образі поміщена знаходить в хатї кождого Українця. Сей образ можна і до краю завезти. Він улекшить кождому пізнанє рідної історії.

НЕ ЗВОЛЬКАЙТЕ А СЕЙЧАС ПРИСИЛАЙТЕ ОДИН ДОЛЯР.

ПОЧТУ САМІ ОПЛАТИМО. $1.00 ТІЛЬКИ. — Адреса:

SVOBODA, 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

СКОРО ВИЛЇЧЕНЄ — СЕ ВАШЕ БАЖАНЄ.

PROF. DR. MOORES, Specialist,

ручить Вам за найлїпше лїченє всїдких недуги

Має 30-лїтну практику в місті і може дати Вам лїкарську опіку, про яку другі лїкарі нїчого не знають. Ми лїчимо всї хронїчні недуги успішно — ревматизм, кровні недуги, кислости вости печінки, болї жолудка, нетравкість мочові, рани і висипи скірні — Хочемо щоби кождий недужий зголосив прийшов на пораду даром, а коли Ваша недуга є зі вилїченя, ми за опікуємось Вами аж до вилїченя. 109—

ПОРАДА ДАРОМ. : : : Низькі цїни за медицини і услугу лїкарську

PROF. DR. MOORES, OFFICE, 407 FOURTH AVE., PITTSBURGH, PA

Напротив почти.

Години офісові: 9—8 веч., в суботу до 9. вечер, а в недїлї 10—2 попол.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(Оголошеня женитьби не приймаєсь).

ДО КРАЮ! Хто хоче працювати на корабли кілька годин денно при легкім заробку, нехай зверть ся до: **GREENWICH LABOR AGENCY, 129 Greenwich Street, New York, N. Y.** 124—

ПАРОХІЯ гр.-кат. св. Ап. Петра і Павла в Мунесен, Ілл., потребує звісного учителя котрий може добре управляти хором так церковним як і сьвітським, провадити школу, уряджувати представленя і концерти. Посїду може обняти сейчас. Ласкаві зголошеня слати під адресою: THEODORE TARAS, 1027 Highland Avenue, Monessen, Pa. 143-44

ДЯКОУЧИТЕЛЬ з гарним дїйсковим голосом, може управляти хором провадити школу, давати представленя, уряджувати концерти. Посїду може обняти сейчас. Ласкаві зголошеня слати під адресою: THEODORE TARAS, 1027 Highland Avenue, Monessen, Pa. 143-44

Пошукую свого брата **ЛЕОНА СЬВІНКОВСЬКОГО**, з Винники, повіт Чортків, Галичина. Давнїйше перебував в Форд Вілїям, Онтарі, Канада. Хтобы про него знав або він сам, ласкаво ж зголосить ся до: WLAD. SWIATKOWSKI, 99 Delray Avenue, Detroit, Mich. 144-45

Пошукую свого брата **ІВАНА МИНЯХА**, син Андрея, з села Верники, повіт Збараж, Галичина. Перебув тому назад перебував в Арґентинї, Бразилїя. Хтобы про него знав або він сам, зволить зголосити ся до: ANDREW MNYCH, P. O. Box 141, Westerly, R. I. 144-46

Пошукую ЖЕНЩИНИ котра би хотїла заняти ся зарядом мого дому і вихованєм двоє дїтий. Може бути Українкою, Росийською або Польською, не старшою над 40 лїт. Ласкаві зголошеня слати до: JOHN BERBYNUK, 832 Gratiat Ave., Detroit, Mich. 42-44

Пошукую своєї братанички **КАТЕРИНУ і АННУ ГРОЗОВСЬКУ**. Хтобы про них знав або вони сами, зволять зголосити ся до: ONUFER GROZOWSKY, 635 N. River Street, Wilkes Barre, Pa. 142-44

Пошукую свою сестру **НАСТУНЮ ІЖАК**, вийшла за Івана Худик, з села родом з села Нової Гребелї, повіт Підгайцї, Галичина. Хтобы про неї знав або вона сама, ласкаво зголосити ся до: MARIA CZUPROWSKA, замужна Бондар, 187 Co. House, E. Hammond, Ind. 142-44

Пошукую свого брата **НИКОЛУ БРЕЗЦЬКОГО**, і сестер **АНАСТАЗІЇ НАЗАРУК і КАТЕРИНИ ЛЬКОВ** з Климпиць, з Кривогуз повіт, повіт Товмач, Галичина. Мають перебувати в Місіонес Апостолес, Арґентина, Бразилїя. Хтобы про них знав або вони сами, ласкаво зголосити ся до: M. THEW, KLYMOW, 60 Hazel Street, Binghamton, N. Y. 142-44

Пошукую своїх кранян **ПИЛИПА ЯЦЬКА КРІЛЬ** та **ІВАНА ЛІВАНДОВСЬКОГО**, з села Гладки, повіт Тернопіль, Галичина. Хтобы про них знав або вони самі, зволить в дуже важній справі зголосити ся до: DANIEL PYTRUCHOWICZ, B x 155 New Alexandria, Pa. 143-45

Пошукую своїх кранян **ЮРКА і ВАСИЛЯ ДІМЯНА**, з села Чирхани. Хтобы про них знав або вони сами, зволять зголосити ся до: OLGA CHOLEWA, 326 E. Federal Street, Door 11 Youngstown, O. 143-45

Пошукую в важній справі свого кранян **ВАРВАРУ РИБАК**, находить з села Стороміжина, повіт Сколяг. Вона сама або хто з нїм знав, ласкаво зволяють: PAULINA RATUSHYA, 321 St. Paul's Avenue, Jersey City, N. J. 143-45

Пошукую своїх сириччих братів **ВАСИЛЯ і ФЕДОРА ЗАЯКІВ**, з села Крильтуки старі, повіт Товмач, Галичина. Мають перебувати в Місіонес Апостолес, Арґентина. Бразилїя вже від 20 лїт. Хтобы про них знав або вони самі, зволять зголосити ся до: MICHAEL ZAYKE, 44 Holland St., Binghamton, N. Y. 142-44

Де є мій брат **ДЕОНІЗІЙ ПЕЛЕХАТИЙ**, котрий має перебувати в Бофало, Н. Ґ. Хтобы о нїм знав, або він сам, нехай зголосить ся на адресу: PLACIDY PELECHATY, 244 Michigan St., Jersey City, N. J. 143-45

Пошукую свого брата **МИХАЙЛА ПАВЛЬСЬКОГО**, з села Сколяг, повіт Сколяг, Галичина. Перед виїздом до Америки перебував в Збаражи, відтак був в Канадї, а тепер має перебувати при водовозї в Шікаґо, Ілл. Хтобы про него знав або він сам, зволить зголосити ся до: LUDWINA STEMACH, Box 245, Bridgeport, Pa. 144-46

Посилайте гроші своїй родинї до краю тільки через Американсько-Українське Бюро в Фільдельфії. Адреса: American Ukrainian Bureau, Inc., 222 N. 8th St., Philadelphia, Pa. 118—

Пошукую свого стриєчного брата **ДМИТРА ПЕТРІЬСКОГО** зі Сиреа, повіт Старий Самбір, Галичина. Перед шістьма роками перебував в Скрентон, Па. Хтобы про него знав або він сам, зволить зголосити ся до: J. W. MARTYNIK, 25 West Avenue, Elyria, Ohio. 144-45

Пошукую НАТАЛКИ САВРІЯ, жінка Купиїр і її брата **ІВАНА САВРІЯ**, з села Залуже, пов. Рогатин. Перед кількома роками перебували в Рочестер, Н. Й. Хтобы о них знав, або вони сами зволить зголосити ся до: ATANAS DZERA, Box 362, Dunellen, N. J. 144-46

Пошукую КОНДРАДА ПІШКО, з села Вільна, повіт Коросно, Галичина, перебував в Джолїет, Ілл. Хтобы про него знав або він сам, зволить зголосити ся до: ALEX ZEPKO, 865 Miami St., Akron, Ohio. 144-46

Пошукую свого шваґра **ДМИТРА ГЗЫНИЛА**, з села Кораниця над Черемошем, Галичина. Перебував колись в Бостон, Масс., а тепер в Пенсильванії. Хтобы про него знав або він сам, зволить зголосити ся до: JACOB DMYTRIAK, 200 Hanover St., Boston, Mass. 144

Катерина Семінська, замужна Анґрусів, пошукує **ТЕКЛІ МУЗИКА** з села Дмухайлї, повіт Бережани, Галичина. Хтобы про неї знав або вона сама, зволить в важній справі зголосити ся до: KATIE ANDREWS, 149 Joseph Ave., Rochester, N. Y. 43-45

Де є **ГАВРИЛО ГУРЕЛЬНИЙ**, з Славути Великої, пов. Бережани. Перебував тому 4 роки в Syracuse. Хтобы о нїм знав або він сам, зволить зголосити ся до: KSENIA GURELNA, 100 St. Mark's Place, New York, City. 142-44

ПРОДАМ малу 5 акрову фарму, з чого половина під управою а друга половина лїс. Мешкальний дім, стайня з Стодолою, все те продам за 500 долярів. Самі будинки вартають ті гроші. Зголошувати ся тільки особисто під адресою: FEDOR STOLAR, R. F. D. 4, Millville, N. J. 144

Де є **НИКОЛА ЛИСИЙ** з Глубічка Великого? Має лист з краю від брата Олекси. Хтобы про него знав або він сам, зволить зголосити ся до: WALDIMIR REMICK, 19 Bradford Street, B ston, Mass. 144

НА ПРОДАЖ РЕСТОРАН, в добрім положеню. 1020 Broadway, Brooklyn, N. Y. 144-45

ПОТРЕБА РОБІТНИКІВ до фабрики при випаленюю вугля з дерева і випарюваня вапна. Голостить ся до: KEYSTONE WOOD PRODUCTS CO., First National Bank Building, Olean, N. Y. 38-44

Американсько-Українське Бюро в Фільдельфії є одиноке українське товариство в Америцї що має информацїю до краю і з краю до Америки. Адреса: American Ukrainian Bureau, Inc., 222 N. 8th St., Philadelphia, Pa. 118—

ПРОДАЄТЬ СЯ ГРОСЕРНЯ добре зарекомендований інтерес і в добрім положеню помім нашими людьми. Інтересовані зв. лять зголошувати ся під адресою: 2321 Millville St., Philadelphia, Pa. 142-44

НОТИ ЦЕРКОВНИХ і народних пісень мішаного і мужеського хору на 4 голоси, нові і печатні, партитури і клавіяли на кождий голос, вибір практичних дїрігентом хору з найсьвітлїйших композиторів: Бортнянського, Вербицького і Лисенка, Дерев'яні капелї продаж. у Адресі: PETER RUDAWSKY, 27 Austin Ave., Warren, Ohio. 144-45

НА ПРОДАЖ гросерня, добре опішувана ся, серед наших людий, продає ся з причини з родинї, цїна приступна. Добра нагода для нашого бизнесмена. Голостить ся 120 Wythe Avenue, cor. North 9th St., Williamsburg, Brooklyn, N. Y. 144-45

ЗАБРИНЕ ЦЕРКОВНИЙ, нотний, 608 сторін $5.00
ОТЧЕ НАШ, образ 34x22 . . . 1.50

INT'L BOOK STORE,

P. O. Box 1722, Pittsburgh, Pa.

КОРАБЕЛЬНІ КАРТИ

ПЕРЕСИЛКА ГРОШИЙ

до Галичини, Новый Румунії і Чехо-Словакії по найнизших цїнах. Доручене запевняємо. 130—

EMIL GERMANUS,

мировий судія

105 Springfield Ave. and 211 Ferry St., Newark, N. J.

Оснований 30 лїт.

ДР. СПІЛЛТНГЕР

153 East 18th Street, NEW YORK CITY.

ГОДИННИ ОФІСОВІ: В понеділки, середи і суботи від 9. рано до 8. вечер. В инші дні приймає ся за попереднім порозумінєм.

ВИ ПОВИННІ ЗНАТИ АНГЛІЙСЬКИЙ ЯЗИК!!!

Сумно приходить ся жити такому, що не знає язика сего краю, де він жиє; хто вместо свого імена, ставить хрестик. Таких людий найдеш много серед українсько-американської кольонії. Перед неписьменним чоловіком замкнені всі двері. Однак сему легко запобічи. Ми представляємо кождому нагоду вивчити ся англійського язика при помочи кореспонденції (почтою) в часї трох місяців. Вашим невільничим довгом є скористати з сеї нагоди. Напишіть-же до нас сейчас по нашу пробну лекцію, яку висилаємо по одержаню 10 цент. (можна марками).

First American Preparatory School,
DEP. 46, 525 W. 47th STREET,
NEW YORK, N. Y.

Dr. KOLER,

638 PENN Ave., PITTSBURGH, PA.

ЛІКАР

(говорить по українськи).

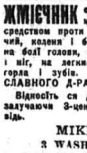

DR. KOLER є одиноким лікарем в Пітсбургу, котрий відбув свої студії в Варшаві, має 28 літ досвіду у лічьбі. Я лічу ревматизм, пропукину, гемороїди, шкрофули, недуги легких, серця, жолудка, утроби, нирок, кишок, міхура, шкіри, як і всї недуги мущин, спричинені нечистотою крови. 914 і 606 уживаєть при лічению недуг крови. Гласість ся особисто, почтою по лічу.

Години приняття: від 9. рано до 8 веч., в пятницї від 9. до 5. лише, в неділї від 9. до 2.

ЖМІЄЧНИК є одним з найлїпших до машних ліків і певним средством проти ревматизму, болїв в плечий, колени і болїв грудий. С помічни на болї голови, на болї суставів у руї і ніг, на легкий паралїж нерви, бол горла і зубів. СЕЙ ЛІК С ВИРОБ СЛАВНОГО Д-РА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО.

Відносить ся до генерального агенти залучаючи 3-центову марку на ліпше відп. 38ч

MIKE FEDIW,
3 WASHINGTON AVE.,
HASTING ON HUDSON, N. Y.

НА ПРОДАЖ

ЗАКЛАД ФОТОГРАФІЧНИЙ з найлучшим приладженєм, найновійші машини до фотографованя і побільшуваня портретів; приряди до роблення рам, принтів є склад патентових медицин і книжок. Той заклад знаходить ся між Українцями як рівнож і иншими Славянами і вже істнує 6 років. Продати мушу з причини браку здоровля. Перпективно має Українець. Голосить ся скорше до: M. ZABOY, 638 Ridge, Avenue, Allentown, Pa. 137—

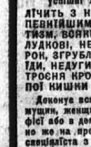

ДО ХОРИХ ЛЮДИ ПО ВСІХ ВАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ!

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ,
славний спеціяліст зі старого краю

поручає всїм терплячим Українцям, чи мущинам як і женщинам свої успішні лікарські услуги.

ЛІЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВОЯНІ НЕДОМАГАНЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГИ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ КИЛ, ГЕМОРОЇДИ, НЕДУГИ СКІРНІ, РІЖНІ ЗАТРОСНЯ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЄ СЛІПОЇ КИШКИ І Т. Д.

Доконує всїмі найтяжші операциї мущин, женщин і дїтий в своїм офісї або в домі пацієнтів, спеціяльно же на пропукину, при помочи спеціяліста з Відня.

Коли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з повним довірєм свою недугу, а дістане совісну і безплатну пораду.

На відповідь залучіть поч. марку.

Dr. B. HOHENBERG
304 2nd Ave., (між 17 а 18 ул.)
NEW YORK CITY

Години офісові: щоденно від 8-мої рано до 8-мої вечер.
Телефон: 1882 Stuyvesant

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Гроза війни з Мексиком.

Правительство Злучених Держав вже висилало другу ноту до мексиканського президента Каранци, щоби він сейчас увільнив Вілліяма Дженкінса, консулярного агента американського, котрий є тепер замкнений в тюрмі в місті Пуебля. На першу ноту правительство Мексика відповіло, що Дженкінса не може випустити, аж доки не переведе над ним судового слїдства, бо правительство мексиканське підозріває Дженкінса, що він замавляв ся з бандитами проти мексиканського правительства. На другу ноту правительство Карранци ще не відповіло.

Скликанє парляменту.

Регулярна сесія 66-го конгресу Злучених Держав почалась минувшого понеділка. На отворенню явилось 55 сенаторів і понад 300 послів. В першім дни сенат не бував під увагу справу мира з Німеччиною. Републиканські сенатори заявили, що вони рішучо не згодять ся ратифікувати мир таким, яким зробив його президент Вілсон. Вони рішучо домагають ся змін, які запропонував провідник републиканської більшости Лодж.

Українці Джерзи Сіти і околиці!

Нюйорський Український Театр, який дає сталі вистави в Укр. Нар. Домі в Ню Йорку, заготить сеї недїлї, 7. грудня до Джерзи Сіти і дасть пополудневе представленє у великім англійськім театрі зв. „Majestic Theatre" (напротив Сіти Гал) виставляючи комічну оперету в 3-ох діях, Ванченко, „Запорожський Клад" або „Мілїончик Бульґ". Початок точно о год. 2.30 пополудни Вступ: 35, 50, 75 цент., $1.00 і $1.50. Для місцевих Українців трафляєть ся нагода побачити гарне представленє у вигідним часї. Тож не минайте ся!

Українка померла в 102-гім році життя.

(Спеціяльно до „Свободи").

Бремонд, Тексас. — Тут померла 23. падолиста 1919 р. Анна Флисак, роджена в селї Павлївка, чортківського повіту в Галичинї, в 1817 році. Покійна прибула до Злучених Держав з Галичини в 1894 році і весь час проживала при своїй дочуї Катерині Вишницькій. Весь час почувала себе здоровою, аж рік тому стратила память. Покійна оповідала, як тяжко гарувала на панщині і товкла камінє на панські стежки. — **М. Турлик.**

Запомогова акция правительства.

Звіт Герберта Гувера, голови Американського Запомогового Комітету, виказує, що анї одна кромка хлїба, куплена за американські гроші, не припала в удїлї голодним українським дїтям. Правительство американське спішило з помочию Полщі, Чехословаччині, Вірменії, Росії, Естонії, Латвії, Литві і Фінляндії, а про голодне українське населенє призабуто. Американська запомогова адміністрация ужила в кождій низше згаданій державі таку суму гроший на запомоги для бідного населення і голодних дїтий:

Польща	$62,000.000
Вірменія	10,000,000
Чехословаччина	9,500.000
Росія	4,700,000
Фінляндія	4,400.000
Латвія	3,150.000
Естонія	2,900.000
Литва	1,000.000
Сербія	900.000
Румунія	500.000

В Балтимор не вільно робити в неділю.

Лава присяглих судів у Балтимор, Мериленд, постановила ввести в житє наново закон з 1723 року, який заборонює всяку працю в неділю. Всї склепи мають бути замкнені в той день і мешканцї мають спокійно відпочивати собі по цілотижневій роботї. Знїд закона є виключені лише аптики та дрібні корчмі склепи; всьо инше має бути замкнене. Сей строгий закон почато вводити вже минувшої неділї і богато людий арештовано того дня яко проступників. Загалом арештовано около 700 осіб. Арештовано без розбору всїх — властителїв і робітників. Властителїв арештовано за се, що поотвирали свої склепи, а робітників за се, що стали до працї. Минувшої неділї на улицях міста можна було бачити лише дуже мало автомобілїв, а се тому, що стояли газолїни були замкнені.

Голос про Робітничу Партію.

З нагоди покликаня до житя нової політичної партиї, знаної як Робітнича Партія Злучених Держав, нюйорська газета „Івнінґ Пост" помістила статю, в котрій заповідає політичну катастрофу для сеї партії. Автор статті признає, що ініціятори нової політичної партії, закладаючи основи під її істнованє, мали на увазї Робітничу Партію Анґлії, яка нинї є там найсильнїйшою політичною партією, однак стверджує також, що американська Робітнича Партія не покликана до житя з таких мотївів, що анґлійська. Анґлійска Робітнича Партія мала і має на увазї в політицї економічні інтереси робітництва, чого знова не можна сказати про новоосновану американську Робітничу Партію. Партія — каже згадана газета — що уважала за найвідповіднїйше в першім дни свого істнованя запротестувати проти жидівських погромів на Українї, не має найменших виглядів на сьвітну будучність.

Сї слова сказала газета зараз на другий день по основанню згаданої партії. Нинї вже можна сказати, що пророцтво се сповняєть ся. З числа 1.500 делеґатів, що були першого дня присутні на зборах, нинї остало ся лише 250. Всї инші покинули наради, коли лише зорієнтували ся, що нова партія, а властиво її ініциятори, не мають на метї поправити робітничу долю, лише щось инше — невиясненє. Покинули нову партію представники ріжних селянських орґанізацій, без котрих робітнича політична партія нїколи не може істнувати. Покинув наради навіть такий радикал як Ґрайєр, ґубернатор Норт Дакоти. Він заявив, що людям, котрі в дїйсности хочуть поліпшенич робітничої долї, в новій партії нема місця, бо взяли у неї провід люди, котрі мають на увазї більше інтереси жидівські ніж робітничі.

Робітничий союз оскаржений.

Вілліям Шефер, стейтовий прокуратор Пенсильванії, почав судову розправу проти Словенського Робітничого Запомогового Союза, з осідком в Джанстаун, аби відобрати йому чартер на тій основі, що в статутї сього союза говорить ся, що члена, котрий станє страйколомом, має ся викинути з орґанізації. Прокуратор заявив, що він переглянє добре статути инших чужинських орґанізацій, і коли знайде в них щось подібне, то поступить так, як і з Словенським Союзом.

Референдум над проґібіцією.

Посол О'Конел, демократ з Ню Йорку, вніс резолюцію в парляментї, щоби про проґібіцію порішило само населенє Злучених Держав загальним голосованєм.

Учителї в Ню Джерзи вийдуть на страйк.

Учителї народних шкіл в цїлім стейтї Ню Джерзи заявили, що вони вийдуть негайно на страйк, коли лише правительство не піднесе їм платнї. Комісар народної освіти подає урядово, що пересічна платня учителя в Ню Джерзи виносить $1.083.27. Учителї кажуть, що за таку платню вони не можуть продавати свій тяжкий труд, бо вона не вистарчає на житє.

Ткацькомy страйкови в Новій Анґлії запобіжено.

Щоби запобігти страйкови 50.000 робітників у ткацьких верстатах в Фол Рівер і Ню Бедфорд, Масс., фабриканти згодили ся без жадних переговорів дати робітникам 12½ підвишки платнї. Страйк, в якім взяли участь і неюнійні робітники, тривав лише один день.

Виборчий скандал в Мішіґен.

Спеціяльна лава присяглих судів в Ґренд Репідс, Мішіґен, обвинила 134, особи за виборчі надужитя. Між оскарженими є також федеральний сенатор Трумен Нюберґа. Є він власне головною фіґурою, довкола котрої кружать справи сього скандалу. Генри Форд, фабрикант автомобілїв в Дітройт, вніс скаргу до федерального сенату, що сенатор Нюберґа засїдає там неправно, бо його вибрано шахрайством. Сенат назначив комісію для розслїдженя скарги і досліджено, що сенатор Нюберґа видав около 1,000.000 долярів на ріжні виборчі надужитя. Ціла справа опинить ся тепер перед найзвичайною лавою присяглих судів, котра має порішити, чи Нюберґа може засїдати в сенатї, чи мусить зречи ся місця на користь свого противника Форда.

Гольдман і Беркман будуть депортовані.

З міністерства працї у Вашинтонї прийшло повідомленє до Емми Гольдман і Александра Беркмана, щоби вони пакували свої річи, бо в пятницю будуть посаджені на корабель і депортовані до Росії. Берман і Гольдман, обоє жидівського походженя, дістали по 20 лїт тюрми за анархістичні вибрики. Однак замісць до тюрми, правительство постановило депортувати їх до Росії.

Примусова наука для чужинців в Ню Джерзи.

Стейтовий комісар освіти в Ню Джерзи каже у своїм річнім звітї, що неграмотність є одною з найлїпших основ большевизму. А щоби ту основу усунути, він радить ухвалити закон, що змушував би усїх неграмотних чужинців, низше 21 лїт житя, ходити до вечірної школи бодай 200 днів річно так довго, аж доки не навчить ся читати, писати і говорити по анґлійськи.

Норт Дакота найрадикальнїйший стейт.

З усїх стейтів Злучених Держав найрадикальнїйшим є Норт Дакота, що сусїдає з Канадою. Вся державна машина в тім стейтї находить ся в руках членів так-званого „Безпартійного Союза", що є політичною орґанізацією селян. Сей Безпартійний Союз поставив собі за цїль ступити з горожан стейту всякі тягарі та зробити там житє свобіднїйшим ніж деинде. До сього селяни хочуть дійти дорогою кооперації і державної власности. Тому сойм ухвалив заложити в стейтї державний банк, що обслугував би населенє краще і таншим коштом ніж банки приватні. Постановлено, що стейт має побудувати власні млини та варстати, де селяни таншим коштом могли би молоти муку та різати дерево. Стейтова адміністрация, на чолї котрої стоїть радикал Фразієр, яко ґубернатор, переводить в житє всї ухвали сойму.

Тепер ґубернатор Фразієр скликав сойм на надзвичайну сесію, щоби обговорити справу копалень углля, які ґубернатор перебрав під контролю краєвої адміністрациї. Справа стоїть так: Коли в Злучених Державах вибух страйк углєкопів, ґубернатор вислав ультіматум до властителїв копалень, щоби вони доложили всїх старань та прийшли якимсь чином до порозуміня з робітниками, аби населенню не забракло углля; в противнім разї сам би постарає ся о нормальну продукцію углля. Копальники не сповнили бажаня ґубернатора і сей видав проклямацію до населеня, що перебирає копальнї під контролю стейту, бо властителї не в змозї доставити населенню углля. Се спричинило великий заколот між копальниками і вони внесли до окружного федерального суду скаргу на ґубернатора, оскаржуючи його о конфіскату приватної власности. А що у Злучених Державах приватну власність незвичайно шанують, тому федеральний суд наказав ґубернаторови, щоби звернув копальнї назад в руки попередних властителїв. Однак ґубернатор не послухав наказу суду і задержав копальнї дальше під свою контролю. Углекопи повернули до працї. Сойм має тепер сказати своє слово в тій справі. Чи має стейт право, ідучи на стрічу домаганням населення, сконфіскувати копальнї та забезпечити продукцію углля, чи має пійти на стрічу бажаням властителїв та оставити населенє на ласку лютих морозів.

Ще инші справи має сойм полагодити. Першого дня нарад внесено 58 законопроектів, між иншими: наставити комісію для розслїдженя спекуляції та визнисів зі сторони трамваєвих компаній; понизити цїну конечних продуктів та знизити о 50% платню стейтовим урядникам, а рівночасно понизити податок стейтовий о 50%; на случай страйку ґубернатор має право перебрати робітню, фабрику чи копальню під стейтовий заряд і контролю.

7 центів — цїна їзди трамваєм в Ню Джерзи.

Стейтова комісія публичної услуги в стейтї Ню Джерзи постановила, що старе розпорядженє про 7-центову цїну їзди трамваями Поблик Сервіс Рейлвей Компани повертає назад в житє з днем 7-го грудня 1919. Також за трансфер будуть ся числити одного цента. Компанія заявила, що як її домаганя не сповнить ся, то вона буде мусїла збанкротувати.

В Юнґстаун заборонено всякі збори.

Мейор міста Юнґстаун, Огайо, заборонив всякі збори робітників, що страйкують у фабриках. Мимо того, як нам доносять, робітники відбувають збори тайно і в них бере участь споре число страйкерів, більше ніж у дозволених зборах. На зборах промовляють ріжні бесїдники, між иншими й українські, котрі взивають нарід, щоб видержав на позиції, а страйк певно буде виграний.

Арештованє визискувачів в Перт Амбою.

В Перт Амбой, Ню Джерзи, арештовано чотирох жидків: Гаймана, Филипа, Ішика і Якова Ґрінштайна за порушенє закона про позичку. Їх випущено на волю за зложенєм 40.000 долярів кавциї. Арештованих оскаржено за визискуваннє людий. Є докази, що їх фірма, „Ґрінштан Бродерс", продала 10. жовтня 47,022 фунти цукру по цїнї 20 центів за фунт, а 13. падолиста продала 16,000 фунтів цукру по цїнї 21½ центів за фунт. Зроблено трус в склепі і найдено великі склади цукру.

Збори Січи в Вудгейвен.

У Вудгейвен, Лонґ Айленд, Ню Йорк, відбудуть ся в суботу, 13. грудня 1919, збори місцевої Січи ім. Івана Франка. Місце зборів: саля Кузенка і Чорного; початок зборів о годинї 7-мій вечером. Всї Українцї, молоді і старі, повинні явитись.

Колюмбійський Університет.

Зарад Колюмбійського Університету в Ню Йорку оповіщає, що з початком сього року на університет записало ся 22.608 студентів, значить 10.038 більше ніж минувшого року.

ДОРОЖНЯ В ГАЛИЧИНЇ КОЛИСЬ І ТЕПЕР.

ДОБРАЧИН, новіт Сокаль, Галичина, 15. VI. — Дорога Родино! . . . В нас почта не курсувала до 12. червня, а коли тепер пішла в рух, то доносемо Вам дещо. Дорожня у нас велика. Тут подам деяку цїну:

Назва товару	в осени 1918:		за Україн:	за Польщі
Корець жита	500	корон	160 корон	400 корон
Корець пшениці	600	„	240 „	500 „
Корець ячменю	400	„	200 „	600 „
Корець вівса	400	„	240 „	700 „
Корець барабольї	50	„	22 „	60 „
За мірно нараз	15	„	5 „	12 „
Кільо соли	20	„	7 „	4 „
Кільо мяса	16	„	24 „	—
Кільо сала	48	„	36 „	—
Кільо шпона	8	„	6 „	6 „
Кільо масла	48	„	36 „	—
Кільо пудру	60	„	41 „	—
Одно яйце	80	„	50 „	25 „
Літра молока	10	„	4 „	3 „
Курка	30	„	—	—
Гуска	50	„	—	—
Порося 6 недїль	100	„	70	180 „
Корова	1400	„	1800	4000 „
Кінь	1800	„	2600	6000 „
Кінь, що здихає			—	1600 „
Віз новий			—	2000 „
Віз незадлатий			—	1400 „
Голка			—	10 „
Перо			—	15 „
Олівце			—	50 „
Фляшина атраменту			—	70 „
Цвиклька ниток			—	60 „
Коса			—	30 „
Кільо пьяночків			—	18 „
Скло до лїхтаря			—	2 „
Дюжа стрінків			—	50 „
Дюжа гудзиків			—	5 „
Поботи			—	500 „
Сажень дров			—	100 „
Сала, перцю, табаки, покосу			цїлком	нема

Серед такої то біди та нужди приходить ся людям проживати. — **Іван Пшинчук.** (Лист писений до Марії Поздровської, в Канаді).

(Від Редакції: Місця цїнової означають, що того товару в даний часї не було або нема; місця товнокозні означають, що про цїну в тім часї не знані нам згадки).

ХРОНІЧНІ І НЕРВОВІ НЕДУГИ ЛІЧИТЬ СЯ

Коли Ви не могли доси бути вилїчені, то не зневіюйтесь, а прийдіть і підлайте ся БЕЗПЛАТНОМУ badaню чи дізнайте ся про ваше опінію та пораду.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

Коли Ви терпите на яку хронїчну, нервову, кишну або скомплікавану недугу: або коли Вам довгаєть терпінє жолудка, нирок, міхура, то прийдіть на пораду ще нинї, щоби

НАЙТИ ПОМІЧ ТАМ, ДЕ МОЖНА ЇЇ НАЙТИ.

Довгі лїта досьвіду в лїченю НЕРВОВИХ, ХРОНІЧНИХ І СКОМПЛІКОВАНИХ НЕДУГ уможливлюють дати Вам методичне Електро-Медичне Лїченє, яке дало помічі тьмам инші методи вели, а затим много терплячих урятовано ся від мук і небезпечних операцій. 148—

ПАМЯТАЙТЕ: Звольнїє, недогляд і неправильне лїченє є небезпечною. Прийдіть до мене, коли потребуєте помочи досьвідченого і у все всеосмотреного спеціяліста.

Години офісові: 9. рано до 8. веч.

Dr. LEWIS СПЕЦІЯЛІСТ

В неділї від 10. до 2. попол.

749 Sixth Ave., Bet. 42nd & 43rd Sts., New York

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ

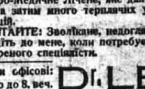

нема ліпшого ремесла від автомобільного. Я є в краю дуголїтний і добрий механік і шофер в Америці. Хто вивчить ся в нашій школї, той стане добрим механіком і шофером. Будете нам вдячні по всї часи. Знаєте, що наша школа є одною з ліпших в Америці. У нас є 8 машин з 1917 р. до нагляду. Дневні і вечірні курси. Можете заробити 25—35 дол. на тиждень. Просимо найти до нашого офісу і порозуміти ся з нами. Офіс отворений і в неділї.

Записуйтесь до нашої школи. — L. Stepanoff, інструктор і механік.

Для інформациї нам офіс отворений в неділї до 12. г. з пол. Памятє по каталоґа.

ARENA AUTO SCHOOL, 151 W. 54th St., NEW YORK, N. Y.

ЗАПЛАТИТЕ КОЛИ ВИЛЇЧИТЕСЬ З НЕДУГ КРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ.

Офіс оснований понад 35 лїт. Не лїчимо лїчого нашого. Уживаємо найлїпших способів лїченя в світї. Ми се знаємо і наші пацієнти се знають. Гемороїди рішучо лїчить ся без операциї і болю. Ревматизм і всї недуги крови і нервів, без огляду як старі і тяжкі скоро лїчить ся при можливо найменьших видатках. 104—

І подумайте над сим! Нї один долїв заплатить, аж Ви станете вилїчені. — Години урядові: від 10. до 5. у вівтірки і суботи від 10. до 8. В неділї від 10. до 1. (Близько 75-тої улицї).

HEIDELBERG TREATMENT, 1058 Lexington Ave., NEW YORK CITY.

Dr. M. SMITH,
16 E. 7th ST., NEW YORK.
коло Церкви св. Юрія.
Говорить по українськи.
Tel. Orchard 6072.

ЛІЧИТЬ УСПІШНО ВНУТРІШНІ НЕДУГИ І МУЩИН І ЖЕНЩИН

Також лїчить недуги скірні, жолудка і крови. Застосовує найнодерніший електричні апарати.—Експерьянсуюр—віддає услуги при породах.

Години урядові: від 8. до 10. рано, від 1. до 2. в пол., і від 6. до 8. веч.

ТЕРПЛЯЧІ МУЩИНИ

Dr. MESSEC,
124 No. 8th Street,
Philadelphia, Pa.

на недуги крови і скірні, вичерпанє, нервовість, пригнїлений і розсїяний ум, слабости пирок і міхура, слабі нерви, недуги катару і т.д.

ВИ ПОТРЕБУЄТЕ ПОМОЧИ
Я ДАЮ РЕЗУЛЬТАТИ

скоро, стало і по малій цїнї без перерви часу у Вашій роботї. Коли Ви не могли осягнути поміч у Ваших долїгарських і попальнсьте в знерву і почнете тратити надію, зголосіть ся до мене, щоб я Вас збадав і побачив, що для Вас можу зробити. Я маю 20-лїтну безперервну практику в медицинї і оперовано в стейтї Пенсильванія лїченя хронїчних недуг, нервових і скомплікованих слабостий а Ви осягнете користь з мого досьвіду, бо я заопікуюсь Вами особисто кождого часу як Ви прийдете. Я буду лїчити Вас найлїпшими модерними і науковими методами якими лиш розпоряджаю, так електричними як і медичними. Колиб я не міг після свого осуду Вам помочи, то я Вам скажу. Коли Ви є недужі, немічні, нервові або внервовані, порадьте ся мене.

НОВА МЕДИЧНА СИСТЕМА

Електричне лїченє і пряме застрікуванє крови через шпілене бензольсом і серум, яких я уживаю запевняє Вас про добрі успіхи.

Dr. MESSEC СПЕЦІЯЛІСТ — 124 N. 8th Street PHILADELPHIA, PA.

ПОРАДА ДАРОМ.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: щодня від 9. рано до 8. вечер.
В неділї від 10. до 1. в полудне.

Недужі мущини і женщини

ПРИХОДЬТЕ ДО МЕНЕ!
Закоюбудь хронїчною, нервовою і долеглївою слабостию які вимагають опіки лїкарів спеціялїстів, шукайте помочи там, де її можна найти.
І вейтайте правою дорогою до доброго здоровля.

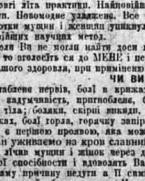

PROFESSOR
Dr. Colhouer
717 LIBERTY AVE.,
PITTSBURGH, PA.

Години урядові: від 9-ої рано до 4-ої попол., а вечерами від 6. до 8-мої.

В неділї від 10. рано до 2 попол.

ОГЛЯДИНИ НЕ БУДУТЬ ВАС КОШТУВАТИ НІЧОГО, коли відкаєте ся його опіці. Докладні ОГЛЯДИНИ відкриють Вам ПРАВДИВИЙ ФІЗИЧНИЙ СТАН і впровадять Вас на добру дорогу до здоровля, западають Вам терпіня і тугу всякі невмиючи.

Довгі лїта практики. Найнодерніші учінені методи, медичні і електричні аппарати. Невомоглне удаженє. Все тут як найлїпше для недужих людий.

Сотки мущин і женщин уникнуло операциї через посліпне застосованє найнодерніших методів.

Коли Ви не могли найти доси помочи у Ваших терпінях і чуєтесь невірені, то впевстіть ся до МЕНЕ і переконайте ся які успіхи можна осягнути для Вашого здоровля, при правильно найнодерніших метод у лїченю.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ

на остаточне нервів, болї в кривах, втрату памяти, бите серце, слабість пирок, надтривкість, пригнїбленє, болї голови, дрожі, тривоги, ослабленє членів тїла, болїки скірні, пиздрі, катар, нече Вас горло, болї жолудка і в кривах, болї горла, гарячку зміри, ревматичні болї, пропукі? Сї як і другі недуги є первою прогною, яка може навести шкоду Вашому здоровлю.

Ми уживаємо на кроп славний сьвітовий лїк проф. Бранка 606-914.

Я лїчив мущин і женщин перед доми роки. Вані відвідуєть увеньте Вас про моїї спосібности і вдоволить Вас, бо я покажу Вам в скорім часї. Я лїчу саму причину недуги а її симптоми зступають скоро. Памятайте, що порада є зовсїм безплатна. — Приходіть до мене сейчас, коли шукаєте помочи лїкарської. Звольнє є небезпечне.

Dr. COLHOUER Succ. to Dr. COOPER, 717 LIBERTY AVE., PITTSBURGH, PA.